

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
του σχεδίου νόμου

«Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

1. Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας (Αναπτυξιακός Νόμος)

I. ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Το παρόν σχέδιο νόμου συνιστά έναν από τους βασικούς άξονες ανταπόκρισης της χώρας στις εξαιρετικά κρίσιμες προκλήσεις που τίθενται τόσο από το διεθνές περιβάλλον, όσο και από τη διάρθρωση του εγχώριου παραγωγικού συστήματος.

Το ευρύτερο πλαίσιο και η εικόνα της Ελληνικής οικονομίας

Η τελευταία εικοσαετία χαρακτηρίζεται από σημαντικές ανακατατάξεις στο διεθνές οικονομικό τοπίο, με αποτέλεσμα έναν ταχύτατα μεταβαλλόμενο διεθνή καταμερισμό της εργασίας (ΔΚΕ). Στην καρδιά αυτού του νεότερου ΔΚΕ βρίσκεται η αυξανόμενη βιομηχανική παραγωγή στις χώρες του αναπτυσσόμενου κόσμου που αντανακλάται στην εντεινόμενη ανταγωνιστική πίεση και στις τάσεις αποβιομηχάνισης των αναπτυγμένων χωρών. Σύμφωνα με δεδομένα της UNCTADstat το μερίδιο των αναπτυσσόμενων χωρών επί της παγκόσμιας προστιθέμενης αξίας στην μεταποίηση αυξήθηκε από 27% το 2000 σε 50% το 2014. Η αλλαγή αυτή οφείλεται στην ιδιαίτερα δυναμική ανάπτυξη ορισμένων χωρών (BRICS και ΝΑ Ασίας) και στη σημαντική αύξηση του διεθνούς εμπορίου μέσω της δραματικής επέκτασης των διεθνών αξιακών αλυσίδων. Η ταχύτατη αναβάθμιση επιχειρήσεων, κλάδων, περιοχών και χωρών του αναπτυσσόμενου κόσμου τους επιτρέπει να υπερβούν σημαντικά παραδοσιακά εμπόδια εισόδου σε δραστηριότητες, κλάδους και αγορές υψηλής προστιθέμενης αξίας και να αποτελούν πλέον τη βασική πρόκληση της νέας παγκοσμιοποιημένης οικονομίας.

Στα πλαίσια του μεταβαλλόμενου αυτού περιβάλλοντος η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) έχει καταστρώσει ένα ευρύτερο πλαίσιο στρατηγικής για την επόμενη δεκαετία, γνωστό ως «Ευρώπη 2020», προτάσσοντας τρεις συμπληρωματικές προτεραιότητες: Έξυπνη Ανάπτυξη, που θα βασίζεται στη γνώση και την καινοτομία· Διατηρήσιμη Ανάπτυξη που θα προωθεί την πιο

αποδοτική χρήση των πόρων, πιο πράσινη και πιο ανταγωνιστική οικονομία, και Ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς, με υψηλή απασχόληση, κοινωνική και εδαφική συνοχή. Παράλληλα, σύμφωνα με τις Ευρωπαϊκές Εκθέσεις Ανταγωνιστικότητας (τόσο του 2013, όσο και του 2014) αναδεικνύεται η ανάγκη επανεκβιομηχάνισης της Ευρώπης, καθώς οι σχετικοί δείκτες φθίνουν σε σχέση με αυτούς των βασικών της ανταγωνιστών, ήτοι των ΗΠΑ και της Ν.Α. Ασίας.

Η πρόσφατη κρίση που έπληξε την παγκόσμια οικονομία επηρέασε σημαντικά την ευρωπαϊκή οικονομία, η οποία δείχνει να ανακάμπτει βραδύτερα από τους βασικούς ανταγωνιστές της. Οι δυσκολίες αυτές, παράλληλα με μια σταδιακή μετατόπιση ισχύος στο εσωτερικό της ΕΕ από τα συλλογικά ευρωπαϊκά όργανα προς ορισμένα κράτη μέλη, έχουν ανοίξει μια έντονα πολιτική -με σημαντικές οικονομικές και γεωπολιτικές προεκτάσεις- συζήτηση, σχετικά με το ρόλο της Ευρώπης στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Από το ένα άκρο της «Ευρώπης-φρούριο» με πολύ σκληρά σύνορα τόσο για τη μετανάστευση, όσο και για τις ροές εμπορίου ή ξένων άμεσων επενδύσεων, μέχρι το άλλο άκρο μιας Ευρώπης ανοιχτής σε ποικίλες ροές, και νέα μέλη, η συζήτηση σε μεγάλο βαθμό επιχειρεί τον επανακαθορισμό της ταυτότητας της ηπείρου (Ευρώπη των Λαών; Ευρώπη της αλληλεγγύης; Ευρώπη των μονοπωλίων; Ευρώπη φρούριο;). Η πορεία και η έκβαση αυτής τη συζήτησης έχει σημαντικές συνέπειες στη διαμόρφωση και στο ρόλο των βιομηχανικών πολιτικών-για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ.

Στα πλαίσια αυτού του διεθνούς περιβάλλοντος, στο οποίο οι ανταγωνιστικές πιέσεις εντείνονται, καθώς χαμηλού κόστους παραγωγοί εισέρχονται σε κομμάτια υψηλής προστιθέμενης αξίας πολύ ευκολότερα από προηγούμενες περιόδους, η στρατηγική ανταγωνιστικότητας κόστους δεν αποτελεί το κατάλληλο πλαίσιο για την προσπάθεια ανάκτησης της ανταγωνιστικότητας. Η κατάθεση του νέου αναπτυξιακού νόμου πραγματοποιείται σε μια περίοδο, κατά την οποία η ελληνική οικονομία βρίσκεται ήδη σε έξι χρόνια συνεχούς ύφεσης και συνακόλουθης αναδιάρθρωσης του ελληνικού παραγωγικού συστήματος, που έχουν οδηγήσει σε μείωση του ΑΕΠ κατά περίπου 25% και ποσοστά ανεργίας που κυμαίνονται στο 25%.

Ταυτόχρονα, εντός της δεκαετίας 2006-2016 οι ακαθάριστες επενδύσεις κεφαλαίου σημείωσαν πτώση της τάξης του -64,6%. Η έκταση της απομείωσης του επενδεδυμένου κεφαλαίου στην παραγωγική οικονομία είναι μοναδική και δημιουργεί ερωτηματικά για τις πρακτικές δυνατότητες ανάκαμψης. Πράγματι, από το 2011 ο ετήσιος σχηματισμός καθαρού παγίου κεφαλαίου στην ιδιωτική οικονομία είναι καθαρά αρνητικός, σε επίπεδα πολύ υψηλότερα και από χώρες της ΕΕ που αντιμετώπισαν πρόβλημα αποεπένδυσης την περίοδο της διεθνούς κρίσης (Ιταλία, Πορτογαλία). Ακόμη και οι πλέον συντηρητικές εκτιμήσεις κάνουν λόγο για κεφαλαιακές ανάγκες

τουλάχιστον 79 δις € (AMECO/ECFIN, 2016) προκειμένου να υπάρξει επαναφορά του επιπέδου του παγίου κεφαλαίου της ιδιωτικής οικονομίας στα επίπεδα του 2009, επίπεδο δυσθεώρητο για τις χρηματοδοτικές δυνατότητες της χώρας.

Εν μέρει η εικόνα αυτή έχει αποδοθεί στις αδυναμίες του μοντέλου ανάπτυξης της εθνικής οικονομίας, το οποίο στηριζόταν υπερβολικά στην κατανάλωση και στις χαμηλότοκες τραπεζικές πιστώσεις, ιδίως από τράπεζες του εξωτερικού μετά την είσοδο της Ελλάδας στο ευρώ· το μοντέλο αυτό οδήγησε στην υπερχρέωση της χώρας, αλλά και στην υποβάθμιση της σημασίας των παραγωγικών επενδύσεων.

Σύμφωνα με τη διαθέσιμη γνώση, όπως αυτή προκύπτει από σειρά μελετών από εθνικούς και διεθνείς ερευνητικούς φορείς και εταιρίες συμβούλων, τα βασικά ανταγωνιστικά μειονεκτήματα της οικονομίας της χώρας μπορούν να συνοψιστούν στα εξής:

- Η προβληματική διάρθρωση του παραγωγικού τομέα (π.χ. το μικρό μέγεθος επιχειρήσεων, η ιδιαίτερα χαμηλή εξωστρέφεια, οι περιορισμένες επιδόσεις στην καινοτομία και τις δραστηριότητες Ε&Α, ο έντονος δυϊσμός των ελληνικών επιχειρήσεων και η σχετική απουσία βιομηχανικού τομέα και διεθνώς εμπορεύσιμων υπηρεσιών).
- Ο προβληματικός ρόλος του κράτους. Εδώ περιλαμβάνεται μια σειρά ζητημάτων όπως η χαμηλή ικανότητα παραγωγής δημόσιων αγαθών, το πολύπλοκο θεσμικό πλαίσιο και το συχνά μεταβαλλόμενο φορολογικό καθεστώς. Επίσης, κρίνεται ως αναποτελεσματικός ο τρόπος που το κράτος συμβάλει στη διαμόρφωση του οράματος και της στρατηγικής για την ανάπτυξη της χώρας.
- Η προβληματική μορφή συνεργασίας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα (συνεργασίας για δημιουργία μάλλον ολιγοπωλιακών προσόδων, παρά νέας παραγωγής/πλούτου).
- Η χαμηλή ροπή προς επιχειρηματικότητα, ιδιαίτερα προς επιχειρηματικότητα αξιοποίησης ευκαιριών και όχι λόγω ανάγκης.
- Τα χαμηλά αποθέματα κοινωνικού κεφαλαίου.

Από την άλλη πλευρά, τα βασικά ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της χώρας συνοψίζονται ως εξής:

- Δυναμικοί κλάδοι. Από σειρά μελετών προκύπτει ότι η χώρα διαθέτει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα, που συγκλίνουν σε ορισμένους μεγάλους κλάδους, οι οποίοι περιλαμβάνουν τον ευρύτερο αγροδιατροφικό τομέα, τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ), τον τουρισμό, τις υπηρεσίες υγείας, την ενέργεια και χημική βιομηχανία και τις ναυτιλιακές μεταφορές.

- Διαθέσιμοι πόροι. Επισημαίνεται ότι η χώρα διαθέτει πόρους, όπως το υψηλής ποιότητας ανθρώπινο κεφάλαιο¹ και οι εξαιρετικές κλιματικές συνθήκες, οι οποίοι εφόσον αξιοποιηθούν μπορούν να λειτουργήσουν ως συγκριτικά πλεονεκτήματα της ελληνικής οικονομίας για μια σειρά προϊόντων της πρωτογενούς παραγωγής και του τουρισμού. Ταυτόχρονα η ποιότητα ζωής σε πολλές περιοχές της χώρας, καθώς και οι διαθέσιμες ανέσεις και υποδομές δύνανται να θεωρηθούν ικανές να προσελκύσουν υψηλής ποιότητας ανθρώπινο δυναμικό από το εξωτερικό. Ιδιαίτερης σημασίας είναι και το μεγάλο πλεόν απόθεμα Ελλήνων επιστημόνων σε πολλές χώρες του κόσμου. Μια ρεαλιστική πολιτική αξιοποίησης αυτού του εξαιρετικά σημαντικού πόρου θα πρέπει να υπερβεί την παραδοσιακή αντιμετώπιση της διασποράς ως εν δυνάμει πηγής εισροής κεφαλαίων ή παλιννόστησης και να στραφεί προς την κατεύθυνση της αξιοποίησής της ως σημαντικού «αγωγού» διασύνδεσης του παραγωγικού ιστού της χώρας με σημαντικά διεθνή κέντρα παραγωγής και καινοτομίας.

Ο ρόλος της κλαδικής/βιομηχανικής πολιτικής στον 21ο αιώνα

Στη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών ο ρόλος των κρατικών πολιτικών στη ρύθμιση της οικονομικής δραστηριότητας έχει μειωθεί σημαντικά σε διεθνές επίπεδο προς όφελος των αγορών μέσω αλληπάλληλων κυμάτων απορρύθμισης και ιδιωτικοποίησης. Μέρος της κριτικής στο ρόλο αυτόν των κυβερνήσεων αφορούσε στις πολιτικές κινήτρων, οι οποίες υπό συγκεκριμένες συνθήκες είναι δυνατόν να διαταράξουν τη φυσιολογική λειτουργία των αγορών και να οδηγήσουν σε αναποτελεσματική κατανομή πόρων (James, 2009). Για παράδειγμα η υπερβολική χρήση φορολογικών κινήτρων που δεν συνδέονται με τη δημιουργία παραγωγικών επενδύσεων, μπορεί να οδηγήσει σε περιορισμό της φορολογικής βάσης και απώλεια δημοσίων εσόδων απαραίτητων για την παροχή βασικών δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών. Ωστόσο, στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας έχει αρχίσει να γίνεται αποδεκτό ότι οι κρατικές πολιτικές παραμένουν απαραίτητες για την προώθηση δημόσιων στόχων και την επιδιόρθωση αποτυχιών της αγοράς που προκαλούνται από ασυμμετρίες πληροφόρησης, εξωτερικότητες, οικονομίες κλίμακας και άλλες συνθήκες (Mazzucato, 2011; Rodrik, 2004).

Τα επενδυτικά κίνητρα θεωρούνται εργαλεία των εθνικών (και αρκετά συχνά υποεθνικών) πολιτικών που ως κεντρικούς στόχους έχουν τη δημιουργία απασχόλησης, την αύξηση της αγωνιστικότητας, την αύξηση των εξαγωγών και τη μεγέθυνση της φορολογικής βάσης, προκειμένου να συνεισφέρουν στην ενίσχυση συγκεκριμένων επιχειρήσεων ή επιχειρηματικών κλάδων. Μεταξύ των κεντρικών τους στόχων συγκαταλέγονται επίσης η βελτίωση του

¹ Σύμφωνα με το Global Competitiveness Index (2015-2016) η Ελλάδα κατατάχθηκε 6η παγκοσμίως στη διαθεσιμότητα επιστημόνων και μηχανικών.

επενδυτικού κλίματος, η προώθηση συγκεκριμένων κλάδων της οικονομίας καθώς και η ενίσχυση της περιφερειακής συνοχής μέσω της τόνωσης της επιχειρηματικής δραστηριότητας σε λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές.

Σήμερα, έχει πλέον καταστεί σαφές ότι η οικονομική ανάπτυξη δεν επιτυγχάνεται μόνο με μεμονωμένες πρωτοβουλίες, αλλά με δραστηριοποίηση και αξιοποίηση ολόκληρου του οικονομικού και κοινωνικού συστήματος. Αυτό σημαίνει πως όλοι εκείνοι οι παράγοντες που μπορούν να προκαλέσουν θετικό αντίκτυπο στην οικονομία, οι οποίοι μεταξύ άλλων συμπεριλαμβάνουν υποδομές, θεσμική υποστήριξη, καινοτόμες δράσεις, ανθρώπινο ταλέντο και χρηματοοικονομικές διευκολύνσεις, αντιμετωπίζονται ως βασικά εργαλεία των κρατών για τη δημιουργία εθνικού πλούτου. Ο συνδυασμός αυτών των παραγόντων μπορεί να δημιουργήσει τις απαραίτητες εκείνες συνθήκες που θα ενθαρρύνουν την ιδιωτική επενδυτική πρωτοβουλία. Τα σύγχρονα επενδυτικά κίνητρα θα πρέπει να εκπονούνται με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτυγχάνεται η αποτελεσματική και η αποδοτική χρήση κυρίως από την άποψη του κόστους. Πολλές μελέτες μάλιστα κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου για την αποφυγή της χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων, τα οποία θα υλοποιούνταν ανεξάρτητα από τη χορήγηση του επενδυτικού κινήτρου.

Τα επενδυτικά κίνητρα θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ανταμοιβή, η οποία προορίζεται για την πρόκληση ή την παρακίνηση μιας ιδιωτικής επιχειρηματικής δράσης. Ο σταθερός και μακροχρόνιος στόχος σε κάθε περίπτωση είναι η οικονομική ανάπτυξη (αύξηση παραγωγικότητας, εξωστρέφεια, καινοτομία, κτλ) και η βελτίωση της κοινωνικής ευημερίας (π.χ. μείωση της ανεργίας, μείωση ανισοτήτων).

Τα κίνητρα διαχρονικά στοχεύουν, μεταξύ άλλων, στη μείωση του κόστους των επιχειρήσεων, στην αύξηση της απασχόλησης, στη δημιουργία πρόσθετων επενδύσεων και στην αύξηση των φορολογικών εσόδων. Τα παραδοσιακά είδη των κινήτρων συνεχίζουν να εφαρμόζονται και στις μέρες μας σε όλες τις οικονομίες, τόσο τις αναπτυγμένες όσο και τις αναπτυσσόμενες, αν και με σημαντικές διαφοροποιήσεις. Δυστυχώς, με την εξαίρεση της ΕΕ (όπου το σύνολο των ενισχύσεων μειώνεται διαχρονικά από περίπου 2% του Ευρωπαϊκού ΑΕΠ τη δεκαετία του 1980 σε περίπου 0,5% το 2011) και ορισμένων άλλων μεμονωμένων χωρών, η διαφάνεια της παρεχόμενης πληροφόρησης είναι ιδιαίτερα περιορισμένη με αποτέλεσμα οι διεθνείς συγκρίσεις να είναι σχεδόν αδύνατες. Έτσι, οικονομίες όπως η Ευρωπαϊκή και η Αμερικάνικη εξακολουθούν να παρέχουν κίνητρα σε συγκεκριμένους κλάδους και βιομηχανίες με μορφή επιχορηγήσεων και φοροαπαλλαγών. Ωστόσο, ενώ στην ΕΕ έχει καθιερωθεί ένα σύστημα ρύθμισης του ύψους των παρεχόμενων ενισχύσεων (κυρίως βάσει του επιπέδου ανάπτυξης των χωρών και περιοχών), στην Αμερική δεν υπάρχει κάτι αντίστοιχο, με αποτέλεσμα πλούσιες πολιτείες να είναι δυνατό να

παράσχουν πολύ υψηλά επίπεδα ενισχύσεων οδηγώντας σε σημαντικό ανταγωνισμό για την προσέλκυση επενδύσεων. Μεταξύ 2009 και 2011 στην ΕΕ χορηγήθηκαν ενισχύσεις συνολικού ύψους 60,05 δις €, εκ των οποίων το 53,9% αφορούσε επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις, ενώ στο διάστημα 2011-2013 οι συνολικές ενισχύσεις στις ΗΠΑ εκτιμάται ότι ανήλθαν σε 14,05 δις \$ (αν και σύμφωνα με άλλες εκτιμήσεις το ποσό ενδέχεται να υπερβαίνει τα 40 δις \$ κατ' έτος). Στις λιγότερο αναπτυγμένες χώρες (τόσο στη Λ. Αμερική και στην Ασία, όσο και στην Αφρική) ο ρόλος των κινήτρων είναι ιδιαίτερα σημαντικός, αν και η έμφαση μετατοπίζεται από τις επιχορηγήσεις στα φορολογικά κίνητρα (Johnson κ.ά., 2013). Αξίζει να σημειωθεί πως αν και στην ΕΕ οι επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις εξακολουθούν να είναι ο σημαντικότερος τύπος κινήτρου, η συνεισφορά των φορολογικών απαλλαγών είναι πολύ σημαντικότερη από ότι στην Ελλάδα (ανερχόμενες κατά μέσο όρο σε 36%), ενώ φαίνεται ότι η επιλογή είναι σε μεγάλο βαθμό εθνική υπόθεση, καθώς συγκεκριμένες χώρες (π.χ. Πορτογαλία, Σουηδία, Μάλτα, Η.Β. και Γαλλία) δίνουν πολύ μεγαλύτερη έμφαση στις φορολογικές απαλλαγές από ότι στις άμεσες κεφαλαιακές ενισχύσεις .

Τέλος, μια ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη των τελευταίων δεκαετιών είναι η μεγαλύτερη έμφαση στα λεγόμενα «οριζόντια» κίνητρα, τα οποία στοχεύουν, για παράδειγμα, στην έξυπνη ανάπτυξη, που περιλαμβάνει την εκπαίδευση (ενθάρρυνση για μάθηση και γενικότερη βελτίωση των δεξιοτήτων), την έρευνα/καινοτομία (δημιουργία νέων προϊόντων/ υπηρεσιών) και την ανάπτυξη της ψηφιακής κοινωνίας. Τα σύγχρονα κίνητρα επίσης στοχεύουν στην βιώσιμη ανάπτυξη (ενεργειακά αποδοτικές δομές επιχειρηματικής δράσης), στην προσέλκυση και ενδυνάμωση του υπάρχοντος ανθρώπινου κεφαλαίου, στην ενδυνάμωση νεοφυών επιχειρήσεων, στην απενεργοποίηση υπαρχουσών μη αξιοποιημένων ή παρωχημένων βιομηχανικών δομών. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία τα κίνητρα που παρέχονται στις χώρες της ΕΕ αφορούν κατά περίπου 90% σε τέτοιου τύπου κίνητρα, ενώ το υπόλοιπο 10% αφορά σε κίνητρα με σαφή κλαδικό ή τομεακό προσανατολισμό.

Ορισμένα διδάγματα από τους προηγούμενους νόμους

Ασφαλώς σημαντικό μέρος των παραπάνω θεμάτων αφορά λίγο έως πολύ σε πάγια και εγγενή «προβλήματα» της ελληνικής οικονομίας. Έχει, λοιπόν ιδιαίτερο ενδιαφέρον η διερεύνηση του ρόλου των παλαιότερων αναπτυξιακών νόμων και των «διδαγμάτων», που αυτοί κληροδοτούν στον παρόντα.

Πίνακας 1 Συγκεντρωτικά στοιχεία των τριών προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων

Δείκτης	ν.2601/98	ν.3299/04	ν.3908/11
Αριθμός επενδυτικών σχεδίων (1)	3.116	10.459	1.276
Ύψος επενδύσεων σε € (2)	3.590.158.365	22.464.740.784	6.021.766.328
Ενισχύσεις σε € (3)	1.114.748.524	9.573.740.964	1.991.038.154
Προβλεπόμενες νέες θέσεις ΕΜΕ (4)	29.242	39.669	6.167
Ενισχύσεις ως ποσοστό των επενδύσεων (3/2)	31,05%	42,62%	33,06%
Μέσο μέγεθος επένδυσης (2/1)	1.152.169	2.147.886	4.719.253
Μέσο μέγεθος ενίσχυσης (3/1)	357.750	915.359	1.560.375
Μέση επενδυτική δαπάνη ανά θέση εργασίας (2/4)	122.774	566.305	976.450
Μέση ενίσχυση ανά θέση εργασίας (3/4)	38.121	241.341	322.854
Μέσος αριθμός νέων θέσεων εργασίας ανά επένδυση (4/1)	9,4	3,8	4,8

Κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων (1994-2014) οι επενδύσεις που προκλήθηκαν από τους νόμους (ύψους 38 δις €) ανήλθαν στο 13,2% του συνολικού σχηματισμού ακαθάριστου παγίου κεφαλαίου του ιδιωτικού τομέα (εκτός κατοικίας) της αντίστοιχης περιόδου.

1. Μέγεθος επενδυτικών σχεδίων

Αν και σε κανέναν από τους τρεις τελευταίους νόμους 2601/98, 3299/04 και 3908/11 δεν υπήρχε ρητή διατύπωση σχετικά με το μέγεθος των επενδυτικών σχεδίων που θα δημιουργούνταν, παρατηρείται ιδιαίτερα

σημαντική και διαχρονικά αυξανόμενη συγκέντρωση επενδυτικών δαπανών και ενισχύσεων σε μικρό αριθμό επιχειρήσεων.

Όπως φαίνεται παρακάτω (Πίνακας 2) παρατηρείται μια διαχρονική αύξηση της βαρύτητας των μεγάλων και πολύ μεγάλων επενδυτικών σχεδίων, τόσο όσον αφορά στο συνολικό ύψος των επενδύσεων, όσο και στο ύψος των ενισχύσεων.

Πίνακας 2 : Κατανομή ενισχύσεων σε μεγάλα και πολύ μεγάλα επενδυτικά σχέδια

	ν. 2601/98	ν.3299/04	ν.3908/11
Μεγάλα επενδυτικά σχέδια (>10 εκ. €)			
% επενδυτικών σχεδίων	1,56%	4,26%	12,07%
% ύψους επενδύσεων	27,22%	44,12%	62,35%
% ύψους ενισχύσεων	29,64%	40,39%	55,71%
Πολύ μεγάλα επενδυτικά σχέδια (>20 εκ. €)			
% επενδυτικών σχεδίων	0,39%	1,85%	5,17%
% ύψους επενδύσεων	13,60%	28,84%	40,13%
% ύψους ενισχύσεων	17,39%	25,18%	30,54%

Τα παραπάνω έχουν ως αποτέλεσμα την εμφάνιση μιας μικρής ομάδας επιχειρήσεων, η οποία κατορθώνει να εμφανίζεται διαχρονικά ως επιλέξιμη στους αναπτυξιακούς νόμους περιορίζοντας σημαντικά τη διασπορά των ενισχύσεων σε ευρύτερα στρώματα των ελληνικών επιχειρήσεων. Έτσι, στους τρεις τελευταίους νόμους, εντοπίστηκαν έξι επιχειρηματικοί όμιλοι - πέντε στον ευρύτερο κλάδο της ενέργειας και ένας στον κλάδο του τουρισμού-, οι οποίοι ενισχύθηκαν για 133 επενδυτικά σχέδια (0,9% του συνόλου των σχεδίων των τριών νόμων) με συνολική ενίσχυση ύψους περίπου 1 δις. € (8,1% των συνολικών ενισχύσεων), ενώ το 25,4% των συνολικών ενισχύσεων απορροφήθηκε από 95 επιχειρήσεις ή ομίλους επιχειρήσεων σε 407 επενδυτικά σχέδια.

2. Περιφερειακή σύγκλιση

Παρά το γεγονός ότι η περιφερειακή διάσταση αποτελεί εγγενή στόχο των αναπτυξιακών νόμων, η συνεισφορά τους στην κάμψη των περιφερειακών ανισοτήτων δεν είναι προφανής. Εξάλλου, καθώς η δυνατότητα αξιολόγησης

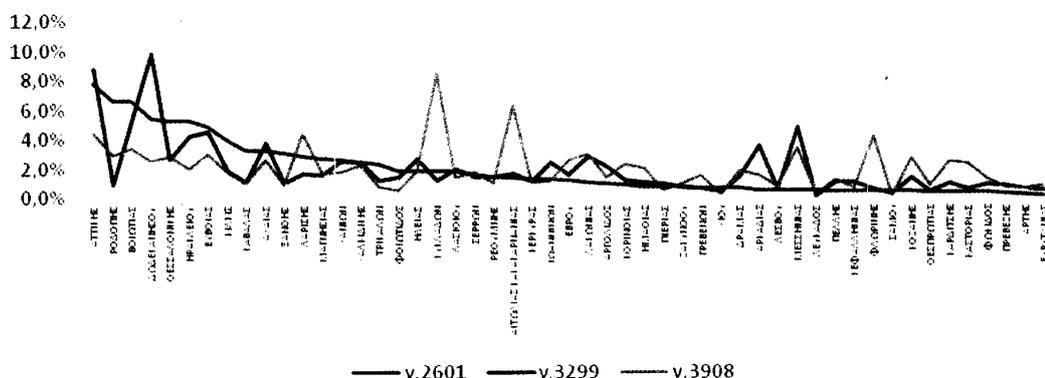
της επίπτωσης των νόμων στην περιφερειακή σύγκλιση είναι περιορισμένη, είναι αδύνατη η δημιουργία εναλλακτικών σεναρίων (τύπου «what-if», είναι δηλαδή άγνωστο το τι θα συνέβαινε απουσία των αναπτυξιακών νόμων), τα οποία θα επέτρεπαν την εμβάθυνση αντί της απλής παρατήρησης.

Σε επίπεδο περιφέρειας, ορισμένες από τις λιγότερο αναπτυγμένες της χώρας, όπως αυτές του Β. Αιγαίου, της Ηπείρου ή των Ιονίων Νήσων, δεν καταφέρνουν διαχρονικά να συγκεντρώσουν σημαντικές επενδύσεις. Από την άλλη πλευρά, η εικόνα περιπλέκεται σημαντικά στην περίπτωση περιφερειών, οι οποίες εμφανίζουν έντονες διακυμάνσεις. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας - Θράκης, η οποία ήταν η σημαντικότερη Περιφέρεια (μαζί με την Περ. Κεντρικής Μακεδονίας) σε όρους επενδεδυμένων κεφαλαίων και ενισχύσεων στον ν. 2601/1998. Στον ν. 3299/04 κατετάγη στην έβδομη θέση για να επανακάμψει στην πέμπτη θέση στον ν. 3908/11. Αντίστοιχα, η Περιφέρεια Πελοποννήσου, από την ένατη θέση τόσο στις ενισχύσεις, όσο και στις συνολικές επενδύσεις στον 2601/98, στον επόμενο νόμο αναδεικνύεται ως η σημαντικότερη Περιφέρεια.

Ωστόσο, αυτό που είναι εξαιρετικά σημαντικό σε όρους εδαφικής συνοχής είναι το γεγονός ότι ενώ η Αττική και η Περ. Κεντρικής Μακεδονίας συγκαταλέγονται μεταξύ των λιγότερο ευνοημένων σε όρους έντασης ενισχύσεων Περιφερειών, διαχρονικά προσελκύουν μεγάλο όγκο επενδύσεων.

Σε επίπεδο νομού, θα πρέπει να τονιστεί ότι εμφανίζονται ακόμη σημαντικότερες διαφοροποιήσεις, οι οποίες συγκαλύπτονται στο περιφερειακό επίπεδο. Για παράδειγμα, στον ν.2601/98, ενώ η Στερεά Ελλάδα εμφανίζεται ως η τρίτη σημαντικότερη περιφέρεια, δύο από τους νομούς της (ν. Φωκίδας και ν. Ευρυτανίας) συγκαταλέγονται μεταξύ των πέντε νομών με τα λιγότερα (σε απόλυτους αριθμούς) επενδυτικά σχέδια (4 στην Ευρυτανία και 8 στη Φωκίδα), ενώ αντίθετα ο νομός Βοιωτίας είναι πέμπτος σε αριθμό (95 επενδυτικά σχέδια) και τρίτος σε όγκο επενδεδυμένων κεφαλαίων στο σύνολο των νομών της χώρας, απόρροια της γειτνίασης με την Αθήνα.

Εικόνα 1 % κατανομή συνολικού ύψους επενδύσεων ανά νομό

Τέλος, η διαχρονική δυσκολία των αναπτυξιακών νόμων να συμβάλουν στην χωρική συνοχή της χώρας φαίνεται στην Εικόνα 1, όπου οι λιγότερο ενισχυόμενοι νομοί (Αττικής, Βοιωτίας, Θεσσαλονίκης) προσελκύουν διαχρονικά τις περισσότερες επενδύσεις ενώ οι περισσότερο ενισχυόμενοι νομοί (Ευρυτανίας, Σάμου, Θεσπρωτίας, Άρτας, Πρέβεζας) προσελκύουν ελάχιστες επενδύσεις.

3. Απασχόληση - ανθρώπινο δυναμικό

Αθροιστικά οι τρεις τελευταίοι Α.Ν. απέβλεπαν σε περίπου 75.000 νέες θέσεις εργασίας. Αν και ο αριθμός αυτός είναι σημαντικός, η εκτίμηση της πραγματικής επίπτωσης (και για τους τρεις υπό συζήτηση νόμους) είναι πρακτικά αδύνατη, καθώς τόσο οι προβλεπόμενες, όσο και οι υλοποιημένες θέσεις εργασίας προέκυψαν από δηλώσεις των ίδιων των επιχειρήσεων. Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι οι θέσεις αυτές ήταν οι άμεσα δημιουργούμενες θέσεις, ενώ οι έμμεσες και συνεπαγόμενες θα έδιναν πολύ υψηλότερο αποτέλεσμα.

Από τη γενική εικόνα προκύπτουν μια σειρά από ενδιαφέροντα ερωτήματα:

α. Ποια η συνεισφορά του μεγέθους αυτού στη συνολική εγχώρια απασχόληση;

Στη διάρκεια της περιόδου 1999-2004 (στη διάρκεια της οποίας ήταν ενεργός ο ν.2601/98) η απασχόληση στη χώρα αυξήθηκε κατά 384.900 θέσεις. Υιοθετώντας την αρκετά γενναία υπόθεση ότι όχι μόνο οι θέσεις του αναπτυξιακού υλοποιήθηκαν, αλλά και ότι διατηρήθηκαν σε όλη τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, τότε ο αναπτυξιακός συνέβαλε στην δημιουργία του 8,1% των νέων θέσεων εργασίας της χώρας. Ακόμη σημαντικότερο είναι το γεγονός πως σε επιμέρους περιφέρειες η συνεισφορά του αναπτυξιακού ήταν ακόμη σημαντικότερη. Έτσι, στην Περιφέρεια ΑΜΘ ο αναπτυξιακός δημιούργησε περισσότερες θέσεις (108%) από όσες δημιουργήθηκαν συνολικά στην Περιφέρεια το ίδιο διάστημα, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τη Στερεά Ελλάδα ανήλθε στο 87%.

Β. Πόσο «κόστισαν» οι θέσεις αυτές;

Μεταξύ των ν. 2601/98 και ν.3299/04 η μέση επενδυτική δαπάνη ανά θέση εργασίας περίπου πενταπλασιάστηκε (Πίνακας 1), ενώ η μέση επιχορήγηση ανά νέα θέση εργασίας περίπου εξαπλασιάστηκε (αφού ο ν.2601/98 κατά μέσο όρο «παρήγαγε» μία νέα θέση εργασίας με 36.432€, ενώ το αντίστοιχο ποσό για τον ν.3299/04 ανήλθε στις 230.800 € και στον ν.3908/11 στις 322.854€).

Η ερμηνεία της εξέλιξης αυτής είναι διττή: από τη μία πλευρά στον ν.2601/98 η αύξηση της απασχόλησης δεν ήταν μόνο ρητά διατυπωμένος στόχος, αλλά και βασικό κριτήριο επιλεξιμότητας των επενδυτικών σχεδίων, κάτι που στους δύο μεταγενέστερους νόμους δεν ίσχυσε. Από την άλλη πλευρά, σημαντικό ρόλο στην ερμηνεία της μικρότερης επίπτωσης των ν.3299/94 και ν.3908/11 παίζει η κλαδική τους διάρθρωση. Έτσι, για παράδειγμα στον ν.3299/04 οι δύο σημαντικότεροι κλάδοι σε όρους συνολικού προϋπολογισμού και ενισχύσεων ήταν τα ξενοδοχεία και η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και νερού (από τον κλάδο αυτό η συντριπτική πλειοψηφία των έργων αφορούσε σε παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος, ηλιακής, αιολικής και υδροηλεκτρικής προέλευσης). Αθροιστικά οι δύο αυτοί κλάδοι απορρόφησαν το 58% των συνολικών κεφαλαίων και επιχορηγήσεων δημιουργώντας το 40% των νέων θέσεων εργασίας.

Ιδιαίτερα ο κλάδος της παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος είχε αμελητέα επίπτωση στην δημιουργούμενη απασχόληση, καθώς δημιούργησε μόλις 519 θέσεις εργασίας, ενώ κάθε μία από αυτές «κόστισε» 3,2 εκ. ευρώ. Ο κλάδος των ξενοδοχείων, από την άλλη πλευρά, δημιούργησε τις περισσότερες νέες θέσεις εργασίας από όλους τους κλάδους. Εντούτοις, το γεγονός ότι το κόστος δημιουργίας θέσεων εργασίας του κλάδου βρίσκεται ακριβώς στον Μ.Ο. των επενδυτικών σχεδίων που επιδοτήθηκαν από τους Α.Ν. καταδεικνύει τη σημαντική βαρύτητα του κλάδου των ξενοδοχείων στη διαμόρφωση του ιδιαίτερα υψηλού (σε σχέση με τον προηγούμενο νόμο) κόστους δημιουργίας νέων θέσεων. Επιπλέον, το παραπάνω μέγεθος δημιουργεί προβληματισμό όταν αντιπαραβληθεί με τα μεγέθη της φαινόμενης παραγωγικότητας εργασίας (λόγος μικτής προστιθέμενης αξίας ανα εργαζόμενο). Σύμφωνα με τα δεδομένα της Eurostat (2015) η φαινόμενη παραγωγικότητα εργασίας στην Ελλάδα το 2012 ανήλθε σε 25,1 (11,2 για τον κλάδο «ξενοδοχεία και εστιατόρια»), όταν για την μεταποίηση ήταν 38,1, ενώ για την μεταποίηση χαμηλής τεχνολογίας 31,1. Αυτό σημαίνει ότι ο κλάδος των ξενοδοχείων αναμενόταν να δημιουργήσει ακόμη περισσότερη απασχόληση από αυτήν που τελικά δημιούργησε.

Δυστυχώς, δεν υφίσταται καμία πληροφορία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των θέσεων εργασίας που δημιουργήθηκαν. Έτσι, το αν οι νέες θέσεις αφορούν απασχόληση χαμηλής εξειδίκευσης (και άρα περισσότερες

πιθανότητες αντικατάστασής τους από φθηνότερες θέσεις εργασίας στο εξωτερικό) ή θέσεις υψηλής εξειδίκευσης είναι κάτι που, με την εξαίρεση του ν.3908/11, δεν καταμετρήθηκε ποτέ.

4. Κλαδική αναδιάρθρωση και τεχνολογικός εκσυγχρονισμός της ελληνικής οικονομίας

Η συντριπτική πλειοψηφία των εγκεκριμένων σχεδίων και στους τρεις νόμους χαρακτηρίζεται από σχετικά χαμηλό τεχνολογικό περιεχόμενο και ένταση γνώσης. Συγκεκριμένα το 95% των επενδυτικών σχεδίων αφορούσε σε επενδύσεις από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε μεταποιητικές δραστηριότητες χαμηλής τεχνολογίας (29% low-tech - π.χ. τρόφιμα, καπνά, ένδυμα, ξύλο, χαρτί) και μεσαίας - χαμηλής τεχνολογίας (19% medium-low tech, πετρελαιοειδή, πλαστικά, προϊόντα μη-μεταλλικών ορυκτών, βασικά μέταλλα, επιδιόρθωση και εγκατάσταση μηχανών κλπ.), παροχή υπηρεσιών χαμηλής έντασης γνώσης (35% Less Knowledge-intensive services - ξενοδοχεία, μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία κλπ), καθώς και πρωτογενή παραγωγή (10%) και ενέργεια (1%).

Αντίθετα, οι κλάδοι υψηλής ή μεσαίας-υψηλής τεχνολογίας αφορούσαν μόλις το 4% των συνολικών σχεδίων. Ενδεικτικό της κατεύθυνσης αναδιάρθρωσης είναι το γεγονός πως για το σύνολο της ΕΕ, το 2010 οι δύο μεγάλες κατηγορίες κλάδων τεχνολογικής έντασης (low-tech και medium-low tech από τη μία πλευρά και high-tech και medium-high tech από την άλλη) είχαν περίπου ίδια ποσοστά (53%-47%).

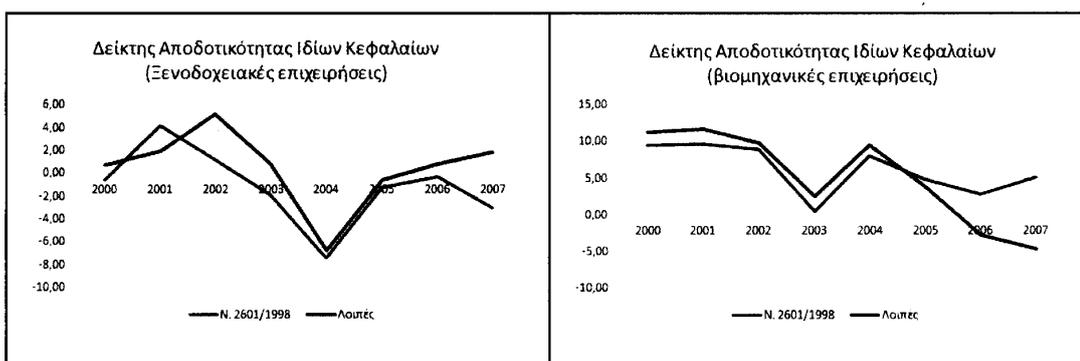
Αντίστοιχα είναι και τα δεδομένα όσον αφορά στη δημιουργία απασχόλησης ανά κατηγορία τεχνολογικής έντασης (Εικόνα 3), αν και η απασχόληση που δημιουργούν οι μεταποιητικοί κλάδοι είναι αρκετά μεγαλύτερη από τους κλάδους των υπηρεσιών (ιδιαίτερα της χαμηλής έντασης γνώσης).

5. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας ή των ελληνικών επιχειρήσεων

Εκτίμηση των επιπτώσεων των αναπτυξιακών νόμων στην ανταγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων είναι εξαιρετικά δύσκολο να γίνει, καθώς σε κανέναν από τους προηγούμενους νόμους δεν υπήρξε πρόνοια για συλλογή δεδομένων, τα οποία να αναφέρονται στις επιδόσεις των επιχειρήσεων πριν και, κυρίως, μετά την υπαγωγή στον αναπτυξιακό νόμο. Στα πλαίσια της προετοιμασίας του παρόντος νόμου, επιδιώχθηκε η σύνδεση των βάσεων των προηγούμενων νόμων με δεδομένα εξωτερικής βάσης επιχειρηματικής πληροφόρησης (ICAP), ώστε να διαπιστωθεί η πραγματική επίπτωση από την υπαγωγή των επιχειρήσεων στις πρόνοιες του αναπτυξιακού νόμου σε επίπεδο επιχείρησης. Προτιμήθηκε η αξιοποίηση των δεδομένων του ν. 2601/98, καθώς αναφέρονται σε μία σχετικά πιο «κανονική» κατάσταση της ελληνικής οικονομίας.

Ενδιαφέρον έχει η εξέταση της αποτελεσματικότητας των επιχειρήσεων μέσω της εξέτασης του δείκτη της αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων (return on equity). Ο συγκεκριμένος χρηματοοικονομικός δείκτης δείχνει πόσο αποδοτικά χρησιμοποιεί μια εταιρεία τα κεφάλαιά της για να δημιουργήσει πρόσθετα έσοδα αποτελώντας στην ουσία την ένδειξη αποτελεσματικότητας μιας εταιρείας. Όπως φαίνεται στο αριστερό μέρος της Εικόνας 2 ο κλάδος των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων δείχνει να βελτιώνει συνολικά τον δείκτη του μετά το 2004 σε αντίθεση με τη βιομηχανία, ο δείκτης της οποίας επιδεινώνεται. Ωστόσο η υπαγωγή στον αναπτυξιακό νόμο επιδρά με διαφορετικό τρόπο στις δύο υποομάδες, καθώς οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που υπήχθησαν αποκλίνουν προς τα κάτω από τον ΜΟ του κλάδου τους, ενώ οι βιομηχανικές δείχνουν να ωφελούνται από την υπαγωγή στον νόμο.

Εικόνα 2: Μεταβολή δεικτών αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων που ενισχύθηκαν

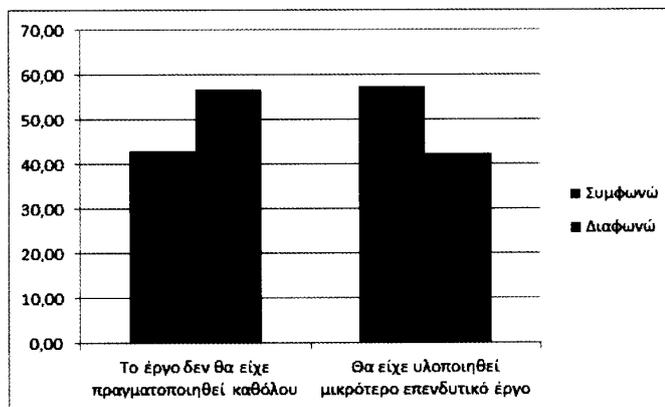

Πρέπει να σημειωθεί ότι η εικόνα, που προκύπτει από τον δείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων δεν φαίνεται να επηρεάζεται σημαντικά από τη δανειακή επιβάρυνση των επιμέρους ομάδων επιχειρήσεων. Σύμφωνα με τη σχετική βιβλιογραφία, επιχειρήσεις με μεγαλύτερο ποσοστό χρέους έχουν συνήθως καλύτερη αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων. Αυτό, ωστόσο, ταυτόχρονα παραπέμπει σε αυξημένο κίνδυνο πτώχευσης της επιχείρησης. Στην περίπτωση των δύο υποομάδων της ανάλυσης που προηγήθηκε, οι υπαγόμενες επιχειρήσεις έχουν μονίμως μικρότερο λόγο ξένων προς ίδια κεφάλαια. Οι υπαγόμενες ξενοδοχειακές επιχειρήσεις, ενώ ξεκινούν από καλύτερη βάση το 2004, παρουσιάζουν σχεδόν ισοδύναμο λόγο το 2004 και το 2007 εμφανίζουν και πάλι τάση ταύτισης με τις μη υπαγόμενες επιχειρήσεις του κλάδου. Στην περίπτωση των βιομηχανικών επιχειρήσεων η απόκλιση της μέσης υπαγόμενης επιχείρησης έναντι των υπολοίπων του κλάδου είναι σταθερή και διαρκής.

Αν και είναι δύσκολο να προκύψουν ασφαλή συμπεράσματα από την ανάλυση ενός τόσο μικρού δείγματος, φαίνεται ότι η υπαγωγή στον αναπτυξιακό νόμο δεν συσχετίζεται με μια εμφανή «καμπή» στην αναπτυξιακή πορεία των επιχειρήσεων, ενώ σε αρκετές περιπτώσεις, όπως αυτή της αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων, η επίπτωση του νόμου για την υποομάδα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων είναι αντίθετη από την αναμενόμενη.

Τα παραπάνω ευρήματα συμπληρώθηκαν από τα δεδομένα ερωτηματολογίου που απευθύνθηκε κατά το διάστημα 3/9/2015-10/10/2015 από τη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων σε επιχειρήσεις που είχαν κατά το παρελθόν υπαχθεί σε αναπτυξιακούς νόμους.

Εικόνα 3: Απαντήσεις επιχειρήσεων που συμμετείχαν στο ερωτηματολόγιο στην ερώτηση τι θα συνέβαινε στο επενδυτικό έργο αν δεν υπήρχε ενίσχυση

Αν και το 80% των επιχειρήσεων που απάντησαν δήλωσαν ότι τα κέρδη τους αυξήθηκαν μετά των υπαγωγή σε αναπτυξιακό νόμο, όπως φαίνεται στην Εικόνα 3, η ενίσχυση από τον αναπτυξιακό νόμο δεν υπήρξε καθοριστικός παράγοντας στην υλοποίηση της επένδυσης για περισσότερες από τις μισές επιχειρήσεις του δείγματος (56,9%), καθώς θεώρησαν ότι η απουσία ενίσχυσης δεν θα είχε ως αποτέλεσμα την ακύρωση της επένδυσης. Το εύρημα αυτό επαληθεύτηκε από ερώτημα σχετικά με τους παράγοντες επηρεασμού της απόφασης πραγματοποίησης της επένδυσης, στην απάντηση του οποίου η χορήγηση επενδυτικών κινήτρων αναφέρθηκε ως σημαντική από το 60% των ερωτηθέντων, ενώ για το υπόλοιπο 40% ήταν άλλοι οι παράγοντες που επηρέασαν την απόφαση.

Όραμα και προοπτικές

Λαμβάνοντας υπόψη τους σημαντικούς περιορισμούς και τις απειλές που αντιμετωπίζει η ελληνική οικονομία, αλλά και τις σημαντικές της δυνατότητες, ο νέος αναπτυξιακός νόμος στοχεύει στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη και αύξηση απασχόλησης της ελληνικής οικονομίας.

Βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των παραπάνω αποτελούν η επανεκκίνηση της οικονομίας στην μετά την κρίση περίοδο και ο αναπροσανατολισμός και αναδιάρθρωση του ελληνικού παραγωγικού συστήματος.

Η υλοποίηση του παραπάνω οράματος εκτιμάται ότι θα επιφέρει σημαντικές επιπτώσεις σε τρεις κεντρικές και αλληλεξαρτώμενες διαστάσεις:

- Παραγωγή: αύξηση της ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας του ελληνικού παραγωγικού συστήματος με τρόπο βιώσιμο.
- Ανθρώπινο δυναμικό: μείωση της ανεργίας, αύξηση της απασχόλησης των νέων και μείωση/αναστροφή της «εκροής εγκεφάλων».
- Χωρικές ανισότητες: διάχυση της ανάπτυξης εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων (πρωτίστως Αθήνα και δευτερευόντως Θεσσαλονίκη).

Βασικό συστατικό και σημείο εκκίνησης του νέου νόμου αποτελεί η διαπίστωση ότι το προηγούμενο μοντέλο οργάνωσης της ελληνικής οικονομίας ήταν μεταξύ των παραγόντων που συνέβαλαν στην κρίση του συστήματος, ενώ δεν φαίνεται να αποτέλεσε παράγοντα ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας. Σε αυτά τα πλαίσια, ως κεντρικοί πυλώνες του νέου αναπτυξιακού νόμου και συνάμα του αναπτυξιακού προτύπου της χώρας λογίζονται:

- Η σταδιακή μετατόπιση των προτεραιοτήτων από την παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών χαμηλής προστιθέμενης αξίας και χαμηλής έντασης γνώσης προς μια νέα κατεύθυνση, η οποία χωρίς να αγνοεί τα συγκριτικά και ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της χώρας (είτε αυτά είναι κλαδικά είτε οριζόντια) θα επενδύσει στην ανακάλυψη νέων πηγών αξίας και ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Τα βασικά χαρακτηριστικά της θα είναι:
 - Η προσπάθεια επανεκβιομηχάνισης της χώρας, ταυτόχρονα με την στροφή σε εμπορεύσιμες υπηρεσίες υψηλότερης προστιθέμενης αξίας.
 - Η αύξηση του τεχνολογικού περιεχομένου προϊόντων και υπηρεσιών, αλλά και καινοτόμων διαδικασιών.
 - Η διευκόλυνση εισόδου νέων φορέων επιχειρηματικότητας.
 - Η δημιουργία εργαλείων που επιτρέπουν την καλύτερη προσαρμογή του αναπτυξιακού νόμου στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά συγκεκριμένων περιοχών και οικονομικών δραστηριοτήτων.
- Η ενδυνάμωση της εξωστρέφειας των ελληνικών επιχειρήσεων.

- Η στήριξη του εγχώριου παραγωγικού δυναμικού, σε αντιδιαστολή με τη μέχρι σήμερα ασκούμενη πολιτική, η οποία οδήγησε στη θεμελίωση της μεγέθυνσης της χώρας βάσει της εισαγόμενης καταναλωτικής ζήτησης.

Ταυτόχρονα ο νέος αναπτυξιακός νόμος επιχειρεί να διορθώσει μια σειρά παθογενειών των παλαιότερων αναπτυξιακών νόμων μέσω σειράς καινοτομιών.

Έχοντας ως στόχο μια πιο ισόρροπη ανάπτυξη της χώρας έγινε προσπάθεια να εντοπιστούν οι λιγότερο ευνοημένες Περιοχές της και να χαρακτηριστούν ως Ειδικές Περιοχές οι οποίες και εντάχθηκαν στις Ειδικές Κατηγορίες Ενίσχυσης.

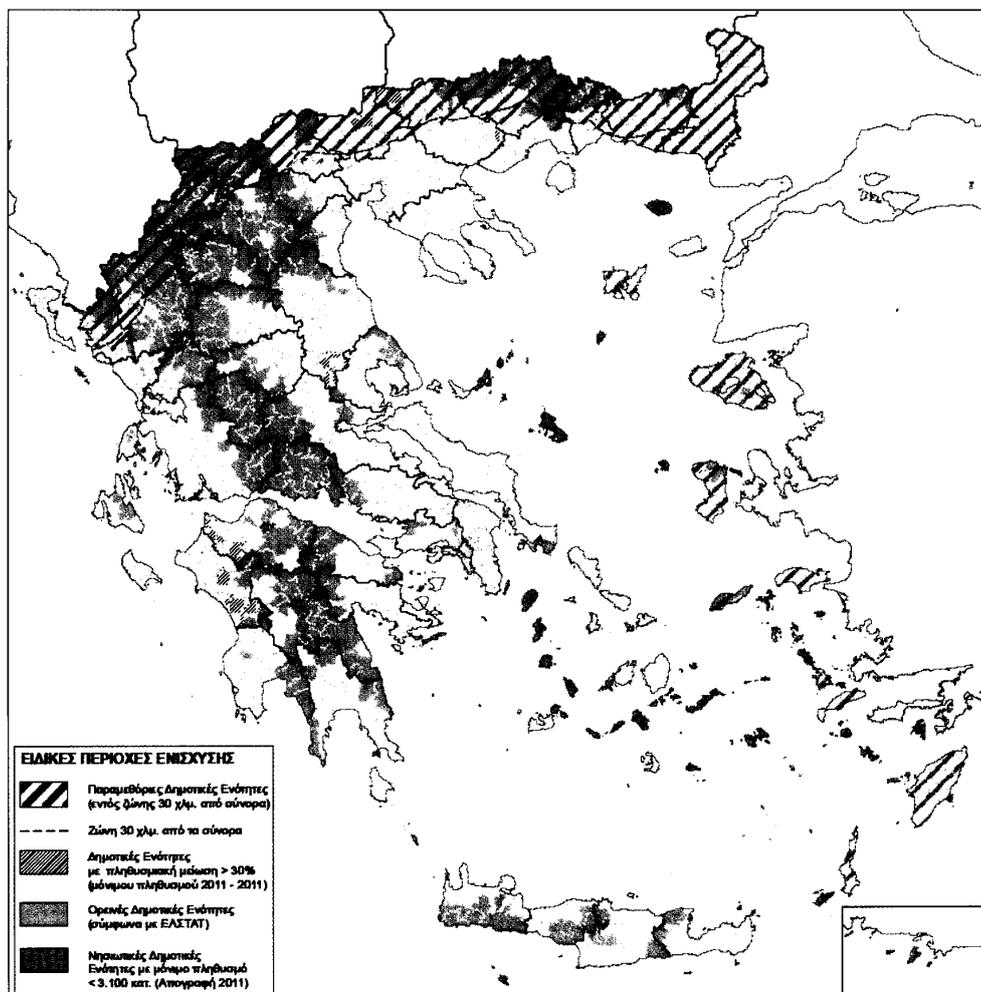
Μια περιοχή χαρακτηρίζεται ως ειδική στην περίπτωση όπου εμπίπτει τουλάχιστον σε ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- **ορεινή περιοχή** (σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της Ελ. Στατ., εκτός Δημοτικών Ενοτήτων μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας). Σύμφωνα με την Ελ. Στατ. η ορεινή περιοχή ορίζεται ως: δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα, των οποίων η επιφάνεια είναι κατ' εξοχήν κεκλιμένη και ανώμαλη, διακόπτεται από χαράδρες ή καλύπτεται από απότομους ορεινούς όγκους, οι οποίοι δημιουργούν στο έδαφος βαθιές και πολλαπλές πτυχώσεις με υψομετρικές διαφορές σημείων των δημοτικών ή κοινοτικών διαμερισμάτων πάνω από 400 μέτρα, καθώς, επίσης, και των δημοτικών ή κοινοτικών διαμερισμάτων των οποίων ολόκληρη η επιφάνεια ή μεγάλο μέρος αυτής βρίσκεται σε υψόμετρο πάνω από 800 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας
- **παραμεθόρια περιοχή:** για την περίπτωση των ηπειρωτικών συνόρων απόσταση από τα σύνορα 30 χιλιομέτρων και για την περίπτωση των θαλάσσιων συνόρων τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, της νήσου της Σαμοθράκης του Νομού Έβρου και των νησιών του Νομού Δωδεκανήσων
- **νησιωτική περιοχή** (νησιά με μόνιμο πληθυσμό μικρότερο των 3.100 κατοίκων, σύμφωνα με την Απογραφή 2011) και
- **περιοχές που παρουσιάζουν μείωση πληθυσμού** (η μεταβολή αναφέρεται κατά τα δύο έτη των απογραφών, 2011 και 2001, και αφορά μεταβολή μόνιμου πληθυσμού άνω του 30%).

Με τον όρο περιοχή αναφερόμαστε σε Δημοτική Ενότητα σύμφωνα με την Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης του Προγράμματος Καλλικράτης. Οι Δημοτικές Ενότητες αποτελούν εδαφικές περιφέρειες του δήμου του Προγράμματος Καλλικράτης.

Ο παρακάτω χάρτης απεικονίζει τις Δημοτικές Ενότητες που εντάσσονται στις Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης σύμφωνα με τα κριτήρια κατάταξης.

Χάρτης: Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης

Οι Δημοτικές Ενότητες που χαρακτηρίζονται ως ειδικές (Μάιος 2016) είναι 453 και αντιπροσωπεύουν το 43,8% του συνόλου των Δημοτικών Ενοτήτων της χώρας. Ο πληθυσμός τους είναι 2.106.079 που αντιστοιχεί στο 19,47% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού της χώρας. Επίσης στις Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης συμπεριλαμβάνονται 165 νησιά τα οποία δεν υπάγονται σε κάποια από τις Ειδικές Δημοτικές Ενότητες και δεν συγκροτούν από μόνα τους Δημοτική Ενότητα. Από αυτά, τα 164 νησιά υπάγονται σε 66 Δημοτικές Ενότητες και το ένα (Θηρασία) αποτελεί Δημοτική Κοινότητα της Δημοτικής Ενότητας της Οίας. Ο πληθυσμός των νησιών αυτών είναι 969 κάτοικοι.

Συνεπώς, ο συνολικός πληθυσμός των Ειδικών Περιοχών Ενίσχυσης είναι 2.107.048 που αντιστοιχεί στο 19,48% του συνολικού μόνιμου πληθυσμού της χώρας (βλ. Παράρτημα Νόμου).

Η εφαρμογή διαφοροποιημένης στρατηγικής για τις ειδικές περιοχές έχει ως στόχο να συμβάλει στην εδαφική και δημογραφική συνοχή μέσω της βελτίωσης της ελκυστικότητας και τη διασφάλιση της αναπτυξιακής διαδικασίας. Η ανάδειξη της τοπικότητας αποτελεί μία από τις καινοτομίες του νόμου Αντί λοιπόν να υπαχθούν στο συγκεκριμένο προνομιακό καθεστώς συλλήβδην περιοχές που είναι είτε κοντά στα σύνορα είτε φιλοξενούν στα διοικητικά τους όρια Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές, πρακτικές που στους προηγούμενους αναπτυξιακούς νόμους δεν απέφεραν τα αναμενόμενα αποτελέσματα, επιλέχθηκε μια περισσότερο στοχευόμενη προσέγγιση που ως κεντρικό στόχο είχε να συμπεριλάβει ευρύτερα σύνολα λιγότερο ευνοημένων Δημοτικών Ενοτήτων.

Όσον αφορά στα κριτήρια επιλογής, η χρήση καθαρά οικονομικών κριτηρίων (π.χ. ΑΕΠ, ανεργία, ή παραγωγική διάρθρωση) αποτρέπει την αναφορά σε μικρές χωρικές ενότητες, καθώς δεν υπάρχουν αξιόπιστα διαθέσιμα στοιχεία. Ωστόσο, ακόμη και αν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία, θα χρησιμοποιούνταν συμπληρωματικά με αυτά που χρησιμοποιούνται τώρα. Οι λόγοι είναι πως σε πολλές περιπτώσεις οι οικονομικοί δείκτες παρουσιάζουν μια κατάσταση που δεν ανταποκρίνεται με ακρίβεια στην πραγματικότητα. Πιο συγκεκριμένα, ο δείκτης του Α.Ε.Π. δεν παρέχει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο που διανέμεται το εισόδημα στα μέλη μιας κοινωνίας, όπως επίσης δεν είναι σε θέση να συμπεριλάβει αρνητικές πτυχές της οικονομικής και κοινωνικής δραστηριότητας όπως για παράδειγμα της παραοικονομίας, της εισφοροδιαφυγής, της φοροδιαφυγής. Ένας σημαντικός περιορισμός για την περίπτωση μάλιστα της τοπικής οικονομίας για την περίπτωση του Α.Ε.Π. είναι η έλλειψη διαχωρισμού μεταξύ του εισοδήματος που παράγει μια περιφέρεια και του εισοδήματος που διατηρείται σε αυτήν.

Τα παραπάνω σε συνδυασμό με το γεγονός πως οι ενδοπεριφερειακές ανισότητες, ή ακόμη και οι ανισότητες στο εσωτερικό των νομών είναι συχνά πολύ μεγαλύτερες από αυτές που εμφανίζονται στο διαπεριφερειακό επίπεδο, οδήγησαν στην πρόταση της χρήσης κριτηρίων που εστιάζουν σε χαρακτηριστικά γεωμορφολογικής (ορεινότητα, νησιωτικότητα) και δημογραφικής (μεταβολή πληθυσμού) φύσης καθώς και χαρακτηριστικών που σχετίζονται με την έννοια της παραμεθορίου.

Καινοτομίες Νόμου

Οι σημαντικότερες καινοτομίες του νόμου είναι οι εξής:

- ο Δεν είναι ένας γενικός νόμος που απευθύνεται αδιαφοροποίητα σε όλους, αλλά «απαντά» σε συγκεκριμένα προβλήματα, είτε μέσω καθιέρωσης συγκεκριμένων καθεστώτων, είτε μέσω σαφούς

προτεραιοποίησης κατηγοριών επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων αποσκοπώντας σε: αύξηση του μεγέθους των ελληνικών επιχειρήσεων και ανάπτυξη κουλτούρας συνεργασιών· αύξηση των εξαγωγικών δυνατοτήτων· αύξηση των δυνατοτήτων για καινοτομία· περιορισμό της γραφειοκρατίας· στήριξη νέων και νεοφυών ΜΜ επιχειρήσεων.

- Στους προηγούμενους νόμους ελάχιστες επιχειρήσεις απορρόφησαν σημαντικό ποσοστό των διαθέσιμων ενισχύσεων. Στον τρέχοντα νόμο τίθενται πλαφόν στα ύψη των ενισχύσεων που μπορεί να λάβουν τα μεμονωμένα επενδυτικά σχέδια, αλλά και οι επιχειρήσεις και οι επιχειρηματικοί όμιλοι, με στόχο την επίτευξη διασποράς των ωφελούμενων από τις κρατικές ενισχύσεις.
- Όλες οι μορφές ενισχύσεων εκτός των επιχορηγήσεων (φορολογικά κίνητρα, επιδότηση επιτοκίου κλπ) ανάγονται σε ισοδύναμα επιχορηγήσεων με βάση παρούσες αξίες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την άρση ενός σημαντικού αντικινήτρου στην αποδοχή των λοιπών μορφών ενισχύσεων, καθώς η παρούσα αξία τους ήταν πάντα μικρότερη από αυτή των επιχορηγήσεων.
- Προκειμένου οι ενισχύσεις που παρέχονται με το κίνητρο της φοροαπαλλαγής να είναι ισοδύναμες με τις ενισχύσεις της επιχορήγησης, τα ποσά των επιχορηγήσεων ορίζονται στο 70% του ανώτερου επιτρεπόμενου ποσοστού του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (ΧΠΕ -με βάση υπολογισμού τη σύγκριση της καθαρής παρούσας αξίας των δύο ειδών ενισχύσεων υπολογιζόμενης με προεξοφλητικό επιτόκιο, το επιτόκιο του 10ετούς ομολόγου του Ελληνικού Δημοσίου). Οι ενισχύσεις θα πραγματοποιούνται κυρίως μέσα από ένα πιο ισορροπημένο μείγμα μεταξύ φοροαπαλλαγών και επιχορηγήσεων
- Ο νέος νόμος ενισχύει πλέον και κυρίως την απόδοση και όχι, όπως κυρίως ίσχυε μέχρι σήμερα, την ύπαρξη δαπανών ανεξαρτήτως τελικού αποτελέσματος.
- Ορίζονται ειδικές κατηγορίες ενίσχυσης είτε α) στη βάση των επιδόσεων των επιχειρήσεων: (εξωστρέφεια, συγχωνεύσεις, αύξηση απασχόλησης, ένταση Ε&Α, κλάδοι [ΤΠΕ/αγροτοδιατροφή], υψηλή προστιθέμενη αξία Ειδικές Περιοχές [Μείωση πληθυσμού, νησιωτικές, είτε β) σε χωρική βάση: ορεινές, παραμεθόριες περιοχές και περιοχές αυξημένου μεταναστευτικού φόρτου], ΒΕΠΕ Βιομηχανικές Περιοχές/ Ζώνες Καινοτομίας) Μέσω των ειδικών κατηγοριών ενίσχυσης επιδιώκεται η υλοποίηση των επιμέρους στόχων του αναπτυξιακού νόμου. Με αυτόν τον τρόπο στον νέο αναπτυξιακό νόμο η διασύνδεση ανάμεσα στον στόχο και στα μέτρα που υιοθετούνται για την υλοποίησή του, γίνεται πολύ περισσότερο σαφής, σε αντίθεση με την

πλειοψηφία των παλαιότερων αναπτυξιακών νόμων, στους οποίους οι στόχοι αναφέρονταν, αλλά κατά βάση παρέμεναν ανεκπλήρωτοι. Επιχειρήσεις που εντάσσονται στις ειδικές κατηγορίες δύνανται να ενισχυθούν με κεφαλαιακές ενισχύσεις, που άλλως δεν παρέχονται, ή μεγαλύτερες κεφαλαιακές, στις περιπτώσεις που παρέχονται.

- Καθιερώνονται νέα χρηματοδοτικά εργαλεία με απώτερο στόχο την επίτευξη πολύ μεγαλύτερης μόχλευσης στη συμμετοχή του Δημοσίου, καθώς και αξιοποίηση δυνατοτήτων επένδυσης σε ιδιωτικά επενδυτικά σχέδια, που με άλλη μορφή κρατικής παρέμβασης, θα ήταν εκτός χρηματοδότησης.
- Καταργείται ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της ίδιας συμμετοχής.
- Ενισχύονται βιώσιμες επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν προβλήματα.
- Η δημιουργία καθεστώτων ενίσχυσης, τα οποία χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερα απλές διαδικασίες (π.χ. ενίσχυση μηχανολογικού εξοπλισμού), καθώς και καθεστώτων για νέες επιχειρήσεις, τα οποία συγχρόνως προς τον περιορισμό του ανώτατου ύψους ενισχύσεων θα επιτρέψουν, αφενός την πραγματοποίηση πολλών νέων επενδύσεων, ιδιαίτερα απαραίτητων στην κρίσιμη τρέχουσα οικονομική συγκυρία, και αφετέρου τη μεγαλύτερη δυνατή διάχυση των πόρων εξαλείφοντας τον κίνδυνο προνομιακής μεταχείρισης λίγων επιχειρήσεων ή ομίλων, όπως συχνά συνέβαινε σε παλαιότερους νόμους.
- Η απλοποίηση των διαδικασιών και η έμφαση στη διαφάνεια, την ουσιαστική αξιολόγηση και τους αντικειμενικούς ελέγχους εκτιμάται ότι θα συμβάλει στην ανάκτηση της εμπιστοσύνης της επιχειρηματικής κοινότητας στο σχεδιασμό και την υλοποίηση επενδυτικής πολιτικής.
- Ο νέος νόμος διατηρεί σε μεγάλο βαθμό το ιδιαίτερα σημαντικό χαρακτηριστικό της δημιουργίας ενός σταθερού επενδυτικού πλαισίου, υιοθετώντας και αναβαθμίζοντας την καινοτομία του ν.3908/2011 σύμφωνα με την οποία τα επενδυτικά καθεστώτα προκηρύσσονται (δηλαδή το πλαίσιο προδιαγραφών της υποβολής αιτήσεων καθορίζεται στις προκηρύξεις των καθεστώτων). Αυτό επιτρέπει τον καλύτερο οικονομικό προγραμματισμό του αναπτυξιακού νόμου, καθώς και την διαρκή αξιολόγησή του με σκοπό τη διασφάλιση της καλύτερης δυνατής αξιοποίησης των πόρων.
- Η πρόβλεψη για ανάπτυξη ολοκληρωμένων χωρικών και κλαδικών σχεδίων μέσω της ενίσχυσης επιχειρήσεων και συνεργατικών σχηματισμών που συμμετέχουν σε κλαδικά ή τοπικά παραγωγικά συστήματα ή σε επιμέρους παραγωγικές αλυσίδες αξίας στοχεύει στην αύξηση και στην προστασία της απασχόλησης, αλλά και στην

περιφερειακή σύγκλιση μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων μιας περιοχής και της ενίσχυσης των τοπικών διασυνδέσεων.

- Με τις «Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους» επιδιώκεται η δημιουργία ενός ασφαλούς επενδυτικού περιβάλλοντος τόσο για εγχώριες, όσο και για Ξένες Άμεσες Επενδύσεις, το οποίο θα διευκολύνει την υλοποίηση πολύ μεγάλων επενδυτικών σχεδίων με στόχο την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας.
- Προβλέπει ουσιαστικά βήματα για τη δυνατότητα αξιολόγησης των αποτελεσμάτων του αναπτυξιακού νόμου τόσο κατά τη διάρκεια υλοποίησης του (on going evaluation) όσο και εκ των υστέρων (ex post evaluation) που θα επιτρέψει να γίνουν και αντίστοιχες διορθωτικές κινήσεις
- Οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν κατά τη διαδικασία σύνταξης του νόμου με συμμετοχή της υπηρεσίας, αλλά και πραγματοποίηση ουσιαστικής άτυπης διαβούλευσης που διήρκεσε 7 μήνες με συμμετοχή 70 φορέων και την επεξεργασία περίπου 160 εισηγήσεων διασφαλίζουν τη μέγιστη δυνατή συναίνεση.

Η αρχιτεκτονική του νέου Αναπτυξιακού Νόμου

Ο νόμος είναι "κωδικοποιημένος", ώστε να μην χρειάζεται να ανατρέχει ο κάθε ενδιαφερόμενος σε άλλο κανονιστικό πλαίσιο. Η δομή του Νόμου διακρίνεται σε δύο μέρη, στο Γενικό και στο Ειδικό:

Στο Γενικό μέρος περιέχονται οι βασικές ρυθμίσεις, καθώς και οι βασικοί περιορισμοί του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού [ΓΑΚ: ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014], που αφορούν σε όλα τα καθεστάτα.

Στο Ειδικό μέρος περιγράφονται τα καθεστάτα, τα οποία διέπονται από τις διατάξεις του Γενικού μέρους και άρα από τις προϋποθέσεις που θέτει ο ΓΑΚ για τις κρατικές ενισχύσεις. Το ειδικό μέρος διαρθρώνεται σε πέντε κεφάλαια, τα οποία περιλαμβάνουν οκτώ (8) επί μέρους καθεστάτα ενισχύσεων.

Τα καθεστάτα ενισχύσεων

Τα καθεστάτα ενισχύσεων διαφέρουν μεταξύ τους ως προς τη στόχευση, τους δικαιούχους, τις ενισχυόμενες δαπάνες, τα είδη των ενισχύσεων, τα ποσοστά των ενισχύσεων και τη διαδικασία εφαρμογής. Το κάθε καθεστώς θα προκηρύσσεται αυτοτελώς με Υπουργική απόφαση.

Ενισχύσεις μηχανολογικού εξοπλισμού

Σκοπός του καθεστώτος είναι η δημιουργία ενός πλαισίου ενισχύσεων περιορισμένου εύρους με ιδιαίτερα απλοποιημένες διαδικασίες. Μέσω του συγκεκριμένου καθεστώτος θα ενισχυθούν με φορολογικές απαλλαγές δαπάνες μηχανολογικού εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων που χρησιμοποιούνται εντός της μονάδας υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν σε αρχική επένδυση. Το συγκεκριμένο καθεστώς είναι ιδιαίτερα ελκυστικό για επιχειρήσεις που επιθυμούν ταχεία ένταξη, με ελάχιστα κριτήρια, χωρίς διαγωνιστική διαδικασία και καταβολή της ενίσχυσης άμεσα με τη διενέργεια διοικητικών ελέγχων (επιτόπιοι έλεγχοι θα διενεργούνται σε δειγματοληπτική βάση). Συμβάλλει στην αύξηση, εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση του κεφαλαιακού αποθέματος της χώρας με προφανή ανάλογα αποτελέσματα και για την ίδια την επιχείρηση.

Γενική Επιχειρηματικότητα

Το συγκεκριμένο καθεστώς αποσκοπεί στην ενίσχυση υφιστάμενων ή υπό σύσταση επιχειρήσεων όλων των μορφών για το πλήρες εύρος των επιλέξιμων δαπανών που προβλέπει ο Αναπτυξιακός Νόμος. Εκτός των δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων προβλέπεται και η παροχή ενισχύσεων για μια σειρά άλλων δαπανών η ένταξη των οποίων δεν καθορίζεται από το ΧΠΕ. Τα είδη ενίσχυσης για τα υπαγόμενα σχέδια περιλαμβάνουν τη φορολογική απαλλαγή, την επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης και την επιδότηση μισθολογικού κόστους, ενώ για τα επενδυτικά σχέδια που πληρούν τις προϋποθέσεις (γεωγραφικές και άλλες) των Ειδικών Κατηγοριών Ενισχύσεων (άρθρο 12) προβλέπεται η δυνατότητα ενίσχυσης με επιχορήγηση (70% του προβλεπόμενου ορίου του ΧΠΕ). Αποτελεί το πλέον περιεκτικό και λιγότερο διαφοροποιημένο καθεστώς του νόμου, στοχεύοντας στην γενική επανεκκίνηση της οικονομίας.

Νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ

Στόχος του καθεστώτος είναι η παροχή ενός πλήρους πλαισίου κινήτρων με βασικό στόχο τη δημιουργία νέων ανεξάρτητων επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε νεοσύστατες ή σε υπό ίδρυση ανεξάρτητες ΜΜΕ που προτίθενται να πραγματοποιήσουν αρχική επένδυση σε κάποιον από τους επιλέξιμους κλάδους του νόμου. Για το σύνολο των επιχειρηματικών σχεδίων που υπάγονται στο συγκεκριμένο καθεστώς καθίσταται δυνατή η ενίσχυση δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων καθώς και σειράς ειδικών δαπανών (εκτός περιφερειακών ενισχύσεων)· εκτός της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης μισθολογικού κόστους οι δαπάνες δύνανται να ενισχυθούν και με επιχορήγηση (70% του προβλεπόμενου ορίου του ΧΠΕ). Τέλος, για τα επενδυτικά σχέδια που πληρούν τις προϋποθέσεις (γεωγραφικές και άλλες) των Ειδικών

Κατηγοριών Ενισχύσεων (άρθρο 12) προβλέπεται η δυνατότητα ενίσχυσης με επιχορήγηση στο 100% του προβλεπόμενου ορίου του ΧΠΕ.

Επενδύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα για ΜΜΕ

Το καθεστώς απευθύνεται σε ΜΜΕ για την πραγματοποίηση επενδυτικών σχεδίων που θα αποσκοπούν στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή την εισαγωγή οργανωτικών και διαδικαστικών καινοτομιών. Το καθεστώς αποσκοπεί στην καθιέρωση ή ενίσχυση των προϊόντων καινοτομικού χαρακτήρα, καθώς και στην ενσωμάτωση οργανωτικών και διαδικαστικών καινοτομιών στις παραγωγικές και άλλες διαδικασίες, με στόχο τη συνεχή δέσμευση στην καινοτομία ως κεντρική επιλογή των ενισχυόμενων επιχειρήσεων. Εκτός των δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων το καθεστώς δύναται να ενισχύσει σημαντικό εύρος λοιπών ειδικών δαπανών με τα ίδια είδη ενίσχυσης του καθεστώτος «Νέες ανεξάρτητες ΜΜΕ».

Επιχειρηματικές συστάδες (clusters)

Στόχος του καθεστώτος είναι, μέσω της ενίσχυσης κοινών δράσεων, η προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στα συνεργατικά σχήματα, καθώς και η αύξηση των σημαντικών οικονομιών που δύνανται να παραχθούν για το σύνολο της οικονομίας από τη δημιουργία πυκνών οριζόντιων και κάθετων δικτυώσεων, μέσω της διασποράς της συνεργατικής κουλτούρας στην ελληνική επιχειρηματικότητα. Ταυτόχρονα επιδιώκεται η επίτευξη μια σειράς ειδικότερων στόχων που περιλαμβάνουν την ενίσχυση της εξαγωγικής ετοιμότητας, της ανταγωνιστικότητας και κλιμάκωση της κρίσιμης μάζας των εξαγωγών των τοπικών επιχειρήσεων· την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας των περιφερειών· τη δημιουργία στρατηγικών εταιρικών σχέσεων μεταξύ Δημοσίου, επιχειρήσεων, φορέων γνώσης και άλλων θεσμών για τη διευκόλυνση της συγκέντρωσης και διάχυσης της καινοτομίας εντός και εκτός των υποστηριζόμενων συστάδων· ανάπτυξη τεχνολογικών κοινοπραξιών.

Στο καθεστώς αυτό είναι δυνατή η συμμετοχή επιχειρήσεων, αλλά και οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, μη κερδοσκοπικών οργανισμών και άλλων συναφών οικονομικών παραγόντων.

Οι επιχειρηματικές συστάδες (clusters) λειτουργούν υπό μορφή εταιρίας ή Κοινοπραξίας και απαρτίζονται από οκτώ τουλάχιστον επιχειρήσεις στην Αττική ή τη Θεσσαλονίκη ή πέντε τουλάχιστον επιχειρήσεις για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν στους λοιπούς νομούς της Επικράτειας. Φορέας της επένδυσης, όπως και δικαιούχος της ενίσχυσης, είναι η επιχειρηματική συστάδα και όχι τα μέλη του.

Στο καθεστώς ενισχύονται οι ίδιοι κλάδοι που ενισχύονται στο σύνολο του Α.Ν. για την πραγματοποίηση δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων και μια σειρά ειδικών επενδυτικών δαπανών με βασική, ωστόσο προϋπόθεση η ενίσχυση κοινών δράσεων των συμμετεχόντων στο επενδυτικό σχήμα. Τα

είδη ενίσχυσης περιλαμβάνουν επιχορήγηση, φορολογική απαλλαγή, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης και επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Για επενδυτικά σχήματα που χαρακτηρίζονται ως καινοτομικά προβλέπονται ενισχύσεις για άυλα και ενσώματα στοιχεία του ενεργητικού και επιπλέον για δαπάνες προσωπικού και διοικητικές δαπάνες.

Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί - Ταμεία Συμμετοχών

Στόχος του καθεστώτος είναι η σύσταση Ταμείων Συμμετοχών ή περαιτέρω ειδικότερων Ταμείων, και η συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου σε αυτά μέσω επενδυτικών δραστηριοτήτων με στόχο την αύξηση του καινοτομικού περιεχομένου των ΜΜΕ και της δυνατότητας τους για εξαγωγές, καθώς και την αύξηση της απασχόλησης. Επιπλέον, μέσω του συγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων επιδιώκονται συμπληρωματικοί στόχοι, όπως για παράδειγμα η αύξηση των δικτυώσεων των ελληνικών επιχειρήσεων, ή η αναδιάρθρωσή τους.

Το Δημόσιο επενδύει σε Ταμείο συμμετοχών με εισφορά Εθνικών ή Κοινοτικών πόρων και στη συνέχεια ο διαχειριστής των ταμείων ή του ταμείου συμμετοχών επιδιώκει τη μεγαλύτερη δυνατή μόχλευση των πόρων με πόρους του ιδιωτικού τομέα.

Η δυνατότητα καθορισμού των επιλέξιμων κλάδων και επενδυτικών σχεδίων εξαρτάται από την τελική μορφή του Ταμείου Συμμετοχών.

Οι βασικές επιδιώξεις του καθεστώτος περιλαμβάνουν:

- α) τη δημιουργία νέων και την μεγέθυνση εξαιρετικά δυναμικών υφισταμένων επιχειρήσεων,
- β) την ενίσχυση βιώσιμων επιχειρήσεων που αντιμετωπίζουν προβλήματα,
- γ) την ανάπτυξη της αγοράς κεφαλαίων για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις,
- δ) την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και όσων απασχολούν από 250 έως 500 εργαζόμενους.

Οι διαδικασίες επιλογής των ενισχυόμενων επιχειρήσεων καθορίζονται από τη συμφωνία Δημοσίου - Διαχειριστών, ενώ, ζητήματα όπως η επιλογή των διαχειριστών, το επίπεδο μόχλευσης, το ύψος αμοιβής των διαχειριστών, ο έλεγχος, η διάρκεια και ο τρόπος λειτουργίας των Ταμείων θα αποτελούν αντικείμενο εποπτείας του Ταμείου Συμμετοχών από τη Γενική Γραμματεία Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού. Οι ενισχυόμενες επιχειρήσεις θα ενισχύονται από τα ταμεία μέσω επενδύσεων ιδίων ή οιονεί ιδίων κεφαλαίων, δανείων, εγγυήσεων ή συνδυασμού των παραπάνω.

Το καθεστώς παρέχει τη δυνατότητα μέγιστης ευελιξίας, αλλά και έντασης ενίσχυσης, ενώ πρόκειται για το μόνο καθεστώς που παρέχει δάνεια και εγγυήσεις.

Ολοκληρωμένα Χωρικά και Κλαδικά Σχέδια

Στόχοι του καθεστώτος αποτελούν η αύξηση, αλλά και η προστασία της απασχόλησης, και η περιφερειακή σύγκλιση μέσω της αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων μιας περιοχής και της ενίσχυσης των τοπικών διασυνδέσεων. Από το καθεστώς ενισχύονται επιχειρήσεις και συνεργατικοί σχηματισμοί που συμμετέχουν σε κλαδικά ή τοπικά παραγωγικά συστήματα ή σε επιμέρους παραγωγικές αλυσίδες αξίας, που είναι δυνατό να αναπτύσσονται σε περιφερειακό και διαπεριφερειακό επίπεδο, με υποχρεωτική συμμετοχή τουλάχιστον 10 φορέων. Εκτός των επιχειρήσεων και των συνεργατικών σχηματισμών στα επενδυτικά σχήματα μπορούν να συμμετέχουν οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων, μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλοι συναφείς οικονομικοί παράγοντες.

Το καθεστώς αποτελεί πολυεπίπεδη παρέμβαση ενίσχυσης τοπικών και περιφερειακών αλυσίδων αξίας. Υπό αυτό το πρίσμα τα «Ολοκληρωμένα Χωρικά και Κλαδικά Σχέδια» αποτελούν παρέμβαση μεγάλης κλίμακας, η οποία δύναται να περιλαμβάνει επιμέρους παρεμβάσεις των λοιπών καθεστώτων του νόμου.

Το Επενδυτικό σχήμα υποβάλλει πρόταση ολοκληρωμένου επενδυτικού προγράμματος (συνολικό πλαίσιο δράσεων με ολοκληρωμένη χωρική ή/και κλαδική πρόταση ανάπτυξης με πολλαπλασιαστικά οφέλη), η οποία αξιολογείται σε δύο - παράλληλα - στάδια: Σε πρώτο στάδιο αξιολογείται η μελέτη σκοπιμότητας της συνολικής παρέμβασης και σε δεύτερο οι αιτήσεις υπαγωγής των μεμονωμένων επιχειρήσεων και των Συνεργατικών Σχηματισμών.

Σε περίπτωση θετικής αξιολόγησης ενισχύονται οι δαπάνες των επιχειρήσεων (με φορολογική απαλλαγή, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης, επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης και -για τις ΜΜΕ- επιχορήγηση) και των συνεργατικών σχηματισμών (με τα είδη ενίσχυσης που προβλέπονται στο σχετικό καθεστώς) που συμμετέχουν στο σχήμα.

Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους

Στόχος του καθεστώτος είναι η δημιουργία ενός ασφαλούς επενδυτικού περιβάλλοντος, το οποίο θα διευκολύνει την υλοποίηση πολύ μεγάλων επενδυτικών σχεδίων, τόσο από Ελληνικές όσο και από ξένες επιχειρήσεις, με στόχο την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και τη μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας. Μέσω του καθεστώτος ενισχύονται επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια άνω

των 20.000.000€ και δημιουργούν δύο τουλάχιστον θέσεις εργασίας ανά ένα εκατομμύριο επιλέξιμης επένδυσης.

Όσον αφορά στα είδη ενίσχυσης, δίνεται έμφαση σε ενισχύσεις χωρίς δημοσιονομική επιβάρυνση όπως: α) επιλογή μεταξύ παγιοποίησης οικείου συντελεστή φορολογίας εισοδήματος για 12 έτη μέχρι την εξάντληση της ενίσχυσης που δικαιούται ο φορέας βάσει του επενδυτικού του σχεδίου και φορολογική απαλλαγή με ποσοστό ενίσχυσης 10% και έως του ποσού των 10.000.000 ευρώ και β) διαδικασία επιτάχυνσης αδειοδότησης μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

2. Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου

Με τη θεσμοθέτηση του Αναπτυξιακού Συμβουλίου επιχειρείται μια τομή στη χάραξη πολιτικών αναπτυξιακού χαρακτήρα. Η επιλογή αυτή σηματοδοτεί την αναγνώριση της ανάγκης χάραξης εθνικής στρατηγικής για την ανάπτυξη με ορίζοντα μακροοικονομικό. Για τη διαμόρφωση ωστόσο μακρόπνοης και προσανατολισμένης στα εθνικά συγκριτικά μας πλεονεκτήματα στρατηγικής σε αυτόν τον τόσο νευραλγικό τομέα της οικονομίας δεν αρκεί σε καμία περίπτωση μόνη η πολιτική βούληση, αλλά απαιτείται και η έμπρακτη σε σταθερή βάση συνδρομή των επιχειρηματικών και επιστημονικών φορέων από κοινού με την πανεπιστημιακή κοινότητα.

Το Αναπτυξιακό Συμβούλιο καλείται να διαδραματίσει τον πολύ σημαντικό ρόλο του συγκερασμού των απόψεων και των τάσεων της κεντρικής διοίκησης με αυτές της πανεπιστημιακής κοινότητας και των επιχειρηματικών και επιστημονικών φορέων και της αποτύπωσής τους με τη μορφή συγκεκριμένων προτάσεων προς τον αρμόδιο υπουργό. Το συμβούλιο αυτό θα δρα επιβοηθητικά - συμβουλευτικά και συντονιστικά παρά τω Υπουργώ, απολαμβάνοντας λειτουργικής αυτονομίας, αλλά αλληλεπιδρώντας παράλληλα τόσο με τις δομές του υπουργείου Οικονομίας και τα λοιπά παραγωγικά υπουργεία, όσο και με τους οικείους επιχειρηματικούς και επιστημονικούς φορείς, τα πάσης φύσης κρατικά και ιδιωτικά ερευνητικά ιδρύματα, τα πανεπιστημιακά και τεχνολογικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, φορείς καινοτομίας κ.τ.λ. Το Αναπτυξιακό Συμβούλιο ως ο κατεξοχήν σύμβουλος για την ανάπτυξη, θα προτείνει στην πολιτική ηγεσία τους βασικούς άξονες της αναπτυξιακής πολιτικής, ανιχνεύοντας τις χωρικές αλλά και κλαδικές κατευθύνσεις του διεθνούς αναπτυξιακού δυναμισμού και ερευνώντας τις δυνατότητες της χώρας να τις ακολουθήσει. Παράλληλα, μέρος των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου θα αποτελεί η μετουσίωση των πολιτικών επιλογών σε συγκεκριμένες προτάσεις και βελτιωτικές

παρεμβάσεις, προς το σκοπό της άμεσης υλοποίησης του αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Η θεσμοθετημένη λειτουργία του Αναπτυξιακού Συμβουλίου θα ενισχύσει σημαντικά την παρουσία της χώρας μας στα διεθνή φόρα διαμόρφωσης πολιτικής, καθώς η μέχρι σήμερα αισθητή αδυναμία συγκροτημένης παρέμβασης της χώρας σε θεσμούς όπως η Ε.Ε., ο Ο.Ο.Σ.Α., το Δ.Ν.Τ., ο Ο.Η.Ε., μας έχει οδηγήσει στην εν πολλοίς ανεπιφύλακτη και σχεδόν αυτοδίκαιη υιοθέτηση των βασικών κατευθυντήριων γραμμών από τα διεθνή θεσμικά αυτά κέντρα («price takers» ή «regulation takers»). Το Συμβούλιο με την ανάπτυξη επιστημονικών δράσεων και συνεργασιών με τα πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, και με συνεχή διάλογο με τους εμπλεκόμενους φορείς θα θέσει τα θεμέλια για τη συγκέντρωση πολύτιμης διαρκώς διαμορφούμενης τεχνογνωσίας και τη δημιουργία σχετικού αρχείου, το οποίο θα λειτουργεί ως βάση δεδομένων αναπτυξιακών μελετών και ερευνών. Ο απώτερος σκοπός της ρύθμισης είναι η δημιουργία ενός αποτελεσματικού θεσμικού εργαλείου με εξέλιξη και συνέχεια. Αξίζει εδώ να αναφερθεί πως σχετικά πρόσφατα υπήρξε μια αντίστοιχη προσπάθεια, αυτή του Εθνικού Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας και Ανάπτυξης (ΕΣΑΑ - Ν. 3279/2004), που λειτούργησε την περίοδο 2004-2008, αλλά δεν απέδωσε ουσιαστικά αποτελέσματα.

Προκειμένου να επιτευχθεί ως ζητούμενο η θεσμική του ευελιξία, η δομή του Αναπτυξιακού Συμβουλίου θα είναι λιτή και θα απαρτίζεται από δύο βασικούς πυλώνες, την Επιστημονική Επιτροπή και την Επιτροπή Κοινωνικών Εταίρων και Δημόσιας Διοίκησης (ΕΚΕΔΔ), με πρόβλεψη για σύσταση υπο-Επιτροπών Κοινωνικών Εταίρων, οι οποίες θα επικεντρώνονται σε ειδικότερα ζητήματα. Προβλέπεται ότι το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών θα παρέχει επιστημονική στήριξη στο Συμβούλιο, ενώ η διοικητική του υποστήριξη θα γίνεται από την Μονάδα Συντονισμού Στρατηγικού Αναπτυξιακού Σχεδιασμού του υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, η οποία προβλέπεται στον ισχύοντα Οργανισμό του Υπουργείου (Π.Δ. 116/2014, ΦΕΚ Α' 185/3.9.2014) και υπάγεται απευθείας στον Υπουργό. Η ανάθεση του έργου αυτού σε προβλεπόμενη υπηρεσία του υπουργείου, πέραν της συμπίεσης του κόστους, αποσκοπεί στη διαμόρφωση μιας υπηρεσιακής δομής με μονιμότητα και συνέχεια, η οποία μακροπρόθεσμα θα συγκεντρώσει και θα αξιοποιήσει την πολύτιμη συσσωρευμένη τεχνογνωσία εντός της Δημόσιας Διοίκησης.

Η Επιστημονική Επιτροπή θα είναι ένα ενδεκαμελές όργανο, στελεχωμένο με επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδίκευση και εμπειρία σε ζητήματα ανάπτυξης. Η Επιστημονική Επιτροπή θα είναι αρμόδια για να θέτει τους άξονες προτεραιότητας για τη διεξαγωγή του διαλόγου μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και τη μετέπειτα διαμόρφωση των τελικών προτάσεων και γνωμοδοτήσεων του Αναπτυξιακού Συμβουλίου. Τα μέλη της

Επιστημονικής Επιτροπής θα ορίζονται από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού με τριετή θητεία. Αντιπρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής ορίζεται ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Επιστημονικός Διευθυντής του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ).

Η Επιτροπή Κοινωνικών Εταίρων και Δημόσιας Διοίκησης θα αποτελέσει το φορέα διαλόγου μεταξύ των εκπροσώπων της Δημόσιας Διοίκησης, των Κοινωνικών Εταίρων, των επιχειρηματικών και επιστημονικών φορέων και των τοπικών και περιφερειακών αρχών της χώρας με σαφή και πρωταρχικό στόχο τη σύνθεση των απόψεών τους και τη διαμόρφωση συγκεκριμένων προτάσεων αναπτυξιακής πολιτικής, ύστερα από αξιολόγηση της εφαρμοζόμενης πολιτικής.

Άρθρο 1 Σκοπός

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται τόσο ο σκοπός όσο και οι επιμέρους στόχοι του παρόντος νόμου. Αποτυπώνεται η προσπάθεια για προαγωγή της ισόρροπης ανάπτυξης και των τομέων υψηλής προστιθέμενης αξίας και έντασης γνώσης, για διαμόρφωση μιας νέας εξωστρεφούς εθνικής ταυτότητας (branding), για την παραγωγή πιο σύνθετων προϊόντων και εντέλει για την εξασφάλιση καλύτερης θέσης της χώρας στο Διεθνή Καταμερισμό Εργασίας. Τα εργαλεία για την επίτευξη των ως άνω σκοπών είναι η δημιουργία επί μέρους καθεστώτων ενίσχυσης που θα διαφοροποιούνται ως προς τις στοχεύσεις τους και η καθιέρωση ειδικών κατηγοριών ενίσχυσης που θα διατρέχουν οριζόντια όλα τα καθεστώτα. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα μέσω της εξειδίκευσης στη χορήγηση των ενισχύσεων. Εξειδίκευση που αφορά κυρίως στην εξωστρέφεια, την καινοτομικότητα, τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, την υψηλή προστιθέμενη αξία, την ανάπτυξη δικτύων, συνεργειών, συνεταιριστικών πρωτοβουλιών, την ενθάρρυνση συγχωνεύσεων, την ενίσχυση λιγότερο ευνοημένων περιοχών της χώρας κ.α.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Με το άρθρο αυτό γίνεται παραπομπή στους ορισμούς του άρθρου 2 του με αριθμό 651 Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού της Επιτροπής της 17ης

Ιουνίου 2014 (L 187/1 26-6-2014, εφεξής Γ.Α.Κ.), οι οποίοι εφαρμόζονται και για τους σκοπούς του παρόντος νόμου, εφόσον ο τελευταίος δεν περιλαμβάνει άλλους ειδικότερους. Η παραπομπή στους ορισμούς του ΓΑΚ, εξαλείφει δυνητικές παρερμηνείες αναφορικά με τις εφαρμοστέες διατάξεις.

Άρθρο 3

Εφαρμοστέο Δίκαιο

Με το άρθρο αυτό ορίζεται το νομικό πλαίσιο το οποίο διέπει τον παρόντα νόμο. Κατά τη γενική αρχή της υπεροχής του ενωσιακού δικαίου, οι διατάξεις του ΓΑΚ ισχύουν στο σύνολό τους και εφαρμόζονται σε κάθε περίπτωση που δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο. Προβλέπεται επίσης η δυνατότητα υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων βάσει καθεστώτων που υπάγονται σε άλλους κανόνες του ενωσιακού δικαίου.

Άρθρο 4

Γενικές αρχές χορήγησης των ενισχύσεων

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται αναλυτικά οι βασικές προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να πληρούν όλα τα επενδυτικά σχέδια (ως *conditio sine qua non*) προκειμένου να υπαχθούν στις ρυθμίσεις του νόμου. Έτσι, καθορίζεται η έννοια του ενιαίου επενδυτικού σχεδίου για κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου, οι κανόνες σώρευσης, που είναι κρίσιμοι ώστε να αποφεύγονται οι πολλαπλές κρατικές ενισχύσεις επί του ίδιου επενδυτικού σχεδίου και άρα η νόθευση του ανταγωνισμού, οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης και τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης που προβλέπονται στο ενωσιακό πλαίσιο, η αρχή «Deggendorf», για όσους φορείς επενδυτικών σχεδίων εκκρεμεί εντολή ανάκτησης ενισχύσεων, όπως η αρχή αυτή έχει καθιερωθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και ο χαρακτήρας κινήτρου και η έννοια της έναρξης εργασιών ώστε να επιβεβαιώνεται η αναγκαιότητα χορήγησης της ενίσχυσης.

Άρθρο 5

Όροι και προϋποθέσεις υπαγωγής

Με την παράγραφο 1 παρέχεται η δυνατότητα στο φορέα της επένδυσης να καλύψει το τμήμα του χρηματοδοτικού σχήματος που του αναλογεί (ιδιωτική συμμετοχή), είτε με ίδια είτε με δανειακά κεφάλαια (εξωτερική χρηματοδότηση), με μοναδική προϋπόθεση το 25% της συνολικής

χρηματοδότησης να μην εμπεριέχει κρατική ενίσχυση. Η ιδιωτική συμμετοχή μπορεί να περιλαμβάνει δάνεια από τράπεζες ή άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, όπως από κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (venture capital, private equity funds), αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου από τους υφιστάμενους ή από νέους μετόχους μεταξύ των οποίων και από κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών, αποθεματικά (φορολογηθέντα, αφορολόγητα, κέρδη εις νέο) εφόσον αποδεικνύεται η σχετική ρευστότητα. Η εξάλειψη της υποχρέωσης για ίδια κεφάλαια αλλά και η χρήση αφορολόγητων αποθεματικών ως ιδίων κεφαλαίων, χωρίς την απαίτηση να έχουν προηγουμένως φορολογηθεί, αποτελούν ουσιαστικές παρεμβάσεις ελάφρυνσης της διαδικασίας απόδειξης της κάλυψης του χρηματοδοτικού σχήματος και διευκόλυνσης των επενδυτών στην παρούσα χρονική περίοδο γενικής κεφαλαιακής στενότητας. Στην παράγραφο 2 προσδιορίζεται το ελάχιστο απαιτούμενο ύψος για την υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων στα καθεστώτα ενισχύσεων του νόμου με κλιμακούμενη απαίτηση αναλόγως του μεγέθους των επιχειρήσεων, με γενικό στόχο τη διευκόλυνση των μικρότερων επιχειρήσεων για υπαγωγή στον νόμο. Στην παράγραφο 3 ορίζονται το περιεχόμενο και οι προϋποθέσεις υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις του νόμου.

Άρθρο 6

Δικαιούχοι υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων

Στο άρθρο 6 ορίζονται οι νομικές μορφές που πρέπει να έχουν οι επιχειρήσεις προκειμένου να μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου. Γίνεται προσπάθεια να περιληφθούν όλες οι δυνατές επιχειρηματικές μορφές, μεταξύ των οποίων είναι οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις του Ν. 4019/2011, οι Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν 4384/2016. Περαιτέρω, εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου οι δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις στις οποίες, μεταξύ άλλων, δεν έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού και δεν έχουν μονοπωλιακό χαρακτήρα. Με τον τρόπο αυτό, ενισχύεται η αναπτυξιακή διάσταση της τοπικής αυτοδιοίκησης και η ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη χωρίς να προκαλούνται στρεβλώσεις στον ελεύθερο ανταγωνισμό. Ταυτόχρονα, εξαιρούνται, μεταξύ άλλων, από το πεδίο εφαρμογής του νόμου, επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου από ιδιώτη

Άρθρο 7

Υπαγόμενα και εξαιρούμενα επενδυτικά σχέδια

Στην παράγραφο 1 θεσπίζεται η βασική αρχή του νόμου σχετικά με τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια, η οποία, για λόγους ασφάλειας δικαίου, ορίζει ότι υπαγόμενο είναι κάθε επενδυτικό σχέδιο, εκτός αν ρητά εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του.

Στις επόμενες παραγράφους προσδιορίζονται οι τομείς δραστηριότητας που εξαιρούνται (ή υπάγονται υπό ειδικές προϋποθέσεις) με κριτήριο είτε τη συμβατότητά τους με τον ΓΑΚ και άλλους ευρωπαϊκούς Κανονισμούς, είτε με κριτήρια που αφορούν τις ειδικότερες παρούσες ανάγκες της ελληνικής οικονομίας. Έτσι, τομείς οι οποίοι δεν συμβάλουν στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης ή ενισχύονται με άλλο τρόπο (π.χ. παραγωγή ενέργειας) έχουν εξαιρεθεί, όπως γενικά εξαιρούνται και οι τομείς μη διεθνώς εμπορεύσιμων υπηρεσιών. Οι παρεκκλίσεις από τις εξαιρέσεις που διατυπώνονται στην παράγραφο 4, στοχεύουν στην ενίσχυση συγκεκριμένων τομέων της οικονομίας (όπως ο τουρισμός, η εφοδιαστική αλυσίδα και ο κλάδος της αγροτοδιατροφής), που κρίνεται ότι θα έχουν πολλαπλασιαστικά οφέλη για την περιφέρεια, την τόνωση και άλλων επιχειρηματικών δράσεων της περιοχής, αλλά και γενικότερα στην ελληνική οικονομία.

Άρθρο 8

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

Με το άρθρο 8 αναλύονται οι επιλέξιμες δαπάνες καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις ενίσχυσής τους, σύμφωνα και με το άρθρο 14 του ΓΑΚ. Ο φορέας της επένδυσης έχει τη δυνατότητα αντί για επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα ή άυλα στοιχεία ενεργητικού, να επιλέξει αυτοτελώς ως βάση υπολογισμού της ενίσχυσης, το μισθολογικό κόστος νέων θέσεων εργασίας, προκειμένου να ενισχυθούν οι επενδύσεις που οδηγούν στην αύξηση της απασχόλησης.

Άρθρο 9

Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

Στο άρθρο 9 ορίζονται οι επιλέξιμες δαπάνες, οι όροι και οι προϋποθέσεις τους, σύμφωνα με το ΓΑΚ, για τις οποίες παρέχονται άλλου είδους ενισχύσεις, εκτός των περιφερειακών. Η προσθήκη των εκτός περιφερειακών ενισχύσεων δαπανών εξυπηρετεί τη διεύρυνση και τον εμπλουτισμό των επενδυτικών επιλογών προς νέες ποιοτικές κατευθύνσεις όπως η καινοτομία για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, η ενεργειακή

αναβάθμιση του πάγιου εξοπλισμού, η εξοικονόμηση ενέργειας μέσω της αυτοπαραγωγής από ΑΠΕ.

Άρθρο 10

Είδη Ενισχύσεων

Στο άρθρο 10 ορίζονται τα είδη ενισχύσεων που παρέχονται στους φορείς των επενδύσεων είτε μεμονωμένα είτε συνδυαστικά, ώστε να προσφέρονται πολλαπλά επενδυτικά κίνητρα και εργαλεία προκειμένου να επιλέγεται το καταλληλότερο για την υλοποίηση της εκάστοτε επένδυσης.

Ανάμεσα στις καινοτομίες του νόμου είναι η πρόβλεψη της παραγράφου ε, στην οποία ορίζεται το είδος ενίσχυσης που δεν περιλαμβάνει άμεση ή τμηματική χρηματική διευκόλυνση ή καταβολή, αλλά φορολογική ασφάλεια, η οποία παρέχεται με σταθερό φορολογικό καθεστώς. Το συγκεκριμένο είδος ενίσχυσης δύναται να παρασχεθεί μόνο στις επενδύσεις μείζονος μεγέθους του ΙΓ΄ Κεφαλαίου (άρ. 65 επ.). Στην παράγραφο ζ περιγράφονται τα κίνητρα που παρέχονται μέσω σύστασης ταμείων συμμετοχών και αποσκοπούν στο να προσφέρουν επιπλέον χρηματοδοτικά εργαλεία για την υλοποίηση των επενδύσεων, με επίτευξη μόχλευσης και πρόσθετη ιδιωτική κινητοποίηση. Απευθύνονται σε επιχειρήσεις, οι οποίες είτε δεν έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν το σύνολο της χρηματοδότησης που τους αναλογεί είτε αναζητούν νέους τρόπους κάλυψης της χρηματοδότησης των επενδύσεών τους.

Άρθρο 11

Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων

Με το άρθρο αυτό καθορίζεται το πλαίσιο των εντάσεων και τα ανώτατα ύψη ενισχύσεων εντός και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων. Στα επιμέρους κεφάλαια του Ειδικού Μέρους καθορίζονται οι εντάσεις και τα ύψη για κάθε καθεστώς ενίσχυσης, εντός του πλαισίου που ορίζεται στο παρόν άρθρο.

Άρθρο 12

Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων

Στο άρθρο 12 περιγράφονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων, των επενδυτικών σχεδίων ή του τύπου υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, στα οποία δίνεται έμφαση μέσω της χορήγησης

αυξημένων ποσοστών ενισχύσεων ή επιπλέον κινήτρων σε σχέση με τις άλλες επιχειρήσεις. Τα χαρακτηριστικά αυτά αποτυπώνουν τις πολλαπλές στοχεύσεις του παρόντος νόμου, όπως είναι η εξωστρέφεια και οι εξαγωγές, η έρευνα και καινοτομία και οι εφαρμογές τους, η δραστηριοποίηση σε νέα πεδία, η αύξηση της απασχόλησης, η συνεργασία και μεγέθυνση. Ταυτόχρονα, παρέχονται ειδικές ενισχύσεις ως αντιστάθμισμα αλλά και επιπλέον κίνητρο για επιχειρήσεις που βρίσκονται σε απομακρυσμένες ή λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της χώρας ή περιοχές που για εξαιρετικούς λόγους (όπως οι προσφυγικές ροές του τελευταίου έτους) έχουν επιβαρυνθεί υπέρμετρα σε σχέση με τις υπόλοιπες περιοχές. Με τα θετικά αυτά μέτρα, επιτυγχάνεται η ισότητα στη μεταχείριση των επιχειρήσεων και των περιοχών, ενώ παράλληλα επιδιώκεται ο αναπροσανατολισμός και η επανεκκίνηση της οικονομίας στα πλαίσια του αναπτυξιακού σχεδίου της χώρας.

Άρθρο 13

Υποβολή αίτησης υπαγωγής

Στην παράγραφο 1 θεσπίζεται ως μοναδικό σύστημα υποστήριξης και εφαρμογής του παρόντος νόμου για το σύνολο των διαδικασιών του, το Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), επιτυγχάνοντας με αυτόν τον τρόπο τη διαφάνεια και την επιτάχυνση των διαδικασιών.

Ακολούθως στις παραγράφους 3 και 4 καθίσταται υποχρεωτική η χρήση του ΠΣΚΕ για την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων καθώς και για κάθε ενέργεια που σχετίζεται με την εφαρμογή του αναπτυξιακού νόμου και για οποιαδήποτε επικοινωνία των υπηρεσιών εφαρμογής του νόμου με τους φορείς των επενδυτικών σχεδίων.

Στην παράγραφο 2 ορίζονται οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για το σύνολο των διαδικασιών παραλαβής, αξιολόγησης και παρακολούθησης των επενδυτικών σχεδίων. Η διάκριση γίνεται με βάση το ύψος του επενδυτικού σχεδίου και αξιοποιούνται οι υφιστάμενες δομές των Περιφερειών, της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και της Διεύθυνσης Οικονομίας και Τουριστικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης.

Στην παράγραφο 5 ορίζεται η απαγόρευση διπλής ενίσχυσης του ίδιου επενδυτικού σχεδίου. Στην παράγραφο 6 ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του παραβόλου για την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 14

Διαδικασία Αξιολόγησης

Στο στοιχείο Α περιγράφονται οι τυπικές προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί το επενδυτικό σχέδιο προκειμένου να αξιολογηθεί στην ουσία του, δηλαδή αφενός η πληρότητα του φακέλου με όλα τα απαιτούμενα εκ του νόμου δικαιολογητικά και αφετέρου η νομιμότητα, δηλαδή η συμφωνία του επενδυτικού σχεδίου με τους όρους και τους κανόνες του παρόντος νόμου, η φερεγγυότητα του φορέα και η τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου, ώστε να διασφαλίζεται η βιωσιμότητά του. Ενσωματώνεται επίσης πλήρως, στην παράγραφο 3, η πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας σύμφωνα με την οποία η Διοίκηση μπορεί να ζητάει, τάσσοντας σύντομη προθεσμία, διευκρινίσεις από τον φορέα σχετικά με το περιεχόμενο του φακέλου, χωρίς φυσικά με αυτόν τον τρόπο να θεσπίζεται δυνατότητα συμπλήρωσης του φακέλου με νέα στοιχεία.

Στο στοιχείο Β καθορίζονται τα όργανα και η διαδικασία αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων. Με τις διατάξεις αυτές, αλλάζει ο μέχρι τώρα τρόπος και το σύστημα αξιολόγησης, με τον ορισμό ενός αξιολογητή από το Μητρώο Αξιολόγησης (τυχαία επιλεγέντος) και τον έλεγχο του αποτελέσματος της αξιολόγησης από Τριμελή Επιτροπή στην οποία θα μετέχουν στελέχη της Διοίκησης. Η μεταρρύθμιση του τρόπου και της διαδικασίας αξιολόγησης και ο ορισμός ενός αντί για δύο αξιολογητές, όπως ίσχυε μέχρι τώρα, κρίθηκε αναγκαία γιατί από την εμπειρία της εφαρμογής των προγενέστερων νόμων διαπιστώθηκε υπέρμετρη καθυστέρηση στην αξιολόγηση αιτήσεων και δημιουργία εκκρεμοτήτων, με τρόπο που να καθιστά πολλές φορές τους νόμους ουσιαστικά ανενεργούς. Η πρόβλεψη άλλωστε για σύσταση της Τριμελούς Επιτροπής παρέχει τις εγγυήσεις για ορθή, αντικειμενική και σύντομη διαδικασία αξιολόγησης. Η πρόβλεψη επίσης έκδοσης Οδηγού Αξιολόγησης των Επενδυτικών Σχεδίων, ο οποίος θα περιλαμβάνει μεθόδους αξιολόγησης, πρότυπα κόστη και λοιπές οδηγίες, θα συμβάλει στην αντικειμενική, εξορθολογισμένη και ομοιόμορφη εφαρμογή του νόμου. Στην ίδια κατεύθυνση θα συμβάλει και η εκπαίδευση των αξιολογητών ώστε να μπορέσουν να εκπληρώσουν αποτελεσματικά το έργο τους.

Τέλος, στο στοιχείο Β προσδιορίζονται δύο μέθοδοι αξιολόγησης, η άμεση και η συγκριτική, ανάλογα με τα καθεστώτα του Ειδικού Μέρους. Η μέθοδος της συγκριτικής αξιολόγησης εφαρμόζεται με κύκλους υποβολής και αξιολόγησης που έχουν συγκεκριμένη διάρκεια. Τα επενδυτικά σχέδια αξιολογούνται με βάση συγκεκριμένα ποσοτικά και ποιοτικά αντικειμενικά κριτήρια από τα οποία προκύπτει η βαθμολογία και οι πίνακες κατάταξης τους. Τα ενισχυόμενα επενδυτικά σχέδια προκύπτουν από την θέση που

κατέλαβαν στον οριστικό πίνακα κατάταξης και έως εξαντλήσεως των προϋπολογισθέντων πόρων.

Η μέθοδος της άμεσης αξιολόγησης εφαρμόζεται δίχως χρονικούς περιορισμούς, δηλαδή δεν περιλαμβάνει κύκλους υποβολής και αξιολόγησης. Διενεργείται αυτοτελής αξιολόγηση κάθε νόμιμης και εμπρόθεσμης αίτησης υπαγωγής, με βάση την αρχή της χρονικής προτεραιότητας και με μοναδικό χρονικό περιορισμό το χρόνο εξάντλησης των προϋπολογισθέντων πόρων.

Άρθρο 15

Ενστάσεις

Στο άρθρο αυτό θεσπίζεται η δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής (ένσταση) κατά απορριπτικών αποφάσεων επί αιτήσεων υπαγωγής κατά το στάδιο αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 16

Έλεγχος επενδυτικών σχεδίων

Στο άρθρο αυτό περιγράφονται τα στάδια, τα είδη και ο σκοπός ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων. Ο έλεγχος διενεργείται είτε με αίτηση του φορέα της επένδυσης όταν έχει πραγματοποιήσει το 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή το 100% και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας. Ο έλεγχος διενεργείται επιτόπια ή διοικητικά κατά διακριτική ευχέρεια της Υπηρεσίας, σε οποιοδήποτε χρόνο και σε οποιαδήποτε φάση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου ή τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Άρθρο 17

Τροποποιήσεις απόφασης υπαγωγής- Έγκριση μεταβολών μετά την ολοκλήρωση

Με το άρθρο 17 περιγράφεται η δυνατότητα που παρέχεται στους φορείς των επενδύσεων να τροποποιήσουν τα επενδυτικά σχέδια εφόσον δεν αλλοιώνονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης προκήρυξης και της απόφασης υπαγωγής και δεν επέρχεται αύξηση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού ή αύξηση του ύψους του ποσού της ενίσχυσης.

Άρθρο 18

Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

Με το άρθρο 18 ορίζεται ως χρόνος ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων τα τρία (3) έτη με δυνατότητα παράτασης για δύο (2) έτη επιπλέον, η οποία υποβάλλεται έως τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης. Η ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου δύναται επίσης να παραταθεί για λόγους ανώτερης βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, υπό την προϋπόθεση της πλήρους τεκμηρίωσης της εντός της νέας προθεσμίας δυνατότητας ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου. Σημειώνεται ότι εάν ο φορέας της επένδυσης έχει λάβει ήδη μια φορά παράταση για οποιονδήποτε λόγο, μπορεί να λάβει δεύτερη μόνο για λόγους ανωτέρας βίας της παρ. 2β. Στην περίπτωση αυτή, ο λόγος ανωτέρας βίας θα πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένος και εξατομικευμένος και δεν αρκεί η γενική επίκληση λόγων που αφορούν την οικονομική κατάσταση της χώρας ή τη δυσμενή οικονομική συγκυρία. Τέλος, εάν ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλει αίτηση για πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, εντός της νέας προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης στο σύνολό τους.

Άρθρο 19

Διαδικασία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

Με το άρθρο 19 καθορίζεται η διαδικασία με την οποία πιστοποιείται η ολοκλήρωση και η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, με παραπομπή στο άρθρο 16. Κρίσιμος στην παρούσα διάταξη είναι ο ορισμός του χρόνου ολοκλήρωσης, που θεσπίζεται ο πραγματικός χρόνος και όχι ο χρόνος έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης. Με αυτόν τον τρόπο δεν καταλείπονται περιθώρια έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων από τα όργανα εφαρμογής του νόμου, διασφαλίζεται η εμπιστοσύνη των φορέων στη Διοίκηση και προωθείται η ομοιογενής εφαρμογή του νόμου.

Άρθρο 20

Καταβολή Ενισχύσεων

Με την παρούσα διάταξη ορίζεται ότι η καταβολή των ενισχύσεων πραγματοποιείται είτε εφάπαξ είτε σταδιακά, ανάλογα με τα προβλεπόμενα στις επόμενες παραγράφους.

Στην παράγραφο 1 προσδιορίζονται ο τρόπος και οι προϋποθέσεις χρήσης της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής. Ειδικότερα, ο φορέας της επένδυσης έχει τη δυνατότητα να κάνει χρήση της ενίσχυσης μετά την πιστοποίηση του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του

επενδυτικού σχεδίου. Η ως άνω δυνατότητα παρέχεται με στόχο την εξίσωση του χρόνου λήψης της φορολογικής απαλλαγής με τον αντίστοιχο χρόνο έναρξης της δυνατότητας χρήσης του κινήτρου της επιχορήγησης. Μέσω του ανωτέρω επιδιώκεται η ίση μεταχείριση των δύο κατηγοριών κινήτρων. Επιπλέον λαμβάνεται μέριμνα για την ορθή χρονική κλιμάκωση λήψης του κινήτρου, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τα συμφέροντα των επενδυτών όσο και τις δημοσιονομικές δυνατότητες.

Στην παράγραφο 2 αναλύεται ο τρόπος καταβολής της ενίσχυσης της επιχορήγησης. Δίνεται η δυνατότητα στο φορέα της επένδυσης να λάβει το 50% του κινήτρου της επιχορήγησης με την πιστοποίηση του 50% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου, ενώ το υπόλοιπο 50% θα καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Η καταβολή της ενίσχυσης θα πραγματοποιείται υπό τις προϋποθέσεις που αναφέρονται αναλυτικά στη διάταξη.

Με την παράγραφο 3 ορίζονται οι προϋποθέσεις καταβολής της ενίσχυσης της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Με την παράγραφο 4 ορίζονται οι προϋποθέσεις για την καταβολή της ενίσχυσης της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Στη παρ. 5 ορίζεται ότι ο προσδιορισμός των δικαιολογητικών που απαιτούνται για την καταβολή των ενισχύσεων ορίζονται στην οικεία απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος.

Με την παράγραφο 6 προσδιορίζεται ο τρόπος χρηματοδοτικής κάλυψης των ενισχύσεων από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων.

Άρθρο 21

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων

Στις παραγράφους 1, 2 και 3 περιγράφονται αναλυτικά οι υποχρεώσεις των φορέων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, τόσο κατά την φάση υλοποίησης όσο και κατά το διάστημα μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, οι οποίες καθορίζονται ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης. Ειδικότερα, το διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων, διαμορφώνεται στα τρία (3) έτη για τις Πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις, πέντε (5) έτη για τις Μεσαίες επιχειρήσεις και επτά (7) έτη για τις Μεγάλες επιχειρήσεις. Σε περιπτώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, το παραπάνω διάστημα παρατείνεται για όσα επιπλέον έτη διαρκεί η σύμβαση μίσθωσης, ενώ το ως άνω διάστημα

προσαρμόζεται αναλόγως και στις περιπτώσεις δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Η κλιμάκωση της διάρκειας της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων ακολουθεί την εμπειρική στατιστική κανονικότητα που αναφέρεται στο αντίστροφο αναλογικά με το μέγεθος των επιχειρήσεων ποσοστό αποτυχίας τους. Συνεπώς δεν είναι εύλογη η εξίσωση της χρονικής διάρκειας των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το μέγεθος τους.

Στην παράγραφο 4 ορίζεται η διαδικασία και ο χρόνος ηλεκτρονικής γνωστοποίησης των στοιχείων των προβλεπόμενων μεταβολών και τήρησης των υποχρεώσεων προς την αρμόδια Υπηρεσία και παρέχεται εξουσιοδότηση περαιτέρω εξειδίκευσης στην οικεία απόφαση προκήρυξης.

Με την παράγραφο 5 θεσπίζεται υποχρέωση των φορέων των ενισχυόμενων επενδυτικών σχεδίων να διατηρούν πλήρεις φακέλους για διάστημα 10 ετών μετά τη χορήγηση της τελευταίας ενίσχυσης. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στη διευκόλυνση και βελτιστοποίηση του έργου των εθνικών και ευρωπαϊκών ελεγκτικών αρχών.

Με την παράγραφο 6 παρέχεται εξουσιοδότηση καθορισμού στην οικεία απόφαση προκήρυξης τυχόν πρόσθετων υποχρεώσεων που απορρέουν από το Ενωσιακό Δίκαιο, προκειμένου να μην παρατηρούνται σε αντίστοιχες περιπτώσεις αποκλίσεις-ασυμβατότητες με τα προβλεπόμενα στην ενωσιακή νομοθεσία.

Άρθρο 22

Παρακολούθηση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων

Με τις παρ. 1 και 2 καθορίζεται η διαδικασία ηλεκτρονικής παρακολούθησης της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων των επενδυτικών σχεδίων μέσω του ΠΣΚΕ και αναφέρονται ενδεικτικά τα ελάχιστα απαιτούμενα δικαιολογητικά.. Καθιερώνεται επίσης ετήσιος δειγματοληπτικός έλεγχος της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων με την κατάρτιση καταλόγου ελεγχόμενων επιχειρήσεων, προκειμένου να διασφαλισθεί η αντικειμενικότητα και η συνολικότητα των ελέγχων.

Με την παρ. 3 παρέχεται εξουσιοδότηση ώστε με απόφαση του αρμόδιου υπουργού να εξειδικευθούν περαιτέρω όλες οι αναγκαίες λεπτομέρειες σχετικά με την ως άνω υποχρέωση.

Άρθρο 23

Κυρώσεις

Στις παραγράφους 1 έως και 6 προσδιορίζονται οι κυρώσεις που

επιβάλλονται σε περιπτώσεις παραβίασης των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο νόμο από τους φορείς των επενδυτικών σχεδίων. Η παραβίαση των υποχρεώσεων αυτών δύναται να επιφέρει, ανάλογα με το είδος της παράβασης, επιβολή εύλογου προστίμου ή μερική ή ολική ανάκτηση της ενίσχυσης που έχει χορηγηθεί.

Με την παράγραφο 7 ορίζεται ότι για την επιβολή των κυρώσεων των παραγράφων 1, 2 και 3 λαμβάνονται υπόψη τα ειδικότερα κριτήρια και οι παράμετροι κάθε υπόθεσης, στο πλαίσιο του σεβασμού της αρχής της αναλογικότητας και της αποφυγής της οριζόντιας επιβολής κυρώσεων.

Κεφάλαιο Ζ'

Άρθρο 24

Μητρώο Αξιολογητών

Στο άρθρο 24 προβλέπεται η δυνατότητα αξιοποίησης του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (ΕΜΠΑ) του Π.Δ. 33/2011. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων φέρει την ευθύνη τόσο για την κατάρτιση, την επιμόρφωση και την περιοδική πιστοποίηση των αξιολογητών, όσο και για την έκδοση και τακτική ενημέρωση σχετικού οδηγού δεοντολογίας, με τον οποίο θα εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των αξιολογητών και οι κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησής τους. Η πρόβλεψη για χρήση του ήδη λειτουργούντος ΕΜΠΑ, στοχεύει στην βελτιωμένη αξιοποίησή του

Άρθρο 25

Μητρώο Ελεγκτών

Στο άρθρο 25 προβλέπεται η δυνατότητα αξιοποίησης του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (ΕΜΠΕ) του Π.Δ. 33/2011. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων φέρει την ευθύνη τόσο για την κατάρτιση, την επιμόρφωση και την περιοδική πιστοποίηση των ελεγκτών, όσο και για την έκδοση και τακτική ενημέρωση σχετικού οδηγού δεοντολογίας, με τον οποίο θα εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των ελεγκτών και οι κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησής τους. Η πρόβλεψη περί αξιοποίησης του λειτουργούντος ΕΜΠΕ έχει την ίδια ακριβώς αιτιολόγηση με την αναφερόμενη στο ΕΜΠΑ του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 26

Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών

Με το άρθρο 26 προβλέπεται η συγκρότηση Επιτροπής Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών, η οποία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της θα διαχειρίζεται και θα αξιολογεί τα μητρώα των Αξιολογητών και Ελεγκτών,

θα εποπτεύει την αποτελεσματικότητα και τις διαδικασίες εφαρμογής του νόμου και θα υποβάλλει ετησίως σχετική έκθεση προς τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα. Η πρόβλεψη σύστασης της Επιτροπής αυτής αποσκοπεί στη βέλτιστη δυνατή αξιολόγηση των Μητρώων Αξιολογητών και Ελεγκτών, προκειμένου να αξιοποιείται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο η τεχνογνωσία τους, και να υπάρχει αποτελεσματική εποπτεία των διαδικασιών εφαρμογής του νόμου και επίλυσης τυχόν δυσλειτουργιών.

Άρθρο 27

Γνωμοδοτική Επιτροπή

Στο άρθρο 27 προβλέπεται η σύσταση και συγκρότηση γνωμοδοτικού οργάνου, το οποίο θα επιλαμβάνεται ζητημάτων που αφορούν σε αποφάσεις ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων, εκτός από αυτές που εκδίδονται κατόπιν αιτήσεων των φορέων των επενδύσεων, καθώς και στον τρόπο συμμόρφωσης προς δικαστικές αποφάσεις και συστάσεις ελεγκτικών οργάνων. Η Γνωμοδοτική Επιτροπή επιτελεί επομένως επικουρικό ρόλο γνωμοδοτώντας επί των αποφάσεων της Διοίκησης, συμβάλλοντας στην άσκηση ορθής και χρηστής διοίκησης.

Άρθρο 28

Καθορισμός ποσών ενισχύσεων στα επιμέρους καθεστώτα

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης με την οποία θα καθορίζεται σε ετήσια βάση το ποσό κατά είδος ενίσχυσης που θα χορηγείται ανά καθεστώς

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η έκδοση υπουργικής απόφασης για την κατανομή των ως άνω ποσών μεταξύ των αρμόδιων φορέων εφαρμογής της παραγράφου 2 του άρθρου 13 και για το σκοπό αυτό εγγράφεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Άρθρο 29

Σύσταση και προκήρυξη καθεστώτων

Με το άρθρο 29 παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού να προκηρύσσει τα καθεστώτα του παρόντος νόμου και καθορίζεται το ελάχιστο απαιτούμενο περιεχόμενο των αποφάσεων προκήρυξης.

Άρθρο 30

Αξιολόγηση επιπτώσεων των ενισχύσεων

Με το άρθρο 30 καθιερώνεται ετήσια υποχρέωση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, σύμφωνα με την αρχή της διαφάνειας, να υποβάλλει στη Βουλή των Ελλήνων έκθεση, στην οποία αναφέρονται μεταξύ άλλων οι πόροι που διατέθηκαν, οι επενδύσεις που ενισχύθηκαν και οι θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν κατά κλάδο και περιφέρεια, καθώς και οι εκτιμώμενες επιπτώσεις των ενισχύσεων του παρόντος νόμου στην ανάπτυξη της χώρας. Η ρύθμιση αυτή έχει ως στόχο να καθιερωθεί ο τακτικός ετήσιος έλεγχος από τη Βουλή των Ελλήνων της αποτελεσματικότητας και των δυνατοτήτων του αναπτυξιακού νόμου επί τη βάση συγκεκριμένων παραμέτρων και στοιχείων. Έτσι αναμένεται να δοθεί η δυνατότητα μιας κατά το δυνατόν ευρύτερης κοινοβουλευτικής συναίνεσης για την πραγματοποίηση ενδεχόμενων βελτιώσεων και την ανάρρηση πιθανών αστοχιών του αναπτυξιακού νόμου σε τακτική ετήσια βάση.

Άρθρο 31

Όρια Κοινοποίησης - Παρακολούθηση - Δημοσιότητα

Στις παραγράφους 1 και 2 περιλαμβάνονται οι ρυθμίσεις σχετικά με την τήρηση των ορίων κοινοποίησης του Γ.Α.Κ., καθώς και τις υποχρεώσεις δημοσιότητας των αποφάσεων υπαγωγής και ολοκλήρωσης.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται υποχρέωση των φορέων εφαρμογής των καθεστώτων ενίσχυσης να διατηρούν πλήρεις φακέλους των επενδυτικών σχεδίων, για διάστημα 10 ετών μετά τη χορήγηση της τελευταίας ενίσχυσης. Η ρύθμιση αυτή αποσκοπεί στη διευκόλυνση και βελτιστοποίηση του έργου των εθνικών και ευρωπαϊκών ελεγκτικών αρχών.

Με την παράγραφο 4 ορίζεται ότι κάθε πληροφορία που αφορά στην εφαρμογή των καθεστώτων του παρόντος νόμου αναρτάται σε επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, επέχει θέση δε δημοσίευσης.

Οι ρυθμίσεις αυτές έχουν ως στόχο να θωρακίσουν τον έλεγχο και τη διαφάνεια των διαδικασιών και να περιφρουρήσουν μέσω της δημοσιότητας των διοικητικών ενεργειών τη δυνατότητα πρόσβασης των δικαιούχων στο σύνολο της πληροφορίας που τους αφορά. Με το παρόν άρθρο διασφαλίζεται η λογοδοσία της διοίκησης, η διαφανής και ισότιμη διαχείριση του δημοσίου χρήματος.

ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄

Γενικές Ενισχύσεις

ΜΕΡΟΣ Α΄

Ενισχύσεις μηχανολογικού εξοπλισμού

Άρθρο 32

Δικαιούχοι και υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Με το άρθρο 32 προσδιορίζονται ως δικαιούχοι και ως υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης το σύνολο των αναφερόμενων στα άρθρα 6 και 7. Η επιλογή αυτή επιτρέπει την εκδήλωση ενδιαφέροντος από το σύνολο του επενδυτικού κοινού για αναβάθμιση του μηχανολογικού εξοπλισμού του. Το κίνητρο της φοροαπαλλαγής που δίνεται στην συγκεκριμένη περίπτωση με τις απλοποιημένες και ταχείες διαδικασίες υπαγωγής σε συνδυασμό με τη διευρυμένη υποδοχή δικαιούχων αναμένεται να αποτελέσει σημαντικό μοχλό ανάπτυξης του επενδυτικού ενδιαφέροντος.

Άρθρο 33

Επιλέξιμες Δαπάνες

Με το άρθρο 33 καθορίζονται ως ενισχυόμενες δαπάνες τα καινούρια μεταφορικά μέσα, ο καινούριος μηχανολογικός εξοπλισμός για όλες τις επιχειρήσεις και υπό προϋποθέσεις ο μεταχειρισμένος μηχανολογικός εξοπλισμός για τις ΜΜΕ. Η επιλογή της ενίσχυσης λιγότερων κατηγοριών δαπανών σε σχέση με τα άλλα καθεστώτα ενισχύσεων αποσκοπεί στην καθιέρωση μιας πιο ευέλικτης διοικητικής διαδικασίας εφαρμογής του νόμου, ώστε να καταστεί ταχύτερη τόσο η αξιολόγηση και υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων όσο και ο έλεγχός τους. Πέρα αυτών όμως, με το συγκεκριμένο άρθρο προσδοκάται η ανάδειξη των αναγκών και η ταυτόχρονη επίλυση προβλημάτων των ΜΜΕ που αποτελούν βασικό άξονα του νομοθετήματος.

Άρθρο 34

Είδος ενίσχυσης

Με το άρθρο 34 ορίζεται η φοροαπαλλαγή ως η μοναδική μορφή ενίσχυσης, η οποία παρέχεται στα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια του καθεστώτος «Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού».. Η επιλογή της ενίσχυσης μόνο

μέσω φορολογικής απαλλαγής αποσκοπεί στην καθιέρωση μιας πιο ευέλικτης διοικητικής διαδικασίας εφαρμογής του νόμου, ώστε να καταστεί ταχύτερη τόσο η αξιολόγηση και υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων, όσο και ο έλεγχός τους. Μέσω του καθεστώτος αυτού, επιδιώκεται η παροχή ενός πλαισίου ενισχύσεων περιορισμένου εύρους με κύριο χαρακτηριστικό τις ιδιαίτερα απλοποιημένες διαδικασίες.

Άρθρο 35

Ύψος Ενίσχυσης

Με το άρθρο 35 προσδιορίζονται ως εντάσεις ενισχύσεων του παρόντος καθεστώτος τα ανώτατα προβλεπόμενα ποσοστά του εκάστοτε Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.

Άρθρο 36

Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου

Με το άρθρο 36 ορίζεται ότι η διαδικασία αξιολόγησης των υπαγόμενων στο παρόν καθεστώς επενδυτικών σχεδίων θα γίνεται με τη μέθοδο της άμεσης αξιολόγησης του άρθρου 14.

Η απλοποίηση των διαδικασιών αυτών αποσκοπεί στην καθιέρωση πιο φιλικών και ελκυστικών διαδικασιών εφαρμογής του νόμου, με στόχο τη διεύρυνση της βάσης των επενδυτών και την αναστροφή του κλίματος αποεπένδυσης.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Γενική Επιχειρηματικότητα

Άρθρο 37

Δικαιούχοι και υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Με το άρθρο 37 προσδιορίζονται ως δικαιούχοι και ως υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης το σύνολο των αναφερόμενων στα άρθρα 6 και 7 αντίστοιχα. Η επιλογή αυτή δίνει τη δυνατότητα υπαγωγής στις ρυθμίσεις του συγκεκριμένου καθεστώτος του συνόλου των επιχειρήσεων επιτρέποντας την ενίσχυση τόσο υφιστάμενων όσο και υπό σύσταση επιχειρήσεων.

Άρθρο 38

Επιλέξιμες Δαπάνες

Με το άρθρο 38 ορίζονται οι ενισχυόμενες κατηγορίες δαπανών του καθεστώτος. Η ενίσχυση των συγκεκριμένων κατηγοριών επιλέχθηκε, προκειμένου στο συγκεκριμένο καθεστώς να δίνεται ένα διευρυμένο πλαίσιο

επιλέξιμων δαπανών, όπως το προβλέπει ο ΓΑΚ, στο οποίο περιλαμβάνονται η επιπλέον ενίσχυση των υπό ίδρυση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, επενδυτικά σχέδια παραγωγής και διανομής θερμότητας από ΑΠΕ, μικρών υδροηλεκτρικών σταθμών και υβριδικών σταθμών ΑΠΕ, Βιοαερίου, Βιομάζας, Βιορευστών καθώς και παραγωγής Βιοκαυσίμων.

Άρθρο 39 Είδη ενίσχυσης

Με την παράγραφο 1 ορίζονται οι ενισχύσεις της φορολογικής απαλλαγής, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης ως τα παρεχόμενα είδη ενισχύσεων του παρόντος καθεστώτος. Η πρόβλεψη ενός διευρυμένου πλαισίου των επενδυτικών κινήτρων στο συγκεκριμένο καθεστώς αποτελεί την ειδοποιό διαφορά σε σχέση με άλλα καθεστάτα. Στόχος είναι η ενίσχυση των επιχειρήσεων κάθε τύπου σε συνδυασμό με την παροχή ενισχύσεων στο σύνολο των δαπανών σε ενσώματα και άυλα στοιχεία του ενεργητικού. Στην παράγραφο 2 προβλέπεται επιπλέον ενίσχυση με το κίνητρο της επιχορήγησης στις ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων.

Άρθρο 40 Ύψος Ενίσχυσης

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 40 ορίζονται ως ποσοστά ενισχύσεων για τις περιφερειακές τα ανώτατα ποσοστά και ποσά του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων ενώ για τις δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων των περιπτώσεων 2 έως 6 του αρ. 38, ισχύει η μέγιστη ένταση ενίσχυσης, όπως ορίζεται στο αρ. 11. Με την δεύτερη παράγραφο, για τις ειδικές κατηγορίες ενίσχυσης, ορίζεται ως ποσοστό ενίσχυσης το 70% των επιλέξιμων δαπανών, που αποτελεί την ανώτατη επιτρεπόμενη ένταση ενίσχυσης.

Άρθρο 41 Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου

Με το άρθρο 41 για τα επενδυτικά σχέδια της γενικής επιχειρηματικότητας, καθορίζεται ως διαδικασία αξιολόγησης η μέθοδος της συγκριτικής αξιολόγησης, επειδή το καθεστώς αφορά την ενίσχυση επιχειρήσεων κάθε τύπου, και ως διαδικασία ελέγχου ο επιτόπιος έλεγχος. Η μέθοδος της συγκριτικής αξιολόγησης κρίνεται αναγκαία εξαιτίας της ευρείας παροχής ενισχύσεων καθώς και του ύψους και είδους αυτών.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΝΕΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΜΕ

Άρθρο 42

Ορισμός, δικαιούχοι και υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Στην παράγραφο 1 ορίζονται ως δικαιούχοι των ενισχύσεων του παρόντος καθεστώτος, οι υπό σύσταση ή νεοσύστατες ανεξάρτητες ΜΜΕ.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται, για τις ανάγκες του νόμου, η έννοια της νέας ανεξάρτητης ΜΜΕ. ενώ στην παράγραφο 3 ορίζεται η έννοια των ανεξάρτητων ΜΜΕ. Μέσω του εννοιολογικού προσδιορισμού της νέας ανεξάρτητης ΜΜΕ επιδιώκεται η διοχέτευση των ευνοϊκών ρυθμίσεων σε ένα οριοθετημένο σύνολο επιχειρήσεων αποφεύγοντας κατά αυτόν τον τρόπο την δημιουργία πιθανών παρερμηνειών.

Άρθρο 43

Επιλέξιμες Δαπάνες

Με τις δύο πρώτες παραγράφους του άρθρου 43 καθορίζονται οι δαπάνες που ενισχύονται (εντός και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων) για το καθεστώς των νέων ανεξάρτητων ΜΜΕ, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 8 και 9.

Με τις επόμενες παραγράφους γίνεται ιδιαίτερη μνεία στις επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν ειδικότερες κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 44

Είδη ενίσχυσης

Με το άρθρο 44 ορίζονται τα είδη ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στο παρόν καθεστώς. Ειδικότερα, η ενίσχυση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης εισάγεται για να καλύψει το κενό που υπήρχε για τα επενδυτικά σχέδια εντάσεως εργασίας καθώς και αυτά που απαιτούν την απασχόληση υψηλά εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Η τελευταία παράμετρος αποτελεί καθοριστικής σημασίας παρέμβαση, υπό την έννοια της μέγιστης αξιοποίησης των διαθέσιμων πόρων και ιδίως του υψηλής ποιότητας ανθρώπινου κεφαλαίου.

Άρθρο 45

Ύψος Ενίσχυσης

Στην παράγραφο 1 ορίζονται ως ποσοστά ενισχύσεων για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων τα ανώτατα ποσοστά του εκάστοτε ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ενώ για τις δαπάνες εκτός

περιφερειακών ενισχύσεων των περιπτώσεων 2 έως 6 του αρ. 43, ισχύει η μέγιστη ένταση ενίσχυσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 11.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ως ανώτατο ποσοστό επιχορήγησης των επιλέξιμων δαπανών το 70% των ανώτατων επιτρεπόμενων ορίων του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ενώ για τα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 100% των ανώτατων επιτρεπόμενων ορίων.

Άρθρο 46

Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου

Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος αξιολογούνται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης καθώς επιλέξιμοι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας είναι αυτοί που ισχύουν για το σύνολο του νόμου, και ως διαδικασία ελέγχου ορίζεται ο επιτόπιος. Το παρόν καθεστώς απευθύνεται σε νεοσύστατες ή σε υπό ίδρυση ανεξάρτητες ΜΜΕ που προτίθενται να πραγματοποιήσουν αρχική επένδυση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ, ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΣΕΙΣ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Ενισχύσεις καινοτομικού χαρακτήρα για ΜΜΕ

Άρθρο 47

Δικαιούχοι και υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Στην παράγραφο 1 ορίζονται ως δικαιούχοι του παρόντος καθεστώτος οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ).

Στην παράγραφο 2 περιγράφεται το αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου και ορίζονται διαζευκτικά οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί το επενδυτικό σχέδιο προκειμένου να υπαχθεί στο εν λόγω καθεστώς.

Στην παράγραφο 3 παρέχεται εξουσιοδότηση για κοινή υπουργική απόφαση προκειμένου να προσδιοριστεί η διαδικασία χαρακτηρισμού των προϊόντων, των παραγωγικών διαδικασιών και των υπηρεσιών ως καινοτομικών. Μέσω του άρθρου αυτού επιδιώκεται να αναδειχθεί η δέσμευση στην καινοτομία ως κεντρική διαδικασία στην ανάπτυξη των ενισχυόμενων επιχειρήσεων.

Άρθρο 48

Επιλέξιμες δαπάνες

Με το άρθρο 48 καθορίζονται οι δαπάνες που ενισχύονται (εντός και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων), όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 8 και 9. Γίνεται δε ειδικότερη αναφορά στην ενίσχυση των δαπανών εκκίνησης για τις πολύ μικρές και μικρές υπό ίδρυση εταιρείες, προκειμένου να

διευκολυνθεί η δημιουργία νέων επιχειρηματικών σχημάτων. Το διευρυμένο πλαίσιο επιλέξιμων δαπανών του παρόντος άρθρου εξυπηρετεί την ενίσχυση επενδύσεων καινοτομικού χαρακτήρα που συνιστά κεντρικό άξονα του νόμου.

Άρθρο 49

Είδη ενισχύσεων

Με το άρθρο 49 ορίζονται τα είδη ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στο παρόν καθεστώς. Ειδικότερα, η ενίσχυση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης εισάγεται για να καλύψει το κενό που υπήρχε για τα επενδυτικά σχέδια εντάσεως εργασίας καθώς και αυτά που απαιτούν την απασχόληση υψηλά εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού. Ο συνδυασμός αυτός των ειδών ενισχύσεων αφενός δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του συγκεκριμένου καθεστώτος με τον πιο ολοκληρωμένο τρόπο και αφετέρου να αξιοποιηθούν εθνικοί πόροι (ανθρώπινο κεφάλαιο).

Άρθρο 50

Ύψος ενισχύσεων

Στην παράγραφο 1 ορίζονται ως ποσοστά ενισχύσεων για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων τα ανώτατα ποσοστά του εκάστοτε ισχύοντος Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ενώ για τις δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 48, ισχύει η μέγιστη ένταση ενίσχυσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 11.

Στην παράγραφο 2 ορίζεται ως ποσοστό επιχορήγησης των επιλέξιμων δαπανών το 70% των ανώτατων επιτρεπόμενων ορίων του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ενώ για τα επενδυτικά σχέδια που εντάσσονται στις ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων, το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 100% των ανώτατων επιτρεπόμενων ορίων. Το παρόν καθεστώς, προσανατολισμένο στην ανάδειξη του κεντρικού ρόλου της καινοτομίας, προσφέρει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να υιοθετήσουν ένα καινοτόμο περιεχόμενο στην επιχειρηματική και επενδυτική τους δράση, είτε παράγοντας καινοτομικά προϊόντα είτε εισάγοντας οργανωτικές ή διαδικαστικές καινοτομίες.

Άρθρο 51

Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου

Τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος αξιολογούνται με τη μέθοδο της συγκριτικής αξιολόγησης και ως διαδικασία ελέγχου ορίζεται ο επιτόπιος έλεγχος. Αυτή η μέθοδος αξιολόγησης επιλέχθηκε καθώς το

παρόν καθεστώς απευθύνεται σε ΜΜΕ για την πραγματοποίηση επενδυτικών σχεδίων που αποσκοπούν στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή την εισαγωγή οργανωτικών και διαδικαστικών καινοτομιών.

Μέρος Β΄ Συνέργειες και Δικτυώσεις

Άρθρο 52

Δικαιούχοι ενίσχυσης

Στην παράγραφο 1 δίνεται ο ορισμός των σχηματισμών συνέργειας και δικτύωσης (συστάδες, clusters). Περιγράφεται επίσης ο ρόλος του φορέα διαχείρισης των εν λόγω σχηματισμών, στον οποίο πρέπει να συμμετέχουν όλα τα μέλη του cluster και ο οποίος έχει νομική προσωπικότητα και αποτελεί το μοναδικό εκπρόσωπο του,

Στην παράγραφο 2 αναφέρεται ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στους εν λόγω σχηματισμούς. Ο ελάχιστος αριθμός των συμμετεχουσών επιχειρήσεων είναι ανάλογος της πληθυσμιακής πυκνότητας και των επιχειρήσεων του νομού που υλοποιείται το επενδυτικό σχέδιο. Επιπλέον, για τον προσδιορισμό των συμμετεχουσών επιχειρήσεων, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην ανεξαρτησία εκάστης συμμετέχουσας επιχείρησης. Για το λόγο αυτό, όταν στην συστάδα συμμετέχουν συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις, αυτές λογίζονται ως μία.

Στην παράγραφο 3 τίθεται ως προϋπόθεση για την υπαγωγή μιας συστάδας στον παρόντα νόμο, η υποβολή του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα διαχείρισης της συστάδας και όχι από μεμονωμένη επιχείρηση - μέλος ή εν δυνάμει μέλος αυτής, προκειμένου να αποδεικνύεται η βούληση για κοινή δράση του σχηματισμού. Επιπλέον, ο νομοθέτης ορίζει ρητά τον φορέα διαχείρισης ως φορέα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου. Με το συγκεκριμένο καθεστώς καθίσταται δυνατή η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στα συνεργατικά σχήματα καθώς και τα ιδιαίτερα οφέλη που δύνανται να παραχθούν για το σύνολο της οικονομίας από τη δημιουργία πυκνών οριζόντιων και κάθετων δικτυώσεων.

Άρθρο 53

Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Με το άρθρο αυτό τίθεται ως προϋπόθεση υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος καθεστώτος η συνάφεια των κοινών δράσεων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων που απαρτίζουν τις συστάδες προς τις κύριες δραστηριότητές τους και η υποστήριξη αυτών, προκειμένου οι επιχειρήσεις αυτές να προωθήσουν πιο αποτελεσματικά το προϊόν τους. Περαιτέρω, ορίζονται ως

υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια όσα ορίζονται στο άρθρο 7 και επιπλέον, από τις εξαιρέσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο αυτό, εξαιρούνται οι ειδικώς αναφερόμενοι στο παρόν άρθρο Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας, καθώς οι εν λόγω δραστηριότητες κρίνονται σημαντικές και αναγκαίες για την υποστήριξη και ανάπτυξη των συστάδων.

Άρθρο 54

Επιλέξιμες δαπάνες

Στην παράγραφο 1 καθορίζονται οι δαπάνες που ενισχύονται (εντός και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων).

Στις επόμενες παραγράφους γίνεται ιδιαίτερη αναφορά σε ειδικότερες κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 55

Είδη ενισχύσεων

Με το άρθρο αυτό ορίζονται τα είδη ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων. Ειδικότερα, σε περίπτωση που η συνέργεια περιλαμβάνει μία τουλάχιστον μεγάλη επιχείρηση, τότε ισχύουν τα αναφερόμενα είδη ενίσχυσης στη δεύτερη παράγραφο, εκτός της επιχορήγησης, προκειμένου να γίνεται ορθολογικότερη κατανομή των διατιθέμενων πόρων σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Κατά αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η ενδυνάμωση των επιχειρήσεων αυτών έναντι των μεγαλύτερων, με στόχο την ενίσχυση της δραστηριοποίησης των ΜΜΕ σε συνεργατικά δίκτυα.

Άρθρο 56

Ύψος Ενισχύσεων

Με το άρθρο αυτό ορίζονται ως ποσοστά ενισχύσεων για τις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων τα ανώτατα ποσοστά του εκάστοτε Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων, ενώ για τις δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 54, ισχύει η μέγιστη ένταση ενίσχυσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 11.

Άρθρο 57

Ενισχύσεις για συνεργατικούς σχηματισμούς καινοτομίας

Στις πρώτες παραγράφους καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπαγωγής των συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας στο παρόν καθεστώς. Σύμφωνα με

τα οριζόμενα στο ΓΑΚ, και για την καλύτερη εξυπηρέτηση του σκοπού τους, δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στη διαδικασία προσβασιμότητας των εγκαταστάσεων, του εξοπλισμού και των δραστηριοτήτων των εν λόγω σχηματισμών, η οποία θα πρέπει να στηρίζεται στις αρχές της διαφάνειας και της ισότητας.

Στην παράγραφο 4 παρέχεται εξουσιοδότηση για έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης προκειμένου να προσδιοριστεί η διαδικασία χαρακτηρισμού των προϊόντων, των παραγωγικών διαδικασιών και των υπηρεσιών των σχηματισμών καινοτομίας ως καινοτομικών.

Άρθρο 58

Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου

Με το άρθρο 58 καθορίζεται ως διαδικασία αξιολόγησης η μέθοδος της συγκριτικής αξιολόγησης και ως διαδικασία ελέγχου ο επιτόπιος έλεγχος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ΄

ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ - ΤΑΜΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Άρθρο 59

Έννοια και σκοπός

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η δυνατότητα, εκ μέρους του ελληνικού δημοσίου, ίδρυσης ενδιάμεσων χρηματοπιστωτικών οργανισμών (“Ταμεία Συμμετοχών” - Funds of Funds), στους οποίους ανήκει οποιοσδήποτε χρηματοπιστωτικός οργανισμός, ανεξάρτητα από τη μορφή και το καθεστώς ιδιοκτησίας του, συμπεριλαμβανομένων ταμείων χαρτοφυλακίου, ταμείων επενδύσεων ιδιωτικών κεφαλαίων, δημόσιων επενδυτικών ταμείων, τραπεζών, οργανισμών μικροχρηματοδότησης και εταιρειών εγγυήσεων. Επιπλέον, προβλέπεται και η συμμετοχή ή η παροχή εξουσιοδότησης σε υφιστάμενα Ταμεία Συμμετοχών. Παρέχεται περαιτέρω η δυνατότητα στα εν λόγω Ταμεία να ιδρύουν ή να συμμετέχουν σε άλλα ειδικότερα Ταμεία για την επίτευξη επιμέρους στόχων. Τα εν λόγω Ταμεία θα επενδύουν μέσω νέων χρηματοδοτικών εργαλείων σε ΜΜΕ και μέσω της χρηματοδότησης αυτής θα επιδιώκονται στόχοι που αφορούν στην ενδυνάμωση και ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Οι ρυθμίσεις του συγκεκριμένου άρθρου επιδιώκουν την αύξηση των δικτυώσεων των ελληνικών επιχειρήσεων αλλά και την αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων. Με το καθεστώς αυτό επιχειρείται η δημιουργία νέων και η

μεγέθυνση εξαιρετικά δυναμικών υφισταμένων επιχειρήσεων, η αναδιάρθρωση βιώσιμων επιχειρήσεων, η ανάπτυξη της αγοράς κεφαλαίων καθώς και η γενικότερη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Άρθρο 60 Είδη ενισχύσεων

Στην παράγραφο 1 ορίζονται τα είδη ενισχύσεων που παρέχει το δημόσιο προς τα Ταμεία.

Στην παράγραφο 2 ορίζονται οι ενισχύσεις που παρέχουν τα Ταμεία προς τις επιλέξιμες επιχειρήσεις.

Στην παράγραφο 3 παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης φορολογικών κινήτρων προς τους ιδιώτες επενδυτές που επενδύουν στα εν λόγω Ταμεία. Περαιτέρω, παρέχεται εξουσιοδότηση για έκδοση κοινή υπουργικής απόφασης προκειμένου να καθοριστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης των κινήτρων.

Επισημαίνεται ότι το συγκεκριμένο καθεστώς είναι το μόνο που περιλαμβάνει στα είδη των ενισχύσεων δάνεια και εγγυήσεις.

Άρθρο 61 Διαχείριση και Εποπτεία

Στο άρθρο αυτό ορίζονται τα διαχειριστικά, εποπτικά και συντονιστικά όργανα των Ταμείων Συμμετοχών. Περαιτέρω, παρέχεται εξουσιοδότηση για έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης προκειμένου να εξειδικευτούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας των επιχειρήσεων και να καθοριστούν τα ποσοστά της κρατικής και ιδιωτικής συμμετοχής, η επιλέξιμη χρηματοπιστωτική μορφή ενίσχυσης, το ανώτατο όριο χρηματοδότησης ανά επιχείρηση και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με τη λειτουργία και τη διαχείριση των Ταμείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΧΩΡΙΚΑ ΚΑΙ ΚΛΑΔΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

Άρθρο 62

Δικαιούχοι και υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Στο άρθρο αυτό ορίζονται ως δικαιούχοι του παρόντος καθεστώτος οι επιχειρήσεις και οι συνεργατικοί σχηματισμοί οι οποίοι συμμετέχουν σε κλαδικά ή τοπικά παραγωγικά συστήματα ή σε επιμέρους παραγωγικές αλυσίδες αξίας, δηλαδή σχηματισμοί με έντονο κοινωνικό και οικονομικό αντίκτυπο. Με στόχο την περαιτέρω ποιοτική αναβάθμιση των εν λόγω σχηματισμών, παρέχεται επιπλέον η δυνατότητα συμμετοχής στα υπαγόμενα επενδυτικά σχήματα και σε άλλους οικονομικούς φορείς έρευνας, ανάπτυξης

και διάδοσης γνώσεων. Περαιτέρω, προσδιορίζεται η απαιτούμενη μορφή του επενδυτικού σχεδίου. Μέσω της ενίσχυσης των ως άνω επιχειρήσεων και συνεργατικών σχηματισμών που αναπτύσσονται σε περιφερειακό και διαπεριφερειακό επίπεδο προωθείται τόσο η αύξηση όσο και η προστασία της απασχόλησης καθώς και η περιφερειακή σύγκλιση.

Άρθρο 63

Είδη ενισχύσεων

Στο άρθρο αυτό ορίζονται τα είδη ενισχύσεων που παρέχονται τόσο στα μεμονωμένα επενδυτικά σχέδια των συμμετεχουσών επιχειρήσεων όσο και στα μεμονωμένα επενδυτικά σχέδια των συνεργατικών σχηματισμών. Οι μεγάλες επιχειρήσεις, λόγω του οικονομικού τους μεγέθους, εξαιρούνται του κινήτρου της επιχορήγησης. Η διεύρυνση των ειδών ενίσχυσης στοχεύει στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των εργαλείων αυτών εκ μέρους των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών, είτε μεμονωμένων είτε συλλογικών με σκοπό την επίτευξη των επενδυτικών στόχων τους.

Άρθρο 64

Διαδικασία

Στο άρθρο αυτό ορίζονται το περιεχόμενο του υποβληθέντος επενδυτικού προγράμματος καθώς και οι διαδικασίες αξιολόγησης και υπαγωγής των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς. Λεπτομέρειες σχετικά με τις διαδικασίες αξιολόγησης, υπαγωγής και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων θα καθορίζονται στην απόφαση προκήρυξης. Για την παρακολούθηση και υλοποίηση του επενδυτικού προγράμματος θα παρέχεται υποστήριξη από επιτροπή που θα συσταθεί για το σκοπό αυτό με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

Άρθρο 65

Δικαιούχοι και υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

Στο άρθρο αυτό ορίζονται οι δικαιούχοι, τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία έχουν ισχυρό αντίκτυπο στην οικονομία καθώς και οι προϋποθέσεις υπαγωγής αυτών στο παρόν καθεστώς. Η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας επιχειρείται να επιτευχθεί μέσω της υλοποίησης πολύ μεγάλων επενδυτικών σχεδίων με την παράλληλη προσφορά ενός ασφαλούς επενδυτικού περιβάλλοντος. Η παρεχόμενη ασφάλεια μέσω των σχετικών ρυθμίσεων του καθεστώτος εγγυάται τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας καθώς και τη μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας.

Άρθρο 66

Επιλέξιμες δαπάνες

Στο άρθρο αυτό καθορίζονται οι δαπάνες που ενισχύονται (εντός και εκτός περιφερειακών ενισχύσεων).

Άρθρο 67

Είδος Ενίσχυσης

Τα υπαγόμενα στο παρόν καθεστώς επενδυτικά σχέδια ενισχύονται με το κίνητρο της σταθεροποίησης του ισχύοντος κατά την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής συντελεστή φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων για χρονικό διάστημα το οποίο ορίζεται στα δώδεκα (12) έτη από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Η χρήση σταθερού συντελεστή φορολογίας εισοδήματος ισχύει μέχρι την εξάντληση της ενίσχυσης που δικαιούται ο φορέας. Επίσης προσφέρεται η εναλλακτική επιλογή χρήσης της φορολογικής απαλλαγής με ποσοστό ενίσχυσης 10% και έως του ποσού των 5.000.000 ευρώ. Έτσι, με κεντρικό στόχο την προσέλκυση ξένων άμεσων επενδύσεων, τα είδη της ενίσχυσης του συγκεκριμένου καθεστώτος διαφοροποιούνται σημαντικά σε σχέση με τα υπόλοιπα.

Άρθρο 68

Διαδικασία ταχεία αδειοδότησης

Στο άρθρο 68 εισάγεται διαφορετική αντιμετώπιση για τα επενδυτικά σχέδια μείζονος μεγέθους, γιατί παρέχεται σε αυτά η δυνατότητα να υπαχθούν στο καθεστώς της ταχείας αδειοδότησης του Ν. 3894/2010, ως ένα πρόσθετο κίνητρο για την επιτάχυνση της διαδικασίας υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου τους, λόγω του μεγέθους τους και των αποτελεσμάτων που αναμένεται να επιφέρουν στην ελληνική οικονομία.

Άρθρο 69

Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου

Στο άρθρο αυτό ορίζονται οι διαδικασίες αξιολόγησης και ελέγχου των υπαγομένων στο παρόν καθεστώς επενδυτικών σχεδίων. Η αξιολόγηση των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων με τη μέθοδο της άμεσης και όχι της συγκριτικής αξιολόγησης αποτελεί ευνοϊκή ρύθμιση. Η ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης σε συνδυασμό με την αυτοτελή αξιολόγηση αποτελούν κεντρικά σημεία διαφοροποίησης που ενισχύουν την ικανοποίηση των στόχων των επενδύσεων μείζονος μεγέθους.

ΜΕΡΟΣ Β'
ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Άρθρο 70
Σύσταση του Αναπτυξιακού Συμβουλίου

Συστήνεται το Αναπτυξιακό Συμβούλιο ως ανώτατο γνωμοδοτικό όργανο του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού για θέματα που αφορούν την αναπτυξιακή πολιτική. Σκοπός είναι η λειτουργία του ΑΣ να συντελείται σε δύο επίπεδα στοχεύοντας στο συνδυασμό της επιστημονικής γνώσης με τη συσσωρευμένη εμπειρία τόσο της Δημόσιας Διοίκησης, όσο και των εμπλεκόμενων κοινωνικών εταίρων. Στην κατεύθυνση αυτή, προβλέπεται η λειτουργία της Επιστημονικής Επιτροπής και της Επιτροπής Κοινωνικών Εταίρων και Δημόσιας Διοίκησης (ΕΚΕΔΔ).

Άρθρο 71

Σύνθεση και αρμοδιότητες της Επιστημονικής Επιτροπής

Με την παράγραφο 1 ορίζεται η σύνθεση της Επιστημονική Επιτροπής. Συγκεκριμένα, η Επιστημονική Επιτροπή αποτελείται από ένδεκα (11) μέλη, επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδίκευση σε ζητήματα ανάπτυξης, με τριετή θητεία. Μέλος και Αντιπρόεδρος της Επιστημονική Επιτροπής είναι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Επιστημονικός Διευθυντής του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ).

Με την παράγραφο 2 ορίζονται οι αρμοδιότητες της Επιστημονικής Επιτροπής. Συγκεκριμένα, ορίζεται ως αρμόδιο όργανο για την κατάρτιση προτάσεων που αφορούν τον εθνικό αναπτυξιακό σχεδιασμό και το βέλτιστο συντονισμό και παρακολούθηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Ακόμα, είναι αρμόδια για την διατύπωση γνώμης για επιμέρους ζητήματα που αφορούν την αναπτυξιακή πορεία της χώρας, κατόπιν σχετικών ερωτημάτων, που υποβάλλονται από τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου ή τον Πρωθυπουργό.

Άρθρο 72

Σύνθεση και αρμοδιότητες της Επιτροπής Κοινωνικών Εταίρων και Δημόσιας Διοίκησης (ΕΚΕΔΔ)

Με την παράγραφο 1 ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής Κοινωνικών Εταίρων και Δημόσιας Διοίκησης (ΕΚΕΔΔ). Η ΕΚΕΔΔ λειτουργεί ως το επίπεδο διαβούλευσης μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Η ΕΚΕΔΔ αποτελείται από είκοσι ένα (21) μέλη με τριετή θητεία, εκπρόσωπους της Δημόσιας Διοίκησης, των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών της χώρας και των Κοινωνικών Εταίρων. Συγκεκριμένα, στην ΕΚΕΔΔ εκπροσωπούνται οι υπηρεσίες της δημόσιας διοίκησης, των οποίων οι αρμοδιότητες άπτονται της εφαρμογής αναπτυξιακών προγραμμάτων και χρηματοδοτικών εργαλείων, εκπροσωπούμενες από τον αντίστοιχο γενικό γραμματέα τους. Ακόμα, εκπροσωπούνται οι τοπικές και περιφερειακές αρχές της χώρας, μέσω της ΚΕΔΕ και της ΕΝΠΕ, αλλά και όλοι οι φορείς κοινωνικής και επιχειρηματικής διαβούλευσης. Μέσα από τη λειτουργία της ΕΚΕΔΔ σκιαγραφούνται οι θέσεις των φορέων επί των θεμάτων αρμοδιότητας του Συμβουλίου, όπως εξειδικεύονται από την Επιστημονική Επιτροπή.

Με την παράγραφο 2 ορίζονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Κοινωνικών Εταίρων και Δημόσιας Διοίκησης (ΕΚΕΔΔ). Ενδεικτικά περιλαμβάνονται η παροχή απόψεων και προτάσεων προς την Επιστημονική Επιτροπή, σχετικά με επίκαιρα ζητήματα αναπτυξιακής πολιτικής και η αξιολόγηση της εφαρμοζόμενης αναπτυξιακής πολιτικής μέσω της ανάδειξης συγκεκριμένων πρακτικών προβλημάτων και δυσλειτουργιών. Για το σκοπό αυτό η ΕΚΕΔΔ υποβάλλει προς την Επιστημονική Επιτροπή εκθέσεις αξιολόγησης.

Άρθρο 73

Λειτουργική Υποστήριξη

Με την παράγραφο 1 προβλέπεται ότι το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) παρέχει επιστημονική υποστήριξη στην Επιστημονική Επιτροπή και συνδράμει στην προετοιμασία των προτάσεων και εκθέσεων αρμοδιότητας της.

Με τις παρ. 2 και 3, ορίζεται ότι η διοικητική υποστήριξη του Αναπτυξιακού Συμβουλίου ανατίθεται στην Μονάδα Συντονισμού Στρατηγικού Αναπτυξιακού Σχεδιασμού του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (άρθρο 7^Α ΠΔ 116/2014 ΦΕΚ Α' 185/3-9-2014), η οποία ενισχύεται με επιπλέον αρμοδιότητες, διοικητικού χαρακτήρα. Ως υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, η Μονάδα Συντονισμού θα επιφορτιστεί την γραμματειακή υποστήριξη του Συμβουλίου και ενισχύοντας τη διατήρηση της σχετικής θεσμικής μνήμης, μέσα από την τήρηση ενός πλήρους αρχείου.

Άρθρο 74

Λειτουργικοί Πόροι

Με τις παραγράφους 1 και 2 ορίζεται η κάλυψη δαπανών του Αναπτυξιακού Συμβουλίου, η οποία γίνεται με πόρους που προέρχονται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, καθώς και από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για το ίδιο Υπουργείο.

Άρθρο 75

Καταργούμενες διατάξεις

Με το παρόν άρθρο καταργούνται οι διατάξεις που προβλέπουν τη σύσταση του Εθνικού Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας και Ανάπτυξης. Το εν λόγω όργανο, σκοπός του οποίου ήταν η γνωμοδότηση σε αναπτυξιακά ζητήματα, υπήρξε ιδιαίτερα επιβαρυνμένο γραφειοκρατικά, γεγονός το οποίο οδήγησε στη θεσμική του αδράνεια.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 76

Παράταση προθεσμιών ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων υπαχθέντων στους Ν. 3299/2004 (ΦΕΚ Α΄ 261) και Ν. 3908/2011 (ΦΕΚ Α΄ 8)

Με την παράγραφο 1 προτείνεται οι επιχειρήσεις των οποίων η προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων τους που υπήχθησαν στις διατάξεις του νόμου 3299/2004 έληξε στις 31-12-2015 να έχουν τη δυνατότητα μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2016 να πραγματοποιήσουν δαπάνες, τουλάχιστον του 50% του εγκεκριμένου κόστους τους. Με την πλήρωση της προϋπόθεσης αυτής οι επιχειρήσεις θα έχουν τη δυνατότητα ενάμιση (1,5) ακόμη έτους να προχωρήσουν στην πραγματοποίηση του συνόλου των επενδυτικών τους δαπανών.

Αντίστοιχη ημερομηνία, ήτοι η 30-6-2018, προτείνεται και για τα επενδυτικά σχέδια των οποίων προθεσμία ολοκλήρωσης των λήγει την 31 Δεκεμβρίου 2016 (προϋπόθεση είναι να υλοποιήσουν μέχρι την 31-12-2016 το 50% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου), οι φορείς των οποίων αξιοποίησαν τη

δυνατότητα που παρέχονταν στη δεύτερη πρόταση της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 4242/2014 (με την παράγραφο αυτή αντικαταστάθηκε το αντίστοιχο άρθρο 24 του νόμου 4146/2013) έτσι ώστε τον Ιούνιο του έτους 2018 να επιδιωχθεί η διευθέτηση του συνόλου σχεδόν των επενδυτικών σχεδίων που υπήχθησαν στο νόμο 3299/2004.

Στην περίπτωση γ ορίζεται ότι η διαπίστωση του 50% της εγκεκριμένου κόστους του επενδυτικού σχεδίου θα δηλώνεται από το φορέα της επένδυσης ο οποίος θα αποστέλλει στην αρμόδια υπηρεσία συγκεντρωτική κατάσταση παραστατικών για τις πραγματοποιηθείσες δαπάνες του και τις αντίστοιχες πληρωμές. Στην περίπτωση βέβαια που υποβάλλει παράλληλα αίτημα χορήγησης του ποσού του 50% της επιχορήγησης ή επιστροφής της κατατεθείσας εγγυητικής επιστολής, λόγω καταβληθείσας προκαταβολής τότε θα πρέπει να υποβληθεί και αίτημα ελέγχου σύμφωνα με το προβλεπόμενα στο νόμο 3299/2004, όπως τροποποιήθηκε.

Με την ίδια περίπτωση παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης απόφασης του Υπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού προκειμένου αν απαιτηθεί να ορισθούν πρόσθετα δικαιολογητικά ή να καθορισθούν περαιτέρω ρυθμίσεις για την υλοποίηση της διάταξης αυτής.

Με την περίπτωση δ ορίζεται συγκεκριμένη ημερομηνία, ήτοι η 31-12-2016, κατά την οποία οι επιχειρήσεις οι οποίες επέλεξαν να αξιοποιήσουν το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής του νόμου 3299/2004 θα πρέπει να ολοκληρώσουν τις δαπάνες του επενδυτικού του σχεδιασμού προκειμένου να τύχουν τη χρήση του κινήτρου αυτού.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο του νόμου 3299/2004 για τις επιχειρήσεις που επέλεξαν το κίνητρο της φορολογικής απαλλαγής δεν υποβάλλονταν αιτήσεις υπαγωγής στις αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμογής του νόμου 3299/2004 και συνεπώς δεν εκδίδονταν και αντίστοιχες εγκριτικές αποφάσεις. Αντίθετα προχωρούσαν με δική τους πρωτοβουλία στην υλοποίηση του επενδυτικού σχεδιασμού ενώ η παρακολούθηση της πορείας των όπως και ο αντίστοιχος έλεγχος πραγματοποιείται από τις αρμόδιες Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες.

Με την παράγραφο 2 ρυθμίζονται, αντίστοιχα με την παράγραφο 1, και τα θέματα χρόνου υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων που υπήχθησαν στις διατάξεις του νόμου 3908/2011. Λαμβανομένου υπόψη ότι τα συγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια υπήχθησαν στις διατάξεις του νόμου 3908/2011 κατά τα έτη 2012, 2013 και 2014 ενώ μέχρι σήμερα δεν έχουν αξιοποιήσει το δικαίωμα της παράτασης των 2 επιπλέον ετών λόγω υλοποίησης του 50% του εγκεκριμένου έργου τους προτείνεται να δοθεί παράταση προκειμένου να πραγματοποιηθεί τουλάχιστον το ποσοστό του 50% του επενδυτικού έργου,

α. για τα επενδυτικά σχέδια των οποίων η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής ήταν εντός του έτους 2012, μέχρι τις 30 Ιουνίου 2017 και

β. για τα επενδυτικά σχέδια των οποίων η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής ήταν εντός των ετών 2013 και 2014, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

Σημειώνεται ότι με την πλήρωση της προϋπόθεσης αυτής οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων έχουν δυνατότητα αξιοποίησης της ρύθμισης της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του Προεδρικού Διατάγματος 33/2011 που αναφέρεται στην κατ' ανώτατο όριο παράταση των 2 ετών.

Άρθρο 77

Τμηματική καταβολή επιχορήγησης των επενδυτικών σχεδίων υπαχθέντων στους Ν. 3299/2004 και Ν. 3908/2011

Στους προηγούμενους αναπτυξιακούς νόμους και κυρίως στον νόμο 3299/2004 υπήχθη μεγάλος αριθμός επενδυτικών σχεδίων με πολύ μεγάλο κόστος δαπάνης και κατ' επέκταση με ιδιαίτερα υψηλά ποσά αιτούμενης ενίσχυσης ενώ παράλληλα ο Προϋπολογισμός του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων μειώθηκε σημαντικά τα τελευταία έτη, με αποτέλεσμα να ανακύπτουν σημαντικές δυσχέρειες στην ανταπόκριση του κράτους να καταβάλει άμεσα και στο σύνολο τις εγκεκριμένες επιχορηγήσεις στους Φορείς των επενδυτικών σχεδίων. Το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού προκειμένου να είναι συνεπές στις υποχρεώσεις του προτείνει μια σειρά μέτρων για την αντιμετώπιση της κατάστασης αυτής. Αρχικά παρέχεται το δικαίωμα στις επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των νόμων 3299/2004 και 3908/2011 να επιλέξουν αντί το κίνητρο της επιχορήγησης, με το οποίο είχε εγκριθεί η επενδυτική τους πρόταση να επιλέξουν τη χρήση του φορολογικού κινήτρου με το οποίο θα αποκτήσουν, πραγματοποιώντας κέρδη από την παραγωγική τους λειτουργία, τη δυνατότητα απαλλαγής καταβολής φόρου, ίσου με το ποσό της δικαιούμενης επιχορήγησης. Παράλληλα, και στην περίπτωση βέβαια που δεν υπάρξει η επιλογή του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής, προτείνεται με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού η καταβολή της επιχορήγησης να πραγματοποιείται σε επτά (7) ετήσιες δόσεις περιλαμβανομένου και των ενδιάμεσων δόσεων κατά την διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.

Με τις ρυθμίσεις της παραγράφου 1 προβλέπεται η δυνατότητα τμηματικής καταβολής της επιχορήγησης. Ειδικότερα για τα επενδυτικά σχέδια που υπήχθησαν στις διατάξεις του νόμου 3908/2011 παρέχεται η δυνατότητα

χορήγησης προκαταβολής (1^η δόση) που δεν θα υπερβαίνει το 1/7 του συνολικού ποσού της εγκεκριμένης επιχορήγησης. Για την καταβολή του ποσού αυτού δεν θα απαιτείται πλέον η προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, αλλά η υποβολή μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων του Αναπτυξιακού Νόμου (ΠΣΚΕ - Αν), υπεύθυνης δήλωσης με αναλυτική κατάσταση, ίσου ποσού δαπανών και πληρωμών του έργου.

Για τα επενδυτικά σχέδια του νόμου 3299/2004 η πρώτη δόση του 1/7 του συνολικού ποσού της επιχορήγησης θα παρέχεται με την υποβολή του αιτήματος ελέγχου για την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% της επένδυσης.

Μετά την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% της επένδυσης, καταβάλλονται ετησίως η δεύτερη και η τρίτη δόση, ενώ οι υπόλοιπες δόσεις θα καταβληθούν μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Σημειώνεται ότι αν δεν πραγματοποιηθούν οι ενδιάμεσες δόσεις, το σύνολο των επτά δόσεων θα καταβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Με τις ρυθμίσεις της παραγράφου 2 προβλέπεται ότι η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής περιορίζεται στα επενδυτικά σχέδια τα οποία έχουν υπαχθεί στο Ν. 3908/2011, και μέχρι το ποσό που δεν υπερβαίνει το 1/7 της προβλεπόμενης στην απόφαση υπαγωγής επιχορήγησης.

Με τις ρυθμίσεις της παραγράφου 3 οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου καταλαμβάνουν και τα μεγάλα επενδυτικά σχέδια που κυρώθηκαν με νόμο από τη Βουλή των Ελλήνων, και στις αποφάσεις τους είχαν διαφορετική κατανομή των παρεχόμενων ενισχύσεων. Εξαιρούνται της εφαρμογής του παρόντος, τα επενδυτικά σχέδια του νόμου 3299/2004 που έχουν ενταχθεί σε Επιχειρησιακά Προγράμματα το Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007 - 2013.

Με τις ρυθμίσεις της παραγράφου 4 οι ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου καταλαμβάνουν και τα εκκρεμή αιτήματα όλων των υφιστάμενων σταδίων καταβολής ενισχύσεων π.χ. προκαταβολή, καταβολή το 50% της επιχορήγησης, καταβολή του συνόλου ή του υπολοίπου ποσού επιχορήγησης μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

Με τις ρυθμίσεις της παραγράφου 5 ορίζεται ότι ως προς τα θέματα διαδικασίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 3299/2004 και του ν. 3908/2011.

Άρθρο 78

Ρυθμίσεις θεμάτων νόμου 3299/2004 (ΦΕΚ Α' 261) και 3908/2011 (ΦΕΚ Α' 8)

Με την παράγραφο 1 για τα επενδυτικά σχέδια τα οποία έχουν υπαχθεί στο ν. 3908/2011 ΦΕΚ Α' 8 και για τα οποία έχουν ήδη εκδοθεί αποφάσεις υπαγωγής λαμβάνοντας υπόψη την περ. δ' της παρ. 7 του άρθρου 8 του Ν. 3908/2011, παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου χωρίς την υποχρέωση προσκόμισης της εγκριτικής πράξης του δανείου. Συγκεκριμένα, με την παράγραφο 10 του άρθρου 241 του νόμου 4072/2012 (Α' 86) τροποποιήθηκε η περίπτωση δ' της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του νόμου 3908/2011, παρέχοντας τη δυνατότητα στους Φορείς των επενδυτικών σχεδίων που στο χρηματοδοτικό τους σχήμα πρότειναν και την κάλυψη μέρους αυτού με δάνειο σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 7 του άρθρου 8 του νόμου 3908/2011, να μην προσκόμιζαν την εγκριτική πράξη της χρηματοδοτούσας Τράπεζας κατά την αρχική υποβολή της πρότασής των αλλά μετά την αξιολόγησή της και πάντως πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής στις διατάξεις του νόμου 3908/2011. Μεταγενέστερα με το άρθρο 6 παρ. 2 του νόμου 4242/2014 (Α' 50) ορίστηκε ότι για τις περιπτώσεις αυτές δύναται να εκδοθεί απόφαση υπαγωγής με την υποχρέωση ωστόσο ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου, να προσκομίσει εντός αποκλειστικής προθεσμίας έξι (6) μηνών από την έκδοσή της είτε την έγκριση του δανείου από τη χρηματοδοτούσα Τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό είτε στην περίπτωση που δεν μπορούσε ή δεν επέλεγε να λάβει δάνειο, αίτημα τροποποίησης με τα απαραίτητα δικαιολογητικά που θα τεκμηριώναν την κάλυψη της αυξημένης ίδιας συμμετοχής.

Παράλληλα είχε τεθεί η προϋπόθεση ότι μέχρι την υποβολή της έγκρισης του δανείου ή του αιτήματος τροποποίησης εντός της προθεσμίας των έξι (6) μηνών δεν ήταν δυνατή η προκαταβολή ή η καταβολή της εγκριθείσας επιχορήγησης. Με την παράγραφο 1 του άρθρου 37 του νόμου 4301/2014 (Α' 223) η προθεσμία των έξι (6) μηνών επεκτάθηκε ως την 31 Μαρτίου 2015 ενώ με την παράγραφο 9 του άρθρου 5 του νόμου 4328/2015 (Α' 51) παρατάθηκε περαιτέρω η προθεσμία μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2015.

Με την προτεινόμενη διάταξη, και αφού ελήφθη υπόψη ότι για τα συγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια έχουν ήδη εκδοθεί αποφάσεις υπαγωγής, παρέχεται η δυνατότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου χωρίς την υποχρέωση προσκόμισης της εγκριτικής πράξης του δανείου. Στην περίπτωση ωστόσο ολοκλήρωσης της επένδυσης τότε θα κατά τον έλεγχο της επένδυσης θα πρέπει είτε να υπάρχει η σύμβαση με την χρηματοδοτούσα Τράπεζα στην περίπτωση που ο Φορέας της επένδυσης αξιοποίησε τον τραπεζικό δανεισμό είτε να έχει καλυφθεί το πρόσθετο ποσό με την αυξημένη ίδια συμμετοχή.

Με την παράγραφο 2 δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις των οποίων επενδυτικά σχέδια υπήχθησαν στις διατάξεις των νόμων 3299/2004 και 3908/2011, οι οποίες αξιοποίησαν σχετικές διατάξεις και εκταμίευσαν ποσά προκαταβολών με την κατάθεση ισόποσων εγγυητικών επιστολών, προσαυξημένων κατά 10%, να επιστρέψουν τις χορηγηθείσες προκαταβολές, με ιδιαίτερα χαμηλό επιτόκιο. Στις αρμόδιες υπηρεσίες έχουν υποβληθεί αιτήματα και ερωτήματα για τη δυνατότητα επιστροφής αυτών με την επίκληση ότι δεν κατέστη δυνατό, για διάφορους λόγους, να χρηματοδοτήσουν και να καλύψουν με τα ποσά της χορηγηθείσας προκαταβολής τις εγκεκριμένες δαπάνες των. Με την προϋπόθεση της προηγούμενης κατάθεσης των σχετικών παραστατικών πληρωμής του επιστρεφόμενου ποσού θα αποδεσμευτούν και οι αναγκαίες κατατεθείσες εγγυητικές επιστολές, για τις οποίες επιβαρύνονται με τα επιτόκια των Τραπεζιτικών και άλλων χρηματοδοτικών Οργανισμών.

Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στην παροχή της δυνατότητας αυτής, η οποία βέβαια θα ενεργοποιείται κατόπιν σχετικού αιτήματος του φορέα του επενδυτικού σχεδίου. Στο αίτημα αυτό μπορεί να περιλαμβάνεται και η βούληση του Επιχειρηματικού Φορέα για την ανάκληση της εγκριτικής απόφασης στις διατάξεις του αντίστοιχου νόμου.

Σημειώνεται ότι η επιστροφή του ποσού θα είναι έντοκη, με το επιτόκιο να ορίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 794/2004, όπως αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Κανονισμού 271/2008 της Επιτροπής της 30^{ης} Ιανουαρίου 2008 ενώ η αποδέσμευση της εγγυητικής επιστολής θα πραγματοποιείται εφόσον κατατίθενται στην Υπηρεσία και τα σχετικά παραστατικά πληρωμής.

Με την παράγραφο 3 παρέχεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί στους αναπτυξιακούς νόμους ν.3299/2004 (ΦΕΚ 261Α') και ν.3908/2011 (ΦΕΚ 8 Α') και για τις οποίες μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος δεν έχει καταβληθεί το τμήμα της επιχορήγησης με βάση την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής διαδικασίας της επένδυσης, να τύχουν του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής ν.3908/2011 για το ισόποσο ποσό της επιχορήγησης.

Το ύψος της φορολογικής απαλλαγής που χορηγείται κατ' έτος δεν δύναται να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20 %) του ποσού της επιχορήγησης.

Με την παράγραφο 4 απλοποιείται η διαδικασία τροποποίησης αποφάσεων υπαγωγής για περιορισμένες διαφοροποιήσεις του κόστους ανά κατηγορία δαπάνης. Με το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο όπως καθορίζεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 14B του νόμου 3908/11 όπως αυτό έχει τροποποιηθεί και ισχύει, οι φορείς των επενδύσεων πρέπει να υποβάλουν αιτήματα τροποποιήσεων των αποφάσεων υπαγωγής και οι αρμόδιες υπηρεσίες καλούνται να εξετάσουν και διεκπεραιώσουν. Στις περισσότερες

περιπτώσεις τα αιτήματα αφορούν διαφοροποιήσεις του κόστους των κατηγοριών δαπανών οι οποίες δεν ξεπερνούν το 10% του εγκεκριμένου κόστους των κατηγοριών σταθμισμένου στο συνολικό κόστος του επενδυτικού σχεδίου. Οι εν λόγω διαφοροποιήσεις γίνονται στο σύνολό τους αποδεκτές δεδομένου ότι δεν επηρεάζουν ουσιαστικά τον χαρακτήρα του επενδυτικού σχεδίου αφού οφείλονται στους ανωτέρω λόγους. Κρίνεται επομένως σκόπιμο να τροποποιηθεί η εν λόγω παράγραφος του άρθρου 14B του νόμου 3908/11 ώστε να απλουστευθεί η διαδικασία της ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων και οι ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις να γίνονται με απόλυτα αντικειμενικό τρόπο αποδεκτές χωρίς να εξετάζονται.

Με την παράγραφο 5 αντιμετωπίζεται το εξής ζήτημα. Σε ορισμένα επενδυτικά σχέδια είχε εγκριθεί αυξημένη ίδια συμμετοχή για την υλοποίηση τους η οποία κατά το χρόνο αξιολόγησης και υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων στον νόμο ήταν διαθέσιμη από τους μετόχους. Σήμερα, λόγω της οικονομικής κρίσης σε ορισμένες περιπτώσεις κατέστη αναγκαίο να προβούν σε λήψη δανείου προκειμένου να τα ολοκληρώσουν, αδυνατώντας να διαθέσουν την αυξημένη ίδια συμμετοχή. Κρίνεται απαραίτητο να τροποποιηθεί η περίπτωση Α β) της παραγράφου 3 του άρθρου 5 του ν.3299/04 ώστε να επιτρέπεται η μείωση του ποσοστού μέχρι του ορίου που ορίζεται από την υποπαράγραφο Αα της ίδιας παραγράφου. Επειδή το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής περιλαμβάνεται στα βαθμολογούμενα κριτήρια που συνιστούν την τελική βαθμολογία για την υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις του Ν.3299/2004 τίθεται ο όρος η επερχόμενη μείωση της βαθμολογίας να μην καθιστά το επενδυτικό σχέδιο μη επιλέξιμο προς υπαγωγή.

Με την παράγραφο 6 ορίζεται ότι είναι δυνατή η τροποποίηση των όρων κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, σε χρόνο μεταγενέστερο της απόφασης υπαγωγής. Η αίτηση είναι δυνατό να απορριφθεί εφόσον η απόκλιση είναι τόσο ουσιαστική ώστε τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα της επένδυσης. Η διάταξη λαμβάνει υπόψη τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, (ΣτΕ 1374/2008). Ακολούθως, με την περίπτωση β' γίνεται ειδική μνεία για τα επενδυτικά σχέδια στην απόφαση υπαγωγής των οποίων έχει περιληφθεί ειδικός όρος μηδενισμού του αρνητικού κεφαλαίου κίνησης. Εφόσον οι επενδύσεις αυτές ολοκληρώθηκαν εμπρόθεσμα, λειτουργούν παραγωγικά και έχουν δημιουργηθεί όλες οι προβλεπόμενες θέσεις εργασίας, η μη πλήρωση του ως άνω όρου δεν επηρεάζει την ολοκλήρωση της επένδυσης. Ωστόσο, οι επενδύσεις αυτές, υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων της παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 3299/2004 και του άρθρου 14 του Ν. 3908/2011.

Με την παράγραφο 7 ορίζεται ότι σε ελάχιστα επενδυτικά σχέδια για τα οποία εκδόθηκε απόφαση υπαγωγής μέχρι την 30^η Ιουνίου 2014

διαπιστώθηκε εκ των υστέρων ότι δεν είχαν δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης οι περιλήψεις τους όπως προβλέπεται στην παράγραφο 12 του άρθρου 7 του νόμου 3299/2004. Λαμβανομένου υπόψη ότι οι αποφάσεις υπαγωγής με την έκδοσή τους αποστέλλονται στους ενδιαφερόμενους φορείς των επενδυτικών σχεδίων καθώς και σ' όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες, οι οποίοι φορείς προχώρησαν στην υλοποίησή των σχεδίων, θα πρέπει να διευθετεί και διοικητικά η μη δημοσίευσή τους, η οποία θα πρέπει να ολοκληρωθεί εντός του α' εξαμήνου του τρέχοντος έτους, υπογεγραμμένες από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων. Παράλληλα βέβαια θεωρείται ότι η ισχύς των εν λόγω αποφάσεων αρχίζει από την ημερομηνία έκδοσής τους.

Άρθρο 79

Κατηγοριοποίηση επενδυτικών σχεδίων

Επειδή εκκρεμεί μεγάλος αριθμός επενδυτικών σχεδίων που είχαν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου 3299/2004 κρίνεται αναγκαία η κατηγοριοποίηση των επενδυτικών σχεδίων, στη βάση κοινών χαρακτηριστικών, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εξέταση αιτημάτων που αφορούν τη διενέργεια ελέγχου, την επεξεργασία και τη σύνταξη των αποφάσεων ολοκλήρωσης καθώς και τις καταβολές των ενισχύσεων, είτε παράλληλα είτε με σχετική προτεραιότητα, επιλογή που θα αποφασίζεται από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ή τον Περιφερειάρχη στην περίπτωση που προκύπτει και στις Περιφέρειες ανάλογη ανάγκη.

Με την προτεινόμενη διάταξη διακρίνονται συγκεκριμένες ομάδες επενδυτικών σχεδίων, όπως είναι αυτά που είχαν υπαχθεί σε Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2007-2013, τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε περιοχές της Επικράτειας που δέχονται αυξημένες μεταναστευτικές ροές, τα επενδυτικά σχέδια στα οποία χορηγήθηκαν προκαταβολές με την προσκόμιση εγγυητικών επιστολών, οπότε η πιστοποίηση της υλοποίησης του αντίστοιχου έργου των δεν θα επιβαρύνει πρόσθετα τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων καθώς και όσα έχουν αιτηθεί την πιστοποίηση του 50% του εγκεκριμένου έργου τους.

Παράλληλα δίνεται η δυνατότητα με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού να κατηγοριοποιούνται και άλλα σχέδια στη βάση γεωγραφικών ή τομεακών γνωρισμάτων ή συνεπεία εκτάκτων αναγκών.

Άρθρο 80

Καθορισμός παραβόλων για την εκτέλεση διαδικασιών ελέγχου επενδυτικών σχεδίων υπαχθέντων στους Ν. 3299/2004 και Ν. 3908/2011

Με την διάταξη αυτή ρυθμίζεται συνολικά το ζήτημα των δαπανών για την υποστήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης, ελέγχου, εκταμίευσης και παρακολούθησης των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στις διατάξεις των επενδυτικών νόμων.

Καταρχάς θεσπίζεται η υποχρέωση καταβολής παραβόλου από τις επιχειρήσεις και κατά την αίτηση διενέργειας ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων τους. Το ύψος του ποσού του παραβόλου συναρτάται με το κόστος του επενδυτικού σχεδίου θέτοντας ως ελάχιστο όριο τα πεντακόσια (500) ευρώ.

Περαιτέρω ορίζεται συγκεκριμένη διαδικασία με την οποία η κάλυψη της χρηματοδότησης των αναγκών υποστήριξης (αποζημιώσεις αξιολογητών, ελεγκτών κ.λπ) θα προέρχεται από τα ποσά (παράβολα) που θα καταβάλλουν οι επιχειρηματικοί φορείς για την εξέταση της αιτήσεων τους στα διάφορα στάδια της υλοποίησης της επενδυτικής των πρότασης, π.χ. αίτημα για την υπαγωγή στις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου, αίτημα τροποποίησης, αίτημα διενέργειας ελέγχου. Το χρηματικό αυτό ποσό που πλέον καταβάλλεται ηλεκτρονικά θα πιστώνεται σε κωδικό Εσόδων (ΚΑΕ) του Κρατικού Προϋπολογισμού είτε υφιστάμενο, είτε θα διαμορφωθεί για το σκοπό αυτό και θα ανήκει στον Προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, (ειδικός φορέας 35/170) λειτουργώντας πλέον με ανταποδοτικό τρόπο. Από το ποσό που θα συγκεντρώνεται, ποσοστό 20% θα αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού ενώ το υπόλοιπο θα εγγράφεται σε κωδικό Εξόδων του Προϋπολογισμού του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού (ειδικός φορέας 35/170).

Για το πρώτο χρονικό διάστημα και μέχρι να διαπιστωθεί η αντιστοίχηση των καταβαλλόμενων ποσών με τις αναγκαίες δαπάνες αποζημιώσεων ή ακόμη και μέχρι την πλήρη εφαρμογή της διαδικασίας που θεσπίζεται με τη διάταξη αυτή, υπάρχει η πρόβλεψη για συμπληρωματική κάλυψη των ποσών από κονδύλια που προβλέπονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων για τις ενισχύσεις που παρέχονται στις επενδύσεις οι οποίες υπάγονται στις διατάξεις των επενδυτικών νόμων. Σε περίπτωση δε που το ποσό από τα «παράβολα» υπερκαλύπτει τις ανάγκες των δαπανών για την υποστήριξη της διαχείρισης των επενδυτικών νόμων το επιπρόσθετο ποσό θα αποτελεί έσοδο του Κρατικού Προϋπολογισμού. Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται ακόμη εξουσιοδότηση για την έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του Οικονομικών με την οποία θα ρυθμίζεται η διαδικασία και ο τρόπος εφαρμογής των προτεινόμενων διατάξεων.

Ακόμα, δίδεται εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας με την οποία θα ορίζονται οι αποζημιώσεις των οργάνων που θα συμμετέχουν και θα

υποστηρίζουν όλες τις διαδικασίες διαχείρισης των επενδυτικών σχεδίων (αξιολόγηση, μέλη Γνωμοδοτικών Επιτροπών, μέλη Οργάνων Ελέγχου, ημερήσιες αποζημιώσεις μετακινούμενων σε επιτόπιους ελέγχους, κ.λπ), επιτρέποντας εξαίρεση από τους περιορισμούς του νόμου 4024/2011 για τους ιδιώτες που θα είναι μέλη του Μητρώου Αξιολογητών και Ελεγκτών.

Άρθρο 81

Θέματα λειτουργίας Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων του Αναπτυξιακού νόμου (ΠΣΚΕ-Αν)

Βασική επιλογή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού αποτελεί η διενέργεια όλων των πράξεων αξιολόγησης, ελέγχου και εκταμιεύσεων των επενδυτικών σχεδίων που υπήχθησαν στους νόμους 3908/2011 και 3299/2004 να πραγματοποιείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων και μάλιστα το μεγαλύτερο μέρος αυτών είναι σε ώριμο στάδιο. Με την ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων ενεργειών θα διαπιστώνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Στρατηγικών και Ιδιωτικών Επενδύσεων η πλήρης επιχειρησιακή λειτουργία των οπότε θα καθίσταται υποχρεωτική η αξιοποίησή του από όλους τις υπηρεσίες υλοποίησης των αναπτυξιακών νόμων.

Μέχρι τότε, που για το σύνολο των διαδικασιών δεν θα υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου είναι επιτρεπτή η πραγματοποίησή των εκτός του Π.Σ.Κ.Ε. Επιπλέον δεν είναι υποχρεωτική η ανάπτυξη όλων των σταδίων για το καθεστώς της Επιχειρηματικότητας των Νέων του νόμου 3908/2011 δεδομένου του μικρού αριθμού των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υποβληθεί στο σχετικό Πρόγραμμα.

Άρθρο 82

Τροποποίηση διατάξεων του Π.Δ. 33/2011 (Α΄ 83)

Στο άρθρο 11 του με αρ. 33/2011 Προεδρικού Διατάγματος «Διαδικασία αξιολόγησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στο ν. 3908/2011» (Α΄ 83), το οποίο εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 11 παρ. 5 του νόμου 3908/2011, προβλέφθηκε η σύσταση Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (ΕΜΠΕ) προκειμένου να επιλέγονται τα μέλη των Οργάνων Ελέγχου που θα πραγματοποιούν επιτόπιους ή διοικητικούς ελέγχους στις επενδυτικά σχέδια που θα υπάγονταν στο νόμο αυτό αλλά και στις επενδύσεις που εντάχθηκαν στα προηγούμενα καθεστώτα κινήτρων (νόμος 3299/2004 κ.λπ). Ωστόσο η απαίτηση ύπαρξης «σχετικής εμπειρίας

στον έλεγχο υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων» προς εγγραφή στο Μητρώο, λειτούργησε αποτρεπτικά με αποτέλεσμα την ανεπαρκή στελέχωση του.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα και σε νέους επιστήμονες π.χ. οικονομολόγους, μηχανικούς καθώς και άλλες ειδικότητες που θα καθορισθούν στη σχετική προκήρυξη, που δεν έχουν την προηγούμενη εμπειρία του ελέγχου επενδυτικών σχεδίων, να συμμετέχουν στη διαδικασία επιλογής, διασφαλίζοντας ωστόσο, ότι οι επιλεγέντες θα εγγράφονται οριστικά στο Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Ελεγκτών κατόπιν ειδικής εκπαίδευσης και προηγούμενης επιτυχούς συμμετοχής στη διενέργεια ελέγχων, ως εκπαιδευόμενοι.

Με την παράγραφο 2 επιλύεται το εξής ζήτημα. Με την έναρξη ισχύος του νόμου 3908/2011 υποβλήθηκαν επενδυτικά σχέδια, τα οποία αξιολογήθηκαν από τα μέλη του Μητρώου Αξιολογητών, η σύσταση του οποίου είχε θεσπιστεί με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Για την αποζημίωση των μελών που προέρχονταν από τον ιδιωτικό τομέα εκδόθηκε, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 22 παρ. 4 του νόμου 3965/2011 (Α' 113), η υπ' αρ. 2/55894/0022/2-9-2011 (Β' 2197) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, η έναρξη ισχύος της οποίας άρχισε την 30^η Σεπτεμβρίου 2011, ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης. Το προηγούμενο διάστημα ωστόσο και κυρίως τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο, πραγματοποιήθηκε το σύνολο σχεδόν των αξιολογήσεων για το έτος αυτό (600 περίπου αξιολογήσεις), για τις οποίες δεν έχει καταβληθεί μέχρι σήμερα, καμία αποζημίωση. Η προτεινόμενη διάταξη αφορά αποκλειστικά τις συγκεκριμένες αξιολογήσεις.

Άρθρο 83

Τροποποίηση διατάξεων του Π.Δ. 157/2013 ΦΕΚ Α' 249

Η διάταξη τροποποιείται, προκειμένου να διευρυνθούν τα κριτήρια επιλογής του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων, καθώς η προηγούμενη διατύπωση περιόριζε την επιλογή των υποψηφίων μεταξύ δύο μόνο ειδικοτήτων, ενώ το αντικείμενο εργασιών της συγκεκριμένης Διεύθυνσης δεν αφορά ούτε περιορίζεται αποκλειστικά σε αυτές.

Άρθρο 84

Θέματα Διεύθυνσης Κεφαλαίων Εξωτερικού

Η εν λόγω διάταξη, η οποία αφορά θέμα αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού, προτείνεται ως μέσο επιτάχυνσης των διαδικασιών και μείωσης της γραφειοκρατίας στην εφαρμογή του καθεστώτος του άρθρου 16 ν.4251/2014, χωρίς συγχρόνως να θίγεται η αξιοπιστία της διαδικασίας.

Με την τροποποίηση της παρ. 5 του Κεφ. Α του άρθρου 16 του ν. 4251/2014 και την παροχή της δυνατότητας στους αλλοδαπούς επενδυτές να συνοδεύονται και από τους ανιόντες τους ή και των συζύγων τους, δημιουργείται ένα περαιτέρω κίνητρο σε αυτούς για την πραγματοποίηση επενδύσεων στη χώρα μας.

Η απάλειψη του τρίτου εδαφίου της παρ. 3 του Κεφ. Α του άρθρου 16 του ν. 4251/2014 κρίνεται αναγκαία για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του εν λόγω άρθρου. Για τη χορήγηση άδειας διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών πρέπει να διασφαλίζεται ότι αυτοί υλοποιούν επένδυση με θετικές επιπτώσεις στην εθνική ανάπτυξη και οικονομία σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παρ 1 και ως εκ τούτου σε κάθε περίπτωση απαιτείται η εισήγηση της αρμόδια Υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού για την οποία στο προηγούμενο εδάφιο τίθεται προθεσμία ενός μηνός.

Με την τροποποίηση της παρ. 4 του Κεφ. Β του άρθρου 16 του ν. 4251/2014 δίνεται ο ίδιος ορισμός ως προς τα μέλη της οικογένειας με αυτόν της παρ 5 του Κεφαλαίου Α.

Επαναδιατυπώνεται και διευρύνεται το αντικείμενο της Κοινής Υπουργικής Απόφασης ώστε να υπάρχει δυνατότητα ρύθμισης όλων των θεμάτων που αφορούν στην εφαρμογή του κεφαλαίου Α του άρθρου 16. Με την απόφαση αυτή θα καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπαγωγής στις εν λόγω διατάξεις ως προς το ελάχιστο απαιτούμενο ύψος επένδυσης και τυχόν άλλα χαρακτηριστικά που σχετίζονται με εθνικούς αναπτυξιακούς στόχους όπως η απασχόληση, ο κλάδος δραστηριότητας και ο εξαγωγικός προσανατολισμός, τα διεθνώς εμπορεύσιμα προϊόντα και υπηρεσίες, η αξιοποίηση εγχώριων πόρων και η καθετοποίηση της παραγωγής η νέα επιχειρηματικότητα, η καινοτομία και εισαγωγή νέων τεχνολογιών κλπ. Επίσης καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός αδειών διαμονής σε πολίτες τρίτων χωρών που μπορούν να χορηγηθούν στο πλαίσιο μιας επένδυσης, αναλόγως του ύψους και των χαρακτηριστικών αυτής και ρυθμίζονται θέματα διαδικαστικού χαρακτήρα.

Με την τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 1 του α.ν. 89/67 επικαιροποιείται ο ορισμός της συνδεδεμένης επιχείρησης για τους σκοπούς του παρόντος νόμου σύμφωνα με την ισχύοντα κείμενη φορολογική νομοθεσία.

Περαιτέρω, δίδεται η δυνατότητα με Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού να αναπροσαρμόζεται η ελάχιστη υποχρέωση για απασχόληση προσωπικού και ετήσιες δαπάνες στην Ελλάδα, βάσει των εκάστοτε επικρατουσών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών.

Με την προσθήκη της παραγράφου, αίρεται ο περιορισμός προς τις εταιρείες που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, όσον αφορά στην παροχή των προβλεπόμενων υπηρεσιών και προς εγκατεστημένες στην Ελλάδα συνδεδεμένες με αυτές επιχειρήσεις, δεδομένου ότι ο περιορισμός αυτός αποτελούσε αντικίνητρο για την ανάπτυξη σχετικής δραστηριότητας στην Ελλάδα.

Άρθρο 85

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Στο άρθρο αυτό περιλαμβάνονται μεταβατικές ρυθμίσεις, με τις οποίες λαμβάνεται μέριμνα για την μετάβαση στο καθεστώς του νέου νόμου και για την περαιτέρω βελτίωση των ισχυουσών διαδικασιών.

Ειδικότερα, με τις παραγράφους 1, 2, 4, 5, 6, 8, 13, 15 και 16 ρυθμίζονται θέματα ισχύος του θεσμικού πλαισίου των παρελθόντων επενδυτικών νόμων και κανονιστικών αποφάσεων που απορρέουν από αυτούς μέχρι την θέση σε ισχύ του νέου κανονιστικού πλαισίου.

Η παράγραφος 3 αφορά σε επενδυτικά σχέδια που άπτονται του ν. 2996/2003 και για τα οποία δεν έχουν εκδοθεί αποφάσεις υπαγωγής μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος νόμου.

Με την παράγραφο 7 η λειτουργία και οι αρμοδιότητες των Γνωμοδοτικών Επιτροπών όπως προβλέπονται στον παρόντα νόμο ισχύουν και για όλους τους προηγούμενους αναπτυξιακούς νόμους.

Με την παράγραφο 9 εισάγεται η δυνατότητα να πραγματοποιούνται και επιτόπιοι έλεγχοι για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας επενδυτικών σχεδίων παραγωγής ηλεκτρισμού από ηλιακή ενέργεια συνολικής ισχύος μέχρι 150 kw του ν. 3299/2004 και ρυθμίζεται η μετάβαση από το ισχύον στο καθεστώς του νέου νόμου όσον αφορά τη διαδικασία των σχετικών ελέγχων.

Με την παράγραφο 10 ρυθμίζεται ο τρόπος υποβολής των στοιχείων που αφορούν την τήρηση μακροχρόνιων υποχρεώσεων των επενδυτικών φορέων σε περιπτώσεις όπου ο χρόνος έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης είναι μεταγενέστερος εκείνου της έναρξης της σχετικής υποχρέωσής τους.

Με την παράγραφο 11 παρατείνεται κατά δύο έτη η προθεσμία πραγματοποίησης των ελέγχων της υπ' αριθμ. 41766/26-9-2013 υπουργικής απόφασης για επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από ηλιακή ενέργεια.

Με την παράγραφο 12 αυστηροποιείται το πλαίσιο τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων επενδυτικών σχεδίων που υπήχθησαν σε διατάξεις των νόμων 3299/2004 και 3908/2011 εφόσον προκύπτουν ζητήματα εναρμόνισής τους με το ενωσιακό δίκαιο κρατικών ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα.

Με την παράγραφο 13 παρέχεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων για τα οποία έχουν εκδοθεί οι προβλεπόμενες πολεοδομικές ή άλλες νόμιμες άδειες, εξαιρουμένων ωστόσο από το ενισχυόμενο κόστος των δαπανών εκείνων για τις οποίες δεν συντρέχουν αυτές οι προϋποθέσεις και ανεξάρτητα από τυχόν ένταξή τους σε ρυθμίσεις τακτοποίησης.

Τέλος, με την παράγραφο 14 επιδιώκεται να διευκολυνθεί η συγκρότηση των απαιτούμενων οργάνων ελέγχου της παραγράφου 5 του άρθρου 10 ΠΔ 33/2011 σε περίπτωση που δεν επαρκούν επ' αυτού οι υπάλληλοι της αρμόδιας υπηρεσίας.

Με την παράγραφο 15 παρατείνεται ο χρόνος ισχύος της υπ' αρ. 50274/19-11-2007 (Β' 2274) ΥΑ, μέχρι την έκδοση νέας Απόφασης, η οποία θα ορίζει όλες τις απαραίτητες λεπτομέρειες σχετικά με τη σύνθεση και λειτουργία των Οργάνων Ελέγχων Επενδύσεων

Οι Υπουργοί

Εσωτερικών και Διοικητικής
Ανασυγκρότησης

Παναγιώτης Κουρουμπλής

Οικονομίας, Ανάπτυξης και
Τουρισμού

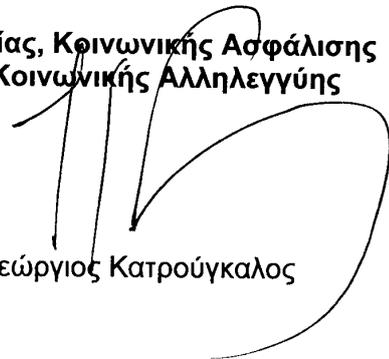
Γεώργιος Σταθάκης

Παιδείας, Έρευνας και
Θρησκευμάτων

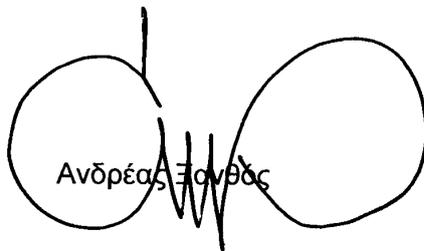
Νικόλαος Φίλης

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Γεώργιος Κατρούγκαλος

Υγείας

Ανδρέας Ζιogas

Πολιτισμού και Αθλητισμού

Αριστείδης Μπαλατάς

Οικονομικών

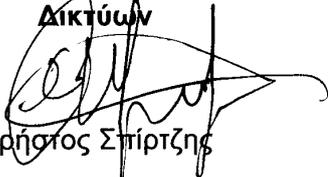
Ευκλείδης Τσακαλώτος

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Παναγιώτης Σκουρλέτης

**Υποδομών, Μεταφορών και
Δικτύων**

Χρήστος Σπίρτζης

**Ναυτιλίας και Νησιωτικής
Πολιτικής**

Θεόδωρος Δρίφας

**Αγροτικής Ανάπτυξης και
Τροφίμων**

Ευάγγελος Αποστόλου

Οι Αναπληρωτές Υπουργοί

**Εσωτερικών και Διοικητικής
Ανασυγκρότησης**

Χριστόφορος Βερναρδάκης

**Οικονομίας, Ανάπτυξης και
Τουρισμού**

Έλενα Κουντουρά

**Εσωτερικών και Διοικητικής
Ανασυγκρότησης**

Ιωάννης Μουζάλας

**Παιδείας, Έρευνας και
Θρησκευμάτων**

Κωνσταντίνος Φωτάκης

**Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

Ουρανία Αντωνοπούλου

Οικονομικών

Γεώργιος Χουλιάρκης

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ιωάννης Τσιρώνης

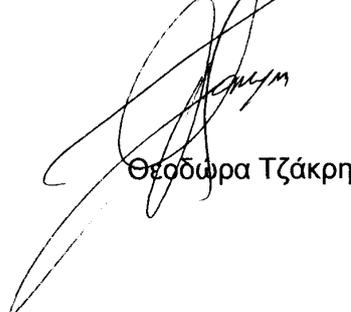
Οι Υφυπουργοί

**Εσωτερικών και Διοικητικής
Μεταρρύθμισης**

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά

**Οικονομίας, Ανάπτυξης και
Τουρισμού**

Θεοδώρα Τζάκρη